ڕۆمان

مۆسیقای مەرگی ناوەختە

نوسینی :صلاح جلال

چاپی یەکەم 2007 چاپخانەی ئاسمان

چرپەیەك

بەراستی من ناتوانم پێشەکی بۆ ئەم ڕۆمانە بنوسم کە یەك ڕستەو یەك ساتە وەختە و کە زۆر لە ڕەخنەگران لەسەریان نوسیوە (سیامند هادی ،صابیر رشید،ئاوات عیمان ،جلیل کاکە وەیس،کاك محمد،وچەندانی تر کە سوپاسی ڕۆشنبیری ئەوانە دەکەم .

کاتی خۆی ئەم ڕۆمانەشم دایە کۆمپیوتەرێك بە 800 دینار تەنها تایپ و فلۆپییەك خۆم هەڵە چنیم کرد کاتێك کردمانە کتێب بینیم هەڵەکان چاك نەکرابون گوتیان خەزن مان بیر چو بو کە ئەوەش لەسەر ئەرکی کاك غەفور مەخموری بو کە 2500 دیناری دامێ دوایی بە قەڵەم هەڵەکانم چاك کرد کە زۆر بون ناچار پاش ماوەیەك لەسەر ئەرکی خۆم لێم ڕاکێشایەوە کە فلۆپییەکەش نەکرایەوەو لەسەر هەمان فۆنت و هەڵەی چاك کراوی زو ڕامکێشا .بۆیە ئەو چاپەی زۆر خراپ بو بۆیە ئەمجارە لە چاپ خانەی ئاسمان وەکو هەمو کتێبەکانی ترم چاپمان کردەوە کۆمەڵێك لاو هاوکاریان کردم لە تایپ کردنی وە لێرەدا هەڵەکانم ڕاست کردۆتەوە و تا توانیبێتم کارم تیا کردوە لە گۆرانکاری ورد تیایدا بۆیەش تەنیا ئەم تایپە پشتی پێ دەبە سترێت و هەر بە چاپی یەکەم بڵاوی دەکەمەوە تالایەك لە سەر زەوی کتێبەکانم چاپ دەکاتەوە و لە ئاسمان ڕایان دەکێشێت وەکو کۆڵارە خەیاڵیەکانی ناو ئەم ڕۆمانە چاپیان دەکات کە ئێستا 14 ن

صلاح جلال

2007/9/16

ئەنتەرنێتی شار

1

(چەرچەفێکی خوێنین بەری ئاسمانی شارەکەی گرت بو کەفی تواوەی خۆر لە ئاپورەی کۆچدا خڕ دەبووەوە لە ناو شەپۆلی شینی چینەکانەوە ڕەنگی دەدایەوە و بە کزەیەکی بەهێزەوە بە چەند ڕەنگێکی ماتەوە دەکشا و لەسەر ئاستی گۆڕستانەکە گرمۆڵە دەبو کێل و گڵ و بەردی ڕەنگاڵە دەکرد و زییەڕۆی لە مۆسیقایەکی ناکاتە ڕادەچڵەکان و لەسەر تەرمە ڕاکشاوەکە وێنەی دەکێشا لە ڕاست و چەپ و خۆرئاوا و خۆرهەڵات ڕو بەری گۆڕەکان ببو بە زرنگەی خەزانێکی تورە گەڵا و لق و چڵ و دار و درەخت فرمێسك لە پیڵوی ماتەمیان دەبینرا و ئەستێرەی ژوانی گۆڕستان لەژێر پەردەیەکی دینامیکی نەبینەوە کپ ببو وەك لە مەداری جارانی دەرچو بێت مار و مێرو و باڵندە و زێیەڕۆ بە خامۆشی یەوە نوزەیان دەهات وەك چاوەڕوانی شانۆیەکی نەبین بکەن لە چوار چێوەی گۆڕەکانیشەوە پریشکی ترسناکی دەکشا هەر دو شینە شاهۆکەی سەر مەرقەدیش هەڵفڕین لەگەڵ شەقەی باڵیاندا لەژێر پەڕە نەرمەکانیانەوە مۆسیقایەکی هێدی و دڵ تەزێن بڵاو بووەوە وێنەی گاسنێکی ئەفسوناوی دڵی گۆڕەکانی هەڵدڕی زەنگ و مارش و تەپڵ و کەڕەنای خامۆش لەناو هەواکەوە دەهات و بەهاوار و قیژەی خەفە کراوی سروشتەوە دەهاتە بەر گوێ و وێنەی شیوەنێکی دڵ توێن دەکشا و لەگەڵ ڕەنگە ئاوێتەییدا بۆ ناو جەرگەی گۆڕستان دەهاتنەوە وەکو هێزێکی ئەلەتریکی لەسەر لێوی تەرمەکە لەنگەریان دەگرت لەناو بێدەنگی و کپی و گوێ قوڵاخی ناوچەکەدا بە زەردی شەوقێکی تاریکی دەدایەوە لەسەر لاپاڵ و گرد و تەپۆڵکەوە شێیەکی تەزیو دەکشا و توتك و سەگەلیش کەوتنە وەڕین و گریەی وەڕسیان لێ دەردەکەوت گۆپکە و گەڵا و گڵ و خۆڵ چاوی ماتەمیان تیژ ببو وەکو ڕەنگی مردنیان گرتبێت و لوتکە و سەرکەل و لاپاڵ و دەشت و دەریش چاویان لە خامۆشی سەر تەمەکە بڕی بو وەکو هەمو مادەیەك چاوەڕێی هەستانەوەی کفن پۆش بکات لەنێو چینی تاریك و ڕونی ئاسمانەوە سکێکی ژەم بوردەیی دیاری دەدا هەروەکو بە ئاشکرا باوەش بۆ ناشتنی تەرمەکە بکاتەوە و بانگەشەی مەرگە ناوەختەکەی بڵاو بکاتەوە شاڵ سپی تیشکی چاوی تێبڕی بو ڕەنگە تێکەڵاوەکەی دەهاتە بەرچاوی وای دەزانی بە دەم جیهانەوە پێدەکەنێت کەفێکی زەرد باو لەسەر لێویەوە نیگایان گرت بو وەکو بە تەلەسکۆبی هەزار میلەوە سەیری بکات نهێنی جیهانی تیا دەبینیەوە کێڵگەی زامە سەختەکانی سەرەتا و کۆتایی تیا هەڵدەکوڵێ و زمانیان لە گۆ دەخست وەکو هەمو شتەکانی تر سەرسام مابو ڕۆشنایی بۆ هەستانەوەی کفن پۆش هەتەر دەدا و لەناو شێواوی سروشتا بێهۆش ببو وەك کارەبای ئەو ڕۆژە سەختە گرتبێتی توانای ئەوەی نەبو وشەیەك بڵێ و شریخەی دینامیکی ناکات بە جەستەیدا دەهات چەندی کرد نەهاتە سەر بڕوای گیان دەرچونی شاڵ سەوز تەنیا لە ناو تاڵی و توشی ئەو ڕۆژگارە سەختانەدا دەخولایەوە کە سەر تاپای ژیانی ئەویان پیا تێ پەڕی بو ئەو ڕۆژانەی کە بەو چەشنەی لێ دەهات لە پڕێکا ڕاست دەبووەوە ئەوانە ڕۆژانە ئاکاری بون و هەمیشە سەرسامی دروست دەکرد و هەزاران بیرەوەری وای بەجێ هێشت بو بەو جۆرە لە لاسایی مردندا دەبینرا و وەك ئۆقیانوسی مەرگەسات شەپۆلی مەرگی دەدا شاڵ سپی کە سەیری دەکرد جەستەی دەکەوتە لەرزین لە دەریای پڕ تەوژمی گومانەوە وێنەی ڕەنگاو ڕەنگ لە نیگایەوە کەفیان لە ڕۆحی هەزاران وەلی هەڵدەکفاند بە قوڵایی ژیانی چەرمە سەری خەڵوە و ئەشکەوت و گۆڕ و تەکیەدا ڕۆ دەچو پەلی بۆ کێشەی ژیان ڕادەکێشا هەر لە ئاسمان و گەردونەوە هەتا مرۆڤایەتی لەم ساتەشدا بە هەمان جۆر گوێی بۆ نرکەی دەرونی هەڵخست بو تەرمەکەش بە جۆرێك لەسەر تەختە بەندی قسنەکە ڕاکشا بو بە ڕاستایی شاخەکەدا درێژ ببو تیشکی لوتکە بەسەر جەستەی دا دەهات چاوەکانی لەسەر شەپۆلی شارەکە هەڵ فڕی بو وەکو نەیەوێت چاوی بە تابوتی خوێن گرتوی بکەوێت دشداشە سپیەکەی تا سەر سنگی هاتبو توکە سپییەکانی سینەی بە گرژی مابونەوە و هەر دو دەستی بەسەر زبرایی تەختە بەندەکەدا بڵاو بووەوە نینۆکەکانی پەنجەی درێژ ببون لەگەڵ خوێنە مەیوەکەیدا وشك دەردەکەوتن وەکو ڕۆژانی تریان دەنواند ئەو ساتانەی بێ جوڵە

لەسەر تەختە بەندەكە ڕادەكشا و ئازارەكانی جەستەی لەسەر خاو دەكردەوە ئێواران لەو كاتەدا بە هاوارەوە لە گۆڕەكەیەوە ڕادەپەڕی و گۆڕستانەكەی دەهەژاند دڕی بە شەپۆلی هێمنی دەدا خونچەی بێ گیان و گیانداری ڕادەچڵەكاند لێوی خۆڵاویانی دەخستە سەر خەندەی بە دەركەوتنی بەو هێزەوە لە سوپا مۆڵ كراوەكەی شاری دەڕوانی و چاوی بە ئاسماندا دەگێڕا هەتا گلۆپەكان هەڵ دەكران ئەوسا بروسكەی مەرگاوی لە جەستەیان دەدایەوە گورج خۆی وەردەچەرخاند و ساتێك دادەنیشت دەستی بەسەریەوە دەگرت هەتا ئازارەكانی پشو بدەن و مێشكی لەو شالاوە تۆقێنەرە ڕزگاری ببێت و بحەسێتەوە ئەوسا دەچوە سەر تەختە بەندەكە و جەستەی پێوە دەنوساند دەكەوتە بیر كردنەوەی جیهان ئەم ئێوارەیە گۆڕستانەكە شێوا بو بەرد و گڵ و هەوا و مادە و شێ و تریفە و پوش و شنە و سێبەر و هەتاو چاویان بڕی بوە جەستەكەی هەتا وەكو جاران بتەقێتەوە و ناخەكانی دەرونی بە تێكەڵی خەون و خەیاڵ و بیر و جیهانی ئەفسانەییەوە بەسەر خاك و خۆڵدا پەرش بكاتەوە و شەپۆلی ترسناكی مێشكی بكات بە نەشتەر و لە جەرگی مرۆڤایەتی بژەنێت و ڕەوشت و ئاكاریان بگۆڕێت هەمو نیگا و ڕوانینێك شیرازەی ئارمیان پچرا بو شاڵ سەوز بە جۆرێك ڕاكشا بو جوڵە و خشە و نوزە و دەنگی لێ نەدەهات شەو و ڕۆژێك بو بە بێ چركە ئارامی لەسەر گرت بو ڕۆژان لەگەڵ شەقەی باڵی شینە شاهۆكاندا ڕادەچەنی هەر كە دار ئەرخەوانەكەیان دەشڵەژاند و بە باڵەكانیان مۆسیقایان بەسەر گۆڕستانەكەدا دەهێنا شاڵ سەوز هەڵدەستایە سەر پێ و قریشكەی دەكرد ئەم ئێوارەیە شاهۆكان ئاسمانی گۆڕەكانیان دەدڕی و دەنوكیان سەرە و خوار كرد بوەوە میلی كاتژمێری لە خەو ڕاچەنینی شاڵ سەوز لایدا بو زەنگی ترسناكی لێ دەدا ئەو هەر وەكو خۆی مابوەوە دەنگە بە هێزەكەی خنكا بو قریشكەی خامۆش ببون شەپۆلەكانی هۆشی لە هێرش كەوتبون جاران هەر كاتێك لەو خەوە ئاڵۆزە ڕابپەڕیایە وەكو مقەست بە باڵەكانی دەیویست جیهان ببڕێت كرۆك و دڕكی ژاناوی مێشكی ببونە خۆرە بە هیچ شتێك دامركاندنەوەیان بۆ نەبو ساڵانێك بو بەو چەشنە ئارامیان لێ بڕی بو لەو ساتانەی كە ئەو تەزوە زبرانە لە جەستەیدا ڕاست دەبونەوە خۆی دەخستە ناو گۆڕەكەی و دەچوە جیهانی زنەوە وێنەی مردویەكی ڕاستەقینە خۆی دەگۆڕی و هەناسەی خامۆش دەكرد هەتا لەو جیهانە ئەفسانەییەدا ڕانەچەنێت و بە گیانێكی زیندوەوە دەچوەوە پرۆڤەی مەرگ و ژیانەوە كاتێك كە چاوی لێك دەنا وای هەست دەكرد كە وەلی و فریشتە دەیخەوێنن و لە ناو شەپۆلێكی نەبیندا بە ڕو بەری ژیاندا پەلكێشی دەكەن و بە نهێنی گەردوندا دەگەڕێت و مردن و ژیان تاقی دەكاتەوە ئەم خونچەیە لە ناخیدا ببوە تەلیسم لەو كاتەی ئەو بەرگەی لەبەر كرد بو تەواوی ڕوانینی لە ناو دەریای ئەفسانەییدا تێكەڵاو ببو كاتێك موچڕكەی زەنگی نارەوای ژیان بە مێشكیدا دەهات هەر دو دەستی گرمۆڵە دەكرد و دانی جیڕ دەكردەوە قاچی ڕاست و چەپ دەكرد ماوەیەكی زۆر جەنگی جیهانی خەیاڵی دەكرد ئەوسا بە قریشكە و هاوارەوە لە گۆڕەكەیدا ڕادەكشا و ئەو شەڕەی تێكەڵاوی بێ هۆشییەكەی دەكرد و لە كەناری شەپۆلاویدا پەتی پاپۆڕی ژیانی بە دەستەوە دەگرت و بە خەون نهێنی گەردونی تاقی دەكردەوە هەتا بە ناڵەیەكی دڵ توێنەوە بێداری دەبوەوە و بەو تەوژم و هێزە زۆرەوە دەهاتە دەرەوە پاش سەیر كردنی شارەكە بە ڕقەوە لەسەر تەختە بەندەكە ڕادەكشا و چاوی سەریەك دەخست تەوژم و شالاو و هێز و وزەی سروشت بە سەریدا دەكشا لەگەڵ كشانی تارای تاریكیدا زیندەوەر و بێ گیان و گیاندار دەچونەوە دۆخی خۆیان لە زەماوەندی ئەفسوناوی ئەو ڕۆژە دەگەڕانەوە چاویان دەبڕیە ئەو هەتا فێری هونەری مردن ببن ئەمڕۆ ئەو هیوایەیان زڕ ببو هەمو مات ببون لەگەڵ خۆپێچانەوەی خۆردا سەرەتاتكەیان بو وەكو بیانەوێت وێنەی جاران نیگای بە ناو گۆڕستانەكەدا بگێڕێت و بە دیدەی كزی وەكو جاران بەسەریان بكاتەوە و بزەی نهێنی بخاتە سەر لێویان هەتا چاوی ئەسریناویان بسڕن و خەونی نەزانراوی شاڵ سەوز خرۆشی نهێنی خستبوە خوێنیانەوە و چارەنوسێكی ئاڵۆزی دەخستە بەردەمیان وەك هەمو ساتێك بەرماڵ بۆ دادگەری خوا ڕا بخەن سێ ساڵ بو شاڵ سەوز هەمو بێدەنگی و قیژە و هاژە و هاوار و نركە و داڕمین و ڕوخان و دروست بونێكی دەتكاند بەسەر دەنگ و چرپە و خشپەدا زاڵ ببو لەم ساتەشدا ئەو تەزوە بێ گیان خۆی دەنواند شاڵ سپی مەلی هیوای هەڵدەفڕی سیمای كفن پۆش بە بەرچاویدا چەخماخەیان دەدایەوە ساتەكانی كاتی ڕابوردوی دەهاتەوە بەرچاو چۆن لەو یاریە مەرگاویانەی پێشویدا ڕابەرایەتی ژیانێكی نوێی دەكرد چەند ساڵێكی سەخت بو بە خەرمانەی ژیانی ڕاهاتبو سەرسامی پرۆڤەكانی هونەری گۆڕستان ببو قریشكە و هاواری لە مێشكیدا دەزرنگایەوە زۆرجار بەو چەشنە لەسەر تەختە بەندەكە دیبوی ئەندامەكانی جەستەی لە جوڵە دەكەوتن ئەگەر نامۆیەك سەیری بكردایە دەیگوت: مردوە و گیانی تێدا نەماوە .. هەناسەشی

خامۆش دەبینرا هەست بە لێدانی دڵی نەدەکرا ئەمجارە شێوازێکی تری گرتبو جەستەی گومانی پەخش دەکرد و ڕەنگ و ڕوی شێوا بو لە دیدەی شاڵ سپیدا نورانی دەنواند کەفەکەی سەر لێوی نیشانەی ترسناکیان لە بەرچاودا دەکێشا دەزوی خەیاڵە نەبینەکەیان دەکرد بە چاوشارکێی بزر بون ئەویش بە جۆرێك هەڵتۆقی بو ڕاستیەکانی مردنیان دەگوتەوە هەردو چاویشی زەق ببون لەگەڵ ئەوەشدا نەکەوتە سەر بڕوای مردنی شاڵ سەوز لەگەڵ بروسکەی ئەو خەیاڵەوە ڕوی تێ دەکرد تیشك و ڕوانینی دەخستە سەر جەستەی و سەدان چیرۆکی دەهاتەوە بەرچاو بە خەیاڵی خۆڕسکەوە پێدەکەنی و وێنەی زەردەخەنەکەی شاڵ سەوز لێوی خۆی دەگەشانەوە بەو هێزەوە وەکو جاران لەگەڵیدا دەدوا: بەڵێ گەورەم جیهان لیتەیەکی بۆگەنە مرۆڤایەتی پڕ بوە لە فەساد و کوشتار و خوێن و پەڵەی شەهوەتی ناڕەوا.. جارێك بەو جۆرە گرێ کوێرەی ئەو ڕۆژگارەی پێکردەوە شاڵ سەوز جەستەی لەرزی موەکانی ڕاست بونەوە بە تورەییەوە چاوی بەسەر خاك و خۆڵدا دەگێڕا لەگەڵ ئەو قسانەشدا هێندەی تر خرۆشا و بە ئازارەوە وەڵامی دایەوە: جیهان دەبێت لە تیاترۆخانەوە باسی بکرێت ئەوسا ئەو سەرکردانەی مرۆڤایەتیان خستۆتە ژێر پۆستاڵی کوشتارەوە.. شاڵ سپی وێنەیەکی ترسناك کەوتە بەرچاوی موچڕکە جەستەی گرتەوە شەش کاتژمێر بو بە تەنها بەجێی هێشتبو لە دڵەوە هەستی دەکرد کە توشی کارەساتێك بوە یەکەمجار بو بەو جۆرە نائومێدی و تورەیی و تف کردنەوەی شاڵ سەوز ببینێ ئەمە کرۆکێکی تۆقێنەری خستە دڵیەوە لە وێنەی سور باوی شارەکە و تورەیی ئەوەوە کەوتە ناو هێڵی حەشمەتەوە و بە هێواشی وەڵامی دایەوە: گەورەم جیهان لە ژێر قاچی زۆرداردایە خاك و خۆڵ سور بوی خوێناوە بەڵێ گەورەم..

شاڵ سەوز پریشکی بە ناو گۆڕستانەکەدا دەپژا لە کێل و دار و درەخت و ئاسمانەوە تەمی جۆراو جۆر بەرچاویان دەتەنی هەمو شتێکی لێ ببو بە تنۆکەیەکی تێکەڵاوی شەهوەت و خوێن مێشکی بەو کەفاوە دەشۆرایەوە و مرۆڤ بەبێ هێزی دەهاتە بەرچاوی ژیانی وەك قەوزەی بۆگەن دەدی لە پێچانەوەی نەخشەی سروشت تەنها تاڵان و کوشتار لە شەپۆلی چاویدا دەمایەوە بەو هێڵە سامناکەوە بەسەر شاڵی سپی دا نەڕاندی : ئێمە لە جیهانی ون و ئاشکراوە سەیریان دەکەین لە ئەنجامی کارە ناڕەواکانی ئەوانەوە کەوتوینەتە ئێرەوە ئێمە خۆمان دابڕاندوە هەتا چاومان لە ئاکاریان نەبێت و لەگەڵیان نەژین ئەوان لە ژێر چاودێری تیشکەکانی ئێمەدان بەڵام پانتایی مردن و ژیان زۆر بون و چارەسەر ناکرێن فراونن بەڵێ بەڵێ .. شینە شاهۆکان لە شەقەی باڵیاندا و دەنوکیان بەرەو گۆڕستانەکە گرتبو چاویان بڕیبوە گۆڕەکان و مۆسیقایەکی هێدیان بە دڵی هەردو کفن پۆش دا هێنا شاڵ سەوز بە خورپەیەکەوە ڕاچەنی ساتێك بە هەواوە سەیری کردن چەند چرکەیەك خولانەوە ئەوسا لەسەر دار ئەرخەوانەکە نیشتنەوە شاڵ سەوز زەنگێکی ترسناك گرتی هەردو قاچی ڕاست و چەپ کرد جەنگێکی خەیاڵی لەگەڵ جیهان دا کرد ئەوسا چوەوە سەر تەختە بەندەکە چوار پەلی ڕاکێشا ئەوە دە ڕۆژ پێش مەرگی بو شاڵ سپی کاتێك لە شار هاتەوە چوە بەردەمی جەستەی گرمۆڵە ببو مێشکی بەسەر جیهاندا دەخولایەوە چاوی ئاگری لێ دەبوەوە لەوەدا بو کەلەی بڕژێت شاڵ سپی هەستی پێ کرد بە لەرزەوە سەیری دەکرد زاتی نەبو قسەیەکی لەگەڵدا بکات هەتا ئەو بە دەنگێکی گڕەوە هاواری کرد: ژیان بوە بە شەپقەی سەرۆکی خوێن مژ ئەم شارە دو شالاوی گڕ و پشکۆی لەسەرە ساڵە های ساڵە لە دو لاوە هیوا و ئاواتی دەسوتێت منداڵ و ژن و پیر و گەنجی لەبەر دەستڕێژی مەرگدا ئارامیان گرتوە بەڵێ بەڵێ .. ئەوسا شاڵ سپی بە لەرزینەوە زاری جوڵاندەوە و ئەو ماوەیە قسەی لەگەڵدا کرد پاش ئەوە شاڵ سەوز ئاگر گرتی لەرزی مەرگ پێچایەوە پەنجەکانی دەگرتە ئاسمان وەکو بە ئاشکرا شەڕ لەگەڵ خوای گەردوندا بکات پاش چەند چرکەیەك لەسەر تەختە بەندەکە هەستایەوە و چیچکەی کرد و هەردو دەستی بە مێشکیەوە گرت بە بێ دەنگی مایەوە شاڵ سپی زمانی وشك ببو لە دڵەوە هەستی بە کارەساتێکی گەورە دەکرد نەیوێرا ئەو پرسیارەی لێ بکات ئەویش گڕی بێ ئارامی ببوە بڵێسەیەکی ئاگراوی موەکانی جەستەی گرژ ببون وێنەی نەشتەریان لێ هاتبو هەر کە قاچی ڕاست و چەپ کرد گڕیان لێ دەبوەوە ڕوانینی وەکو کڵپەی شقارتەیەکی لێ هاتبو وەك بیەوێت تەواوی زەوی بکات بە قەرەبوتێکی ڕوت وێنەی جیهانی لە شێوەی هێلکەیەکدا دەدیەوە لە ژێر پێیدا بێت و پانی بکاتەوە چەند جار لە ئەشکەوت و شاخ و کێودا ئەو هێزەی دایە بەر خۆی و سیمای ژیانی دەخستەوە بەرچاوی ئەشکەوت و موغارەکانی بن زەوی دەدڕی هەتا قاچی دەگەیشتە سەر ئاو ئەو کاتە ڕادەچەنی و بە دو دڵی و نائومێدی لە ناو گۆڕەکەیدا خۆی مۆمیا دەکرد و وەکو پارچە تەختە خۆی بە خۆڵەکەوە دەنوساند خوێنەکەی تەزوی بە بەرد و چیلکە و خاك وچەو ولم دەبەخشی ئەو جارە دەردێکی گرانی گرتبو سەری بەبەردا دەکێشا

هاواری دەکرد ماخۆلانی پێکەوت بو شالْ سپی بە پەلە دەستی گرت و کێشی کردە ناو گۆڕەکەیەوە ئەویش چوار پەلی تێدا کردەوە و هێمن بو ئەم جارە جیاوازی لەگەڵ جاری تردا هەبو سامناکی گەورەی سەر نیشتبو بە جۆرێك هەمو شتێك سڵی لێدەکردەوە تەنانەت تیشکی خۆریش بە ناویدا دەتوایەوە و خۆی دەخواردەوە و گۆڕستان ترس گرتبویەوە شالْ سپی ئارامی لەبەر بڕا بو هێزی لێو جولاندنی نەبو لەناو دەریای بیٚ ئاماندا دەخولایەوە و گێژی دەخوارد چەند سالْ بو هاوڕیٚ ی بو ڕۆژانە بەو چەشنە لەو جیهانە سەرقاڵەی دا دەیدی لە پڕ گۆڕستانەکەی دەهێنایە لەرزە و گۆڕەکانی دەتەزاند و ئاوێنەی ژیانی تەڵخ دەکرد و ڕوانینی هەمو مرۆڤایەتی لەبەرچاوی دەخرایە بەر دیدەی دێڵە دێوێکی ڕەش لە وێوە بە تونێلی پێچاو پێچی ژێر زەوی یەوە دەگەڕا تاقی دەکردەوە ماتەمی سەر جەنازە نازدارەکانی نویٚ دەکردەوە لەو دەرونە گڕاویەیەوە سەیری گۆڕەکانی دەکرد وای دەزانی هەمویانی خستۆتە سەر هۆش و زیندو بونەتەوە گۆڕستان لەو ژیانە جەنجاڵەیدا سەر گەرم ببو ئێواران بێدەنگی و کشی و ماتی و تەزین و مردن و گەرما و سەرما و ڕەشەبا بە شالاوی کفنی سپی ئەوەوە دڕیان پیٚ دەدرا سەگەل و توتك و تولەش بە هەنگە شەلیٚ و ڕوخساری شێواو و یاری سەگانەوە لە لا ڕیٚ و تولە ڕیٚ و شیو و لاپاڵەکانەوە دەوەستان و سەیریان دەکرد جارجار حەپەیەکی کزیان تێکەڵاوی قروسکەیەك دەبو ئەوسا دەستو قاچی یەکتریان دەلستەوە و چەمۆڵەیان لە یەك دەداو دەوەڕین کاتێك کە شالْ سەوز لە گۆڕەکەی دەهاتە دەر ڕویان دەکردە ئاسمان بە کزی قروسکەیان دەهات وەکو لە دەرگای خوایەك بپاڕێنەوە دار و درەخت و بنج و پوش و کەل و لاپالْ و بەرزایی و نزمایی ڕوتەنی و لاشان و هەور و باران و مانگ و ئەستێرە و هەتاو و سێبەر و هەوا وەکو هاوڕێی دەهاتنە بەرچاوی کاتێك کە لێیان ورد دەبوەوە وای دەزانی هەموی عاشقی ژیانی بون هیچ ماددەیەکی بە نامۆ نەدەدی لە سەرەتاوە هەتا کۆتایی دەزوی ژیان بە ناو دەمارەکانی دا دەهات و دەچو تاڵە دەزوەکانی ژیان لە نیگاکانیدا دەبون بە پەتی سێدارەی یەکجارەکی نهێنیە سەختەکانی گەردونی بۆشی نەدەکرایەوە مێشکی بە قوڵفی قولاپ دەتەندرا هەزاران جاڵجاڵۆکە و جڕ و جانەوەر دەهاتنە بەرچاوی مشکی قەڵەو مێشکیان دەکرتاند و چیڕکەی ددانی جەستەی دەخستە سەر خرۆش لەوەدا بو بە یەکجاری دابوەشێت و بەو ترسەوە خۆی دەهاویشتە گۆڕەکەیەوە و هەناسەی لەخۆی دەبڕی و چاوەکانی سەر یەك دەنا و هێزو خوێنی بە گڵەکەوە دەنوساند وەکو لەگەڵیدا بوبنە یەك مادە بەو جۆرە دیاریان دەدا ئێستاش جەستەکەی ڕەگێکی سامناکی گرتبو شالْ سپی بە دڵۆپە فرمێسکێك پیڵوی بەستبوی ناوچەوانی تەزی بو بروسکەی یادە سەختەکانی ژیان لە چاوی دەدرا و زەنگۆڵەی ناکاتی گەردون لە مێشکی لێدەدرایەوە و گەرمێنە و کوێستانەی هەوار و کۆچباری ژیان و مردنی لیٚ ببو بە مقەستێکی پۆڵا بڕ و گوێزانێکی خوێناوی تەواوی هیواو مەبەستی ژیانی لە تەنەکەی بزردا دەدیەوە شالْ سەوز لەبەر چاویدا ڕاکشا بو ترسناکی ژیانی کرد بوە ئالا لەگەڵ کزەدا دەپێچایەوە کەفەکەی سەر لێوی وەکو فرۆیەکی تازە لەسەر لێوی هەڵتۆقی بون ژیانی دەخستە جۆلانەیەکی شەختە بەندەوە زۆری لەسەر ئەو کەفە بیستبو دەیزانی کە کەفی وەلی یایەتی و گیان دەرچونە لەگەڵ ئەوەشدا نەکەوتە سەر بڕوای مەرگی شالْ سەوز کەسێك کەخۆی بریتی بو لە مردن و ژیان هەزار جار دەمرد و کتوپڕ زیندو دەبوەوە چەند جار دەستی لیٚ شت و فرمێسکی بۆ هەڵڕشت و بە مردوی ژمارد کەچی لە ناکاوێکدا نرکەیەکی دەکرد و زەوی یەکەی دەلەرزاند ئەو موچڕکانە بە دڵی شالْ سپی دا دەهاتن وەکو جاران گوێی بۆ هاوارەکانی دەگرت : مێشکم بوە بە پاپۆڕی ئاوی جەنگ لەگەڵ گەردوندا دەکەم شەیتانێك بوە بە پاشای گەردون سوپاکەی یەئجوجە ها ئێستا ها ساتێکی تر یەئجوج ئەم جیهانە داگیر دەکەن و وڵاتان دەخۆن دەبنە سەرۆکی سەر زەوی مرۆڤ کۆچ دەکات کاتیان لەسەر زەوی تەواو بوە تەواو.. شالْ سپی بە قسەکانی ئاگر مێشکی گرت ساتێك لە جێی خۆیەوە خولایەوە ئەوسا بە سەر سوڕماویەوە ئەوەی پیٚ دوپات کردەوە : خەلیفە یەئجوج.. شالْ شەوز هێندەی تر تورەیی گرتی دەستی لە قەراغی گۆڕەکە گیر کرد بە سەر ئەو و جیهاندا هاواری کرد: شیرازەی ژیان پچڕاوە سەیر بکە هیچ تاڵە دەزویەکی ناو مێشك ناکرێنەوە نهێنیەکان هێندە ئاڵۆزن کەس سەریان لیٚ دەر ناکات ئەگەر ژیان بریتی بیٚ لە خەو و خواردن و ئارەزوی بێهودە مانای نهێنی نی یە بەڵام لەوە زیاتر تێپەڕی کردەوە ئێستا نۆرەی بیر کردنەوەیە لە مردن لەو جیهانەی لە دوای ئەم بونەوە دێت ئۆف ها ها ها..بەو قسەیەوە توشی بیرێکی چڕ هات و بە هەمو هێزی قریشکاندی : نا نا گومە هیچ ئێمە دارێکی بەنج کراوین لە ناو ئەم شەپۆلانەدا دەخولێینەوە ژیانمان لیٚ بوە بە لەتیٚ گوێزانی پۆڵا بڕ جەستەمان شی دەکاتەوە خەریکە دابڕزێم جیهان گۆماوێکی خوێناوی پیسە پاکژ نابێتەوە..لەگەڵ ئەو قسانەدا لە گۆڕەکەی هاتە دەر دەستی بە

سەریەوە گرت جەستەی بۆ هێرش کردن جیڕ کردەوە شاڵ سپی سەیری دەکرد ورتەی لە دەم دەرنەدەهات نەرمە چەپۆکی بە ڕانی خۆیدا دەکێشا ئەویش وەستا تفێکی کردە جیهان و دەنگی هەوادا : شاڵ سپی گوێت بە گولەی شەو کوژەکانی شارەکە کەڕ نەبو..؟ شاڵ سپی گریا دڵۆپە بە ناو چاوانیدا ڕێچکەیان بەست سەری بە سەر کۆشیدا شۆڕ کردەوە ئەویش بە ڤینەوە لە ئاسمانی ڕوانی نۆ ڕۆژ پێش مەرگی ئەوانەی گوت بە شپرزەیی یەوە لە گۆڕەکەی ڕا پەڕی و ئەوقسانە لەدەمی دەرپەڕین ئەو ڕۆژە گولە باران بەرز دەبوەوە شەستیر و و تۆپ گوێچکەیان کاس دەکرد گۆڕستانەکە تەوژمی دەنگ و ڤریشکەو هاژەی بەسەردا دەهات دەلەرزی شیوەن لەگەڵای بێ نەوای دارەکانەوە دەستی پێ کرد دەوەرینە سەر زەویەکە ختورەی خوێناوی یان بە شادەمارەکاندا دەهێنا چاوی تەلیسمی ڕەنگا و ڕەنگ گرتبوی هەرلە گەڵای سەرگەردانەوە هەتاجوڵەی مێرو هەموی دەبون بە دڵە خورپەی مردوەکان لە پێش چاوی زیندو دەکرانەوە ڕوانینی چنراوی تەرمی شێواو بو بۆ هەر لایەك هەڵدەگەڕایەوە وەکو دەوار بەرچاویان دەگرت یەك یەك بەکفنێکی سپی یەوە دەردەپەڕین و زیندوەکانیش بە پۆشاکی جوانەوە دەخرانە گۆڕەکانەوە ئەوە ئارامی لێ بڕی ڕیشی خۆی ڕنیەوە بەچەپۆك بەر بوە خۆی چاوی نوقاند هیچ چاری نەبو لەتاوا ڤیژاندی گۆرستانەکەی هەژاند هێزە نەستی یەکەی لە مێشکی دا دەبونە شەپۆل بەو هێزەوە بەپەلە چوە ناو گۆڕەکەی خۆڵەکەی دەنگ دا خۆی لە باوەشی مردن خست و لە چرکەی مەرگی هەزارەهادا چاوی نوقاند خەوی بە سێدارە و گولە دابێژانی جەستەی منداڵ و پیر و لاو و ژنەوە دەبینی ئەو لافاوە خوێناوی یە لە دەمارەکانی دا فیچقەیان دەکرد چەند ڕۆژ بو توشی ئازارێکی کوشندە ببو هەر لەو کاتەی دەنگی یەکەم دەستڕێژ بەرز بوەوە چو بۆلای زێوانەکەی مەرقەد و بەلەرزینەوە ئەو پرسیارەی لێ کرد: خەلیفە خدر ئەم تەقانە چین چەند ڕۆژێکە مێشکم دەزرنگێتەوە ..خەلیفە دشداشە سپی یەکەی داکەند بو شەڕواڵ و مرادخانی یەکەی لەبەر دەکردەوە دەیویست بچێتەوە بۆماڵەوە پشتێنەکەی بەستەوە و بەخێرایی وەڵامی دایەوە : شەڕە عەسکەر داڕژاوە خەڵکی دەکوژن لاوێکی هەژدە ساڵانە لە سێدارە دراوە دراوسێمانە ئێستا بۆپرسەی ئەو دەچم .. خەلیفە هەنگاوی نا ئەویش پەنجەی خستبوە دەمیەوە دەیمژی لەگەڵ شەپۆلی ئەو خەونەشدا ئەو ژانە هەڵکفا تێکەڵاوی خۆرە ئازاراوی یەکانی بو بەو دڕکە ژەهراوی یانەوە هەتا بەیانی مایەوە ئەوساش هەر لە پێش گزنگەوە بە دەنگی شەستیر و تۆپ و گولەو فڕۆکە و زرێپۆش ڕا پەری فڕۆکە بە ئاسمانەوە خولیان دەداو بانگەوازیان بڵاو دەکردەوە پاش ئەوە گولە بە ناو گۆڕەکاندا دەهات کێلەکانیان دەشکاند دار و درەخت لق و چڵ و پۆپیان دەهاتە خوار سکی گۆڕەکانیان دەدڕی و زەنگۆڵەی کۆتایی لە مێشکی شاڵ سەوزدا لێدەدرا بە ئاشکرا فیلمێکی تازەیان دەخستەوە بەرچاو ئەو زەنگە گۆشتەکەی کرمۆڵ کرد بو لەم ساتەشدا بە جۆرێك ڕاکشا بو وەکو مشەمای ئازار لەجەستەیدا گیرا بێت بڕست و هۆشی بە هیچ شتێکەوە نەما بو شاڵ سپی کە سەیری دەکرد زەوی لە بەر چاوی هەڵدەگەڕایەوە زنجیرە فرمێسکەکانی پێڵویشی تەمێك بون بە دوای مردنی خەلیفەشاڵ سەوزەوە قەتارەیان بەستبو !!

* * *

تەرمەکە لە سەر تەختە بەندی قسنەکە ڕاکشا بو هێزی هەوا فێنکەکە دشداشەکەی   2
فو دەداو لەسەر سنگی هەڵی دەئاوساند و تیشکێکی تێك چرژاویش قەتارەیان لە سەر ڕەنگی گەنمی دەم و چاوی بەست بو وەکو کەفی ناو شوشە ڕەنگێکی تاریکی تێری دەدایەوە و وێنەی تابلۆیەکی سریالی شێوەی دەنواند گەڵای دار ئەرخەوانەکەی ژور سەریشی بە هێمنی دەباریە خوار ئەویش لە ناو شیوەنی شاراوەدا دەنگی کرۆزانەوەی دەردەهات نوزە و هاواری گەروی سروشتی خنکاویش بە تیژی دەردەپەڕین وەکو لە ژێر تونێلی ژێر خاکەوە بەند کرابن چینی ئاسمانیش تکەی خوێناوێکی مەیویان لێ دەردەکەوت وێنەی پۆپەشمینێك هەناسەی چەم و کانیاو و ڕوبار و ئەستێڵ و دەریا هەڵمژن ئاسمان و زەوی لە نێوەندی هەواکەوە پێڵویان لە یەکتری گیر دەبو دەتگوت کاسی خۆشەویستی کەف چڕێن دەکەن شارای گۆڕە تەنیایی یەکانیش شاراوە دەردەکەوتن تەرمەکەش وێنەی دەستەواژەی ڕەنگی مردنی دەداو سکاڵای مۆر دەکرد وەك کێڵگەی زامی ژیان بکێڵێ لەبەرچاوی شاڵ سپی دا تۆوی خۆشەویستی یان دەچاند و سەدان جۆر ڕەنگیان دەدایەوە لە نێوەندی گۆڕەکانەوە وەکو مۆمی سلێمان دەگڕا لە هەمو لایەکەوە سەرەتا تکەی دەکەوتە سەر چەند چرکەیەك بو زەنگی هەستانەوەی شاڵ سەوز لێدرا بو جاران لەگەڵ شەقەی شینە شاهۆکاندا ئەو ڕوبەرەی دەوروژاند ئەمڕۆ ئەوانیش چەند چرکە چاوەڕوانیان کرد ناچار هەڵفڕین وەك بیانەوێ بە شەقەی باڵیان بێداری بکەنەوە لەگەڵ ئەو مارشە بەهێزەیاندا ئەو هەر وەکو خۆی مابوەوە تەلیسمی ئاپورە ئەفسانەیی بەر چاوی شاڵ سپی بە تەواوی تێك ئالابون دو دڵی سروشت و دەوروبەر لە دڵیدا چەکەرەی دەکردوە هۆشی بە خۆی نەمابو دەزولەی یادی چەند ساڵە لە مێشکیدا ڕادەبورد چەندە بیری کردەوە نەگەیشتە سەر ئەوەی ئەو گیانە بزێوە لەو جەستەیەوە دەرچو بێت فلیمەکانی ژیانی دەهاتەوە بەر چاو مۆسیقای دڵفڕێنی ساتەکانی زو لە مێشکیدا چەخماخەیان دەدایەوە ئەو کاتانەی بە قریشکەوە لە سەر تەختە بەندەکە هەڵدەستا و دەکەوتە هاوار جارێك بەو جۆرە گڕ جەستەی گرت وەکو ئاپورەی ئازار هاواری کرد : ئای عەرشی عەزیم زەنگی ڕۆژی حەشری کۆتایی ژیان ئای ئای .. بەم ڕاچەنینە ئالۆزی کەوتە گۆڕستانەکەوە شەپۆلی سامناکی دڕیان بە هەمو شتێك دەدا شاڵ سپی بەبێ چرپە لەکاتی چاوەڕوانیدا سەیری دەکرد زمانی نەدەجولاند هەتا کەمێك لەرزین و تورەیی یەکەی هێدی بوەوە ئەوسا پرسیاری ئەو ژاوە ژاوەی لێ کرد : خەلیفە چ کارەساتێك بو قسەم بۆ بکە مێشکم ئالۆزە نازانم تاڵە تاریکەکانی ژیان لە کوێوە دەست پێ دەکەن بەڵێ هەمو شتێك بە تەواوی گۆڕاوە بەڵێ گەورەم بەڵێ .. شاڵ سەوز هەنسکی دەدا کەف لە دەمیەوە دەردەپەڕی و وێنەی ژیانی دەخستەوە بەرچاوی و بروسکەی بە جەستەیدا دەهێنا لەگەڵ قامچی یە ناکاتدا ئەو گری یەی بۆ دەکردەوە : تازە باس لە ژیان مەکە بۆتە سفرەی بەردەمی سۆزانی کەوتۆتە ناو قەپاڵی دڕندەوە تەواوی مرۆڤ بە پیسی لە دایك دەبن ئەگەر ئەم بەرگەمان نەپۆشیایە وەکو ئەوانمان لێ دەهات من بڕیارێکە داومە تێکەڵاوی مرۆڤ ناکەم نە نەء.. شاڵ سپی موچڕکە گرتی وێنەی سی ساڵ دەربەدەری و تەنیایی هاتەوە بەر چاو بە لەرزینەوە ڕوی تێ کرد : گەورەم سی ساڵە تۆ تەنیایت بۆ چاو خشاندنێکیش نەتوانیوە شەقام و شۆستەکانی ژیان بەسەر بکەیتەوە چەند ساڵە ئەمەوێت ئەو پرسیارەت

لیٚ بکەم .. شاڵ شەوز میٚشکی خۆی گوشی وەڵامی نەدایەوە ئەو پرسیارە ببوە خۆرەی میٚشك و دڵی کاتیٚك لە دوریشەوە لە ئاویٚنەی نیگای شاری دەڕوانی جەستەی یەکاڵا دەبوەوە هەمو جاریٚك هاواری دەکرد : ئای ئای لەو کارەساتە سەختانە .. ڕۆژیٚك پیٚش هیٚرشی سوپاکە لەگەڵ تەقینەوەی خۆردا لە ناخەوە ئەو پریشکانەی دا پاشان لەرز جەستەی گرت و کەوتە قوڵپی گریانیٚکی سەخت شاڵ سپی مەست ببو نیگای خوماری شەوی دەدایەوە بە پرسیارەکانی خۆی ئازاری پیٚ گەیشت ئەویش لەگەڵ بارینی پەڵە فرمیٚسکیٚکدا بە گۆڕەکەیدا هەڵزناو قاچی لیٚ کیٚشایە دەر ئەوسا لە سەر تەختە بەندەکە دانیشت دەستی بە سەریەوە گرت ئازارەکانی لە میٚشکیدا خولیان دەخوارد زەنگی کەنیسە خامۆشەکان بە ئۆرکسترا و مارشی سەربازی دەهاتنەوە بە گوێیدا پیانۆی ئاوازی مەلی کۆچەری بە هەورازی نشیٚوی و سەختی و ڕەوەزی لاپاڵەکاندا دەهاتن لە بەر بروسکەی شریخەیەکی بە تیندا ئازاریٚکی ترسناك جەستەی گرتەوە لە پڕ ڕاچەنی : گویٚ یەکانم لە بەر بۆمبای هیٚزیٚکی کاولکەردا دەتەقنەوە ئەمڕۆ گۆپکە قڕانی بەر گەردەلول و شاڵاوی هەرەسهیٚنانی خوایەکی خویٚن گرتو کەوتۆتە ئەستۆی شارەکە سەیری تەبەقە شینەکەی ئاویٚتەی خویٚن بوە .. شاڵ سپی توشی گەرداوی تەقینەوە هات لە جیٚگەی خۆیەوە گوێی دەزرنگایەوە بە ئاوازی جەنگیٚکی نادیارەوە زمانی کردەوە : بەڵیٚ گەورەم بەڵیٚ زەنگی کارەساتە سەختەکانی ڕۆژگاری ڕەش لیٚدەدریٚت ئەمە ئەو کلاّفە ئاگراوی یەیە کە هەر لە زەمانی قەومی لوت و فیرعەون و کافرەکانی تری سەر زەوی یەوە هاتوە ئیٚستا کەوتۆتە ناو موروی ئاودار و بەیەکەوە لیٚدەدریٚت گەورەم زمانم تەتەڵە دەکات ئەمڕۆ بە تەواوی زمانم لە ئاستی تۆ و ئەم جیهانەدا شکاوە بەڵیٚ گەورەم .. هەتاوەکە بەتیژی بروسکەی بە ڕوخسارەکاندا دەهیٚنا هەوایەکی گڕاوی پیشاو دەهات لە هەمو لایەکەوە دیمەنی شاری دەسوتاند خەندەی لیٚوە گەشەکانی دەتۆراند و ڕق و توڕەیی گەڵای لارە مل و پوش و پەلاّش و گڕەی بەرد و دار و ئازاری بیٚ نەوای مەلی گەڕیدە و هەناسە و بۆ چڕوکی مرۆڤی بیٚ دەرەتانی نیٚو تاشە بەردی ژیٚر خاك هەموی بەتیٚکەلاّوی دەهاتن و گەروی ویژدانیان دەدڕی یەوە گۆڕستان نوقمی پۆپەشمینی ئازار و جەستەی ژاناوی ببو گەلاّو بەرد و دار نوزەیان بەسەردا دەباری چەتری خەمناکیان بەسەرەوە هەڵدا بو سمۆرەکان لەکونی دارەکانەوە چاوە زەقەیان بو چۆلەکە و کۆتر و شینە شاهۆ لە ئاسمانەوە چاویان دەبڕیە گۆڕەکان زەنگی چاوەڕوانی هەمو گوێیەکی کەڕ دەکرد سەراپای بیٚ گیان و گیاندار چرکەی لەرزینی کفن پۆشیان دەویست ڕۆژان بەقیژەی دڵ تویٚنەوە ماڵئاوایی خۆری دەکرد ئەم ئیٚوارەیە هەتاویش چاوەڕوانی نرکەی ئەو بو هەتا کۆچ بکات ئەوەیش تەنها زەردەخەنەکەی سەر لیٚوی نیشانەی بۆدەکیٚشان وەکو وەلاّمی پرسیاری کۆچەری بداتەوە گومانیٚکی دروست کرد بو لیٚوە ئاڵەکانی ببونە فەرشی ژیٚری لەگەڵ دانە برنجیەکانی دا بنەمایەکی ترسناکیان دەردەخست جەستەیشی تەنها چوار پەلی دریٚژکراو و لاشەیەکی بیٚ جوڵە بو قاچەکانی دریٚژ ببون پیٚلاّوە قورسەکانی هەر لە قاچیدا بون وەکو سەرخەویٚکی مەرگاوی شکاند بیٚت دەستیشی بەسەر زبرایی تاشە بەردەکەدا شۆڕ کردبوەوە پەنجەکانی بەیەکەوە جوت ببون نیشانەی پیٚستە ژاکاوەکەیان دەکیٚشا لەبەر تیشکە تیٚکەلاّوەکەدا ڕەنگیٚکی ئاڵتونی دەنواند نسیٚ یەکی تاریك و ڕون لەسەر دەم وچاوی نیشتبو شیٚوە گەنم ڕەنگی یەکەیان تیٚر کردبوەوە موە سپی یەکانی بەجاریٚك وەك بەفر شیٚوەیان دەنواند لەو کاتەی شنە دشداشەکەی هەڵدەدایەوە جەستەی دەگۆڕا ویٚنەی کەشتی سەر ئاو دیاری دەدا هەروەکو شاڵاوی ئەو ڕۆژە ڕەشە ڕەنگی دەدایەوە کە هیٚزە سەربازیەکە گەمارۆی شارەکەیان دا هاوار و بانگی سەرباز لە خواروی گۆڕستانەکەوە دەهات و لە پڕیٚکدا کەوتنە دەستڕیٚژ شاڵ سەوز لە لیٚواری گۆڕەکەیەوە سەیری شاری دەکرد هەوایەکی تەزیو دشداشەکەی هەڵئاوساند بو هەردو دەستی بە ڕاستایی شاخەکەدا کردبوەوە ویٚنەی لە خاچدانی مەسیحی دەکیٚشا کەچی هەر لە پڕ زرێپۆشەکان گەیشتنە ناو گۆڕستان چەند تۆپیٚکیان بۆ شاخەکە تەقاند ئەوسا گەیشتنە بەردەمی گۆڕەکان بە هەرچوار دەوردا کەوتنە دەستڕیٚژ شاڵ سەوز و شاڵ سپی لە گۆڕەکانیاندا خۆیان مات کرد ڕیٚزەی گولە هەمو لایەکی گرتەوە خرمەی شکاندنی کیٚل و داڕمینی هاواری بیٚ دەنگی سروشت شەپۆلی ئارامیان دەشڵەقاند کاتژمیٚریٚك بەو چەشنە ئەو دەور و بەرەیان دابیٚژا ئەوسا بەرە و شارەکە کشان و وڕەی زرێپۆش و تانك شارەکەی گرتبو چەند فڕۆکەیەکی جەنگیش ئاسمانیان تەی دەکرد هیٚڵی خولی ترسناکیان دەکیٚشا هەلیکۆپتەرەکانیش لە پیٚش گزنگەوە پەروانەیان بە ناو ئاسماندا دەخولایەوە هەر پیٚش شەفەق شارەکەیان دەنگدا : کەس لەماڵ نەچیٚتە دەر هاتەچۆ قەدەغەیە

.. دوای ئەوەش دەنیشتنەوە و بەرز دەبونەوە چەند کاروانێکیان بەرەو پایتەخت کرد شاڵ سەوز لەدوای سێبەری زرپپۆشەکانەوە لە ترسناکی گەڕەکەکانی دەڕوانی و بە ناو جیهاندا ڕۆ دەچو چاوی ئاوسا بون و جەستەی گۆڕا بو وەکو بە ئاشکرا فوی تیٚ کرابێت پێڵوی بە خوێناوێکی نادیار ڕەنگ ببو بیرەوەری بە سەر ژیانیدا پەرش دەبووەوە لەو کاتەی لە ئاسەواری شارەکەوە فڕی و وازی لە ژیان هێنا بەو جۆرە گولە بارانی وای نەهاتبوە بەرگویٚ ئەو کاتەش بەسەر خەرمانەی تەرمی لاوانەوە لەناو پەرێزی شارەکەوە بە شاخ و دۆڵ و دەشت و دەردا خۆی کێش کرد هەتا جارێکی تر چاوی بە کەرەنتوی دەستی ئیزرائیلی زیندو نەکەوێت تەوژمێکی تۆقێنەر جەستەی ئاوساند بو لەو ساتەشدا بە هەمان چەشنی لیٚ بەسەر هات ئەوە سی ساڵە بەسەردا ڕابرد بو کەچی وەکو ڕەگێك سەرلەنویٚ سەری هەڵدایەوە چۆن لەناو جەستە ڕاکێشراوەکانی شارەکەدا خوێناوی مەیوی پیادا هەڵسوا دەسترێژی یاساوڵیش بە سەریدا دەهات لەگەڵ هاوار و ناڵە و دەنگی گوتاری دڵ توێن دا هێندەی تر کەلەیان دەئاوساند ئەوە چەند ڕۆژ بو بنەمای ئەو زەنگە تۆقێنەرە لە مێشکیدا بو دڵە خورپەیەکی زۆریان پیٚ خستبو هەر لەو ڕۆژەی کوڕەکەی لە پایتەخت هاتبووەوە ترس گرتبوی ئارامی لە بەر بڕا بو لە ناخدا خۆی دەخواردەوە و بە توڕەیی یەوە هاواری بە سەردا دەکرد : ئاراس بۆچی هاتویتەوە تۆ عاشقی عومری بەزایە بردویت ناتوانیت خوێندن تەواو بکەیت .. ئاراس هەر سەری دادەخست وەك بت لە بەردەمیدا دەوەستا ئەو بیٚ دەنگی یەی دەبوە مایەی سەدان دڕکی ئازاراوی تر چەند ڕۆژ بەو ژانەوە مایەوە لە پێشهاتی کوڕەکەی دەترسا لەگەڵ دەسترێژی ڕۆژی شەڕەکەدا هەناوی نەما بە پڕتاو لە ماڵەوە هاتە دەر سەیری هەڵپە و و ڕاکردن و شڵەژانی خەڵکی دەکرد کاتێك چاوی بە جەستەی خوێناوی کەوت بروسکە لێی دا و کەوتە خولانەوە خۆی بە سوچی دیوار و عەرەبانە و دار ئەلەتریکەکاندا دەکێشا لە تاوی کوڕە تاقانەکەی ئارامی نەبو تەنیا ئەو منداڵەی هەبو ئازاریکی زۆری پێوە کێشا بو ئەویش چەند ساڵێك بو لەبەر چاوی گۆڕا بو ئومێد و هیوای ژیانی دەژاکاند شەوانە لە ماڵ دەچوە دەر تا درەنگانێك نەدەهاتەوە زۆر جار بە هێواشی پیٚی دەگوت : ڕۆڵە هەر کاتێك خوێندنت تەواو کرد سەربەستیت هەرچی یەك دەکەیت بیکە بەڵام جاریٚ نەمامی خۆت توشی هەڵە مەکە ڕۆڵە .. بیٚ دەنگی ئاراس هەمو گومانێکی دادەپۆشی ئەوەی لەلای ئاشکرا بو تەنها ترسی دڵدارەکەی بو ئەوە گومانێکی ئاشکرای بو ئێواران لە کاتی هاتنە دەرەوەیدا کچێکی دەدی لە ماڵیان دەچوە دەر ئەمە ترسی لیٚ پەیدا کرد بو لە ژیانی کوڕەکەی زۆر دەترسا زۆر چاودێری کردن وشەیەکیان لیٚ تیٚ نەدەگەیشت و سوسەی هیچ تاوانێکی لیٚ نەدەکردن تەنها ڕۆژێك ئەو نهێنی یەی بۆ ئاشکرا بو کە بۆ یەکەم جار ئەو دو دڵدارە دەمیان لە ئاسمانی یەکتری گیر کرد بو کاتژمێرێك بو قسەیان لەسەر باسی چارەنوسی یەکتر دەکرد شەش مانگ پێش مەرگی ئاراس ئەوەی دی لە کاتێکدا بۆ خوێندن دەچو بۆ پایتەخت نیاز بە هێزێکی ترسناکەوە جەستەی دەلەرزی کرۆکی بیرێکی پەرش مێشکی دەگوشی لە پڕێکدا ئەو نهێنی یەی درکاند : ئاراس دەڕۆیت دور کەوتنەوە مانایەکی بیٚ پایان هەڵدەگرێت کارێکی ترسناکە بەیەکەوە لەگەڵ شەونم دا سەفەر دەکەن .. ئاراس هەستی پیٚ کرد دەمێك بو بەو چەشنەی دەدی جارێك ئەو ڕقەی پیٚ ڕشت و بە توندی وەڵامی دایەوە نیاز قژی خۆی ڕاکێشا ئەویش لە دڵەوە گوتی : کاری بە تۆ نی یە سەربەستم کچی تر بناسم گرنگ ئەوەیە پاك بم .. ئەوەی گوت ئیتر هیچ باسێکی تری لەگەڵدا نەکردەوە لەو کاتەش دا قسەکەی تەواو کاریگەر بو لیٚ ی لێوی خۆی کرۆشت و پیٚی گوت : نیاز هیچ شتێك کار لە خۆشەویستی من و تۆ ناکات بەسە ئازارم مەدە .. نیاز سەری داخست وێنەی شەونمی هێنایە بەرچاوی خۆی باڵا مام ناوەنجیەکەی قژە خاوەکانی بەو گەردنە شوشەییە و مەمکۆڵە نارنجیەکانی وجەستە پڕ لە تەوژمەکەی ساتێك بەو جۆرە لیٚ ی ڕوانی لە دڵەوە وتی : شەونم شۆخی ئەم شارەیە لە بەغداد بەیەکەوە دەخوێنن ئیتر منی چی .. ئەم ترسە لە دڵیدا جێگیر ببو لە کاتێکدا کە ئاراس بیٚ دەنگ بو بە تەواوی چارەنوسی خۆی بە ڕەشی بینی و هەستایە سەرپیٚ ئاراس لەو ساتەدا هەستی جوڵا دەستی بە قژە خاوەکانیدا هێنا و بۆ سەرەوە هەڵیدایەوە ئەو جەستەیە خرۆشا وێنەی شەبەقی مانگ لە ناو تاریکی ئاوێکی ڕوندا شەوقی دایەوە و نیگای کەوتە ناو عەشقێکی خرۆشەوە لێویان کەوتە سەر لێوی یەکتر وەکو هەنگ شیلەی یەکتریان مژی ئەوە یەکەم جاریان بو کەچی کڵاو ڕۆژنەی ئەو نهێنی یەیان لەسەر لاچو جگە لەوە جارێکی دی نەیبینیەوە لەو ساتەشدا خۆی بیٚ دەنگ کرد پەردە ترسناکەکە دەمی بەستبو هەستی کرد کوڕەکەی توشی کارەساتێك دەبیٚ

کەچی لەو گولە بارانەدا ئەو هەستە گۆڕا تۆڕی شۆڕش و سیاسەت گرتیەوە لەو چەند ڕۆژەدا دەرکی پێ کرد بو ئەو بەیانی یەش کە بە شەڕواڵ و مرادخانی یەکەوە چوە دەرێ زانی بەرەو ڕوی گولە دەچێت ویستی ڕێ ی لێ بگرێت و نەهێڵێت بڕوا لە پڕ قسەی منالەکەی بیرهاتەوە کە سێ ڕۆژ لەوەبەر وتی : داگیرکەر سەردەبڕین لە پێناوی نیشتماندا مردن چی یە .. ئەوەی گوت هەڵ بەزی یەوە ئەویش پێی گوت : تۆش شەڕ دەکەیت .. بە توڕەیی یەوە قاچی بە زەوی یەکەدا کێشاو وەڵامی دایەوە : من کوڕی ئەم خاکە نیم خاڵەکە ؟ ئەم قسەیە بروسکەی بە مێشکیدا هێنا و بە تەریقی یەوە سواری عەرەبانەکەی بو لەو ساتەشدا ئەوەی بیر هاتەوە ساتێك لە ژێر جاجمەکەیەوە سەیری کرد ئەوسا چاوی نوقاندەوە ئەویش بە تیژی دەرپەڕی کاتێك دەنگی تەقە بەرز بووەوە خەوەکەی شەوێی بیر هاتەوە وەکو توشی نەخۆشی یەکی سامناك بو بێ لەگەڵ هەنگاوەکانیدا ڕیشاڵی خەوەکەی شی دەکردەوە : دانم کەوت زانیم کۆست کەوتنی لەدواوەیە ڕۆڵە ڕۆ .. چەپۆکێکی بە خۆیدا کێشا کاتێك تەرمی خەڵکی هاتە بەر چاو وەخت بو زراوی بتۆقێ لە تاوان بەرەو خوار کشا و بە هاوارەوە خۆی هەڵدایە ناو جەستەکان لەبەر دەست ڕێژ و گولەدا باوەشی بەتەرمی کوڕەکەیدا کرد دەمی خستە ناو خوێناوەکەی و بە پڕتاو تەرمەکەی کێش کرد لەوکاتەدا خەڵکی بە هانایەوە هاتن و قا چ و دەستیان گرت و ڕزگاریان کرد لە ناو خوێناوی مەیوەوە مۆمیا ببو کاتێك بە خۆی زانی جیهان لە بەر چاوی دا ببو بە شەپۆلی خوێن ڕەنگی سور ببو سەر زەوی لێ تەندرا کشانێکی خۆکرد لەبەرچاوی دا مایەوە لە ناو چرپەو لە خۆدان و گریانی خەڵکەکەدا گێژ ببو : ئۆف ژنەکەشی مرد.. داخەکەم بە مندالەوە بو .. بەم قسەیە وشك هەڵهات بروسکەی مەرگێکی خۆکرد سەرتا پای جەستەی ڕادەوەشاند هێز و بڕستی لێ بڕی تریشقەی هەزاران هەوری خوێناوی لە مێشکیدا کەوتە لێدان چەخماخە و بروسکەی ناجۆر بورکانی مێشکیان دەشڵەقاندەوە هێستریای مەرگ ببو بە چەرچەفێکی سپی خوێناوی وەکو دەوار جەستەی پێچایەوە لەناو شەپۆلی کۆچەریەوە بە گۆڕو گۆڕستانەکانەوە کەوتە سوڕانەوە وەکو خۆی مایەوە وەکو ئەم ساتەش لە سەر تەرمەکەی دەبینرایەوە شاڵ سپی لێوەکانی وشك ببون وەکو ڕۆژانی تر دەیویست گوێی بە قریشکەکانی پڕ ببێت ئەوسا بەسەر ئازارەکانی مرۆڤایەتی دا بچێتەوە بە درێژایی ئەو ماوەیە هەوڵی دا نەیتوانی بچێتە ناو ئەو شەپۆلە بڕوا داری یەی ئەوەوە چەند باسی سەر گوزشتەی گۆڕو خەڵوە و کارەساتەکانی بۆ کرد بو تویێشە بەرەیەکی زۆری بۆ واڵا کردبووەوە کەچی هەمو ئەو شتانەش نەبونە هۆی ئەوەی لاسایی بزوتنەوە بروسکەیی یەکانی ئەو بکاتەوە کاتێك وێنەکانی ئەوی دەخستەوە بەر چاو کە لە گۆڕەکەیەوە دڕی بە گەڵای وەریو دەدا وەکو هەڕەشە لە مەرگ و ژیان بکات لەو ساتەدا هەمو جەستەی دەلەرزی لەو ساتەشدا چەندە وێنەی هێنایەوە بەر چاوی چاری نەبو شاڵ سەوز ببوە ئەستێرەیەکی نەمری لەلای بەو هەمو بیرەوەریەی جارانی وای دەزانی هەڵمی تاریکی و ڕونی لێ دەکشێ وێنەی گڕی دۆزەخ و تریفەی ئاوی کەوسەر ئێستاش جەستەکەی لەبەر چاوی دا ئەو شێوەیەی گرتبو دڵی لە ترپەی لێداندا بو بۆ ئەوەی بە قریشکەیەکی جەرگ بڕەوە ڕاپەڕێت دیوارە ئەستورەکانی خەیاڵ و بیرکردنەوە و ئەفسانەی بڕمێنێت و پێناسەی بونی خۆی دەربخات بەڵام جەستەکە ئەو هیوایەی دەمراند کەفەکەی سەر لێوی دڵە خورپەیان پێ دەکرد کات ژمێری ڕاست بونەوەی شاڵ سەوز مۆسیقای ترسناکیان دەژەند میلی لە کاتی خۆیدا ترازا بو سەرتاپای سروشتی گۆڕستانەکە چاوەڕوانی هەستانەوەی ئەو بو ئەویش لە مەداری خۆی دەرچو بو هۆشی لە زەنگی ڕاچەنیندا خنکا بو کفنە سپی یەکانی بە ئاشکرا وەکو کەشتی مردن شاڵاوی مەرگی ناوەختیان دەکێشا و بانگی مردنی خەلیفە شاڵ سەوزیان بە گوێی شاخ و کێو و گردو تەپۆڵکەو گۆڕو گۆڕستاندا دەدا

* * *

سێبەری شاخەکە بەسەر تەرمەکەدا3

کشا بو لەگەڵ هێزی ساردەوە بوی خۆرەکەدا بە تێکەڵی وێنەی پشکۆیەکی خامۆشی بەر بارانیان دەنواند پەنجەکانی بە سەر تەختە بەندەکەدا وەکو ئێسکێکی وشك بڵاو ببوەوە نینۆکی درێژببون وەکو نیشانەی کۆتایی ژیان بکێشن چاوی بە ناو ئاسمانی ڕەنگا و ڕەنگەوە گەوهەرێکی شاراوەو خامۆش بو بە زەردێکی ڕەش باوەوە دیاری یان دەدا برۆ سپی یە پڕەکانی بە تیژی درێژ ببون وەکو گوڵە جۆ ڕەنگاڵەیان دەدایەوە ڕیشە بەفرینەکەی شارای گەنم ڕەنگی یەکەیان داگیر دەکرد لە دورەوە هێمایەکی ماتماتیکی لێ دەبوە وە چاوی بە زەقی پشتیان لە شارەکە کرد بو وەکو هەمو ئەو ڕۆژانەی تر کە ڕوی لێ وەردەگێڕا هەشت ڕۆژ لەوە و بەر بەو چەشنەی کرد لەو کاتەی نیگای تێ بڕی بو برۆی ڕاست ببونەوە لە تاوان پشتی وەرگێڕاو لە سەر تەختە بەندەکە ڕاکشا و کەوتە ڕوانینی ئاسمان چینی خەماوی بە ڕواڵەتی ڕەنگا و ڕەنگەوە دەهاتنەوە بەر چاوی جەستەی سوتاو بە گولە دابێژراو دەمار و جەستەیان شیتەڵ دەکردەوە کۆرپە ساواکانی بەر نەشتەر بەلایدا تێ دەپەڕین و مێشکیان دەئاوساند لە ناو گەواڵەی سپی و شین و زەردی ئاسمانەوە قریشکە و هاوار و ناڵە و گریانی دایکە بەرۆك دادڕاوەکانی دەهاتەوە بەر گوێ وەکو ئەو ڕۆژەی لە شەڕی بەردەرکی سەرادا چاوی پێ ی کەوت و دەیان جاری تر لە دەوزری شارەکە دەیدی ڕۆژانە دروێنەی هەژاران دەکرا بەلام کوشت و بڕی ئەم جارە جیاوازی هەبو زرێپۆش و چەکی قورس ئاگریان دەباراند تەنانەت لە گۆڕستانیشەوە کشان شاڵ سەوز لە ژێر پەردەی خوێناوی یەوە سەیری ئەو زەماوەندەی دەکرد لە چەقۆی شۆفلەکانەوە تەرمی هەزار لاوی بەرچاو کەوت سەیری دەکرد چۆن زەوی یەکەیان دەدڕی و لیژنەیەك تەرمیان تێ دەخست ئەوسا دایان دەپۆشی یەوە چوار جێگەیان هەڵکەند هەریەکەیان کەندەڵانێکی گەورە و فراوان زیند و مردویان تێ دەکرد ژن و پیا و بە چاوی بەستراوەوە لەگەڵ تەپ و تۆزی سەرگرتنیاندا هاوار و قریشکەیان بەرز دەبوەوە هەناسەی ئاگراوی بە جەستەی شارەکەدا دەهات کفن پۆش چاوی نوقاند قریشکاندی و ڕوی کردە ئاسمان : خوایە چاو بکەرەوە بڕوا ناکەم خەوت لێ کەوتبێت هەستە سەیری دڕندەکانی سەر زەوی بکە فریشتەکانی تۆش دەخەنە چاڵەوە خوایە خوایە .. بە تورەیی یەوە وەستا هەتا شۆفلەکان گەڕانەوە ئەوسا لە ناو گۆڕەکەیەوە مێشکی خۆی گوشی و تفێکی کردە جیهان ئەوسا کەوتە ڕوانینی تەزوی مەرگاوی بەرچاوی گەڕیدە و وێڵ و ڕێبوارێکی نەدەهاتە بەرچاو بە لاڕێ و شۆستە و شەقام و کۆڵانەکاندا هات و چۆ نەدەبینرا هەر لەو کاتەی فڕۆکەکان بانگەوازیان بڵاو کردەوە : هاتو چۆ قەدەغەیە .. ئیدی شەقامەکان چۆڵ ببون تەنیا ڕیزەی سەربازەکان بۆشاییان پڕ دەکردەوە بەو جۆرە هەتا ئێوارە چینی خوێناوی شاری پاس کرد جەستەی هەزاران لاوی تیادا دیەوە لەمەوە شالاوێکی ترسناکتری وەکو ئەو کاتەی پێش سی ساڵ هاتە بەرچاوی چۆن مێشکی ببوە گۆڕە جولەکەی

هاوار و خوێناو مەزاری گۆڕ و جەستەی تەنیایی ژیانی چەند ساڵ بو لافاوی جەستەی ون ڕویان تێ کرد بو هەر لەو ساتەی کە بۆ دوەم جار ئینگلیز هاتنە پەرێزی شارەکە و بە پێڵاوی قورس دڵی خەڵکیان دەکوتیەوە چەند ساڵ بەو چەشنە تابلۆی خوێناوی بارمتەی ژیانی شارەکە بو ڕۆژ لە دوای ڕۆژ پتر سەربڕین و دەسرێژی ڕەشۆکی سەر سەنگی لاو و پیر و ژنی دەگرتەوە پەڵەی خوێناو هەر ساتە شەقامێکی ڕەنگ دەکردو درەختێکی بەرهەم دەهێنا هەتا لە ڕۆژی شەڕی خوێناوی ناوەندی شارەکە دا شە پۆلی هێرش و دەست ڕێژ دەستی پێ کرد خەڵکی بەرەو ڕوی سەرباز و پۆلیس هوروژمیان دەبرد هەر لە پێش گزنگەوە چاوشارکێ ی مەرگ ساز درا عەرەبانەی دو ئەسپی بریندار و تەرمی دەگواستەوە خوێناو لە سەر تایەی باریکەوە جادەکانی سور دەکرد بە سەر کۆڵی ژن و پیاویشەوە کێش دەکران وتار و سرودی شۆڕشگێڕی دەگوترانەوە هاوار و دەنگی ئازادی گەروی شاری گرتبو لە نێو لا پەڕەی دڵی یەك ڕەنگی خەڵکەوە هێرشی تۆقێنەر دڵی ویژدانی یەکالا دەکردەوە دایك و باوك و جگەر سوتاو بە دوای تەرمی مناڵەکانیاندا دەگەڕان هەرچی خانوە بێ نەواکان بو تەرمیان بۆ دەهاتەوە پەڕۆی دەستی سواڵکەرەکانیش پێچرابوەوە نیشانەی سرودی خەباتیان بە سەرەوە بو لەگەڵ ئەوانەشدا زیاتر خەڵکی جۆشیان دەسەند تەقینەوەی مێشکی نیشتمان پەروەران لەسەر خاکێکی داگیر کراودا دەباری کفن پۆش وەکو کۆلارەی خوێناو دەخولایەوە لەوکاتەشدا ئەو شالاوە گرتیەوە هەوای بۆگەناوی ئەو جەنگە خوێناویەی بیر هاتەوە لە ناو گولەو شەڕ و زرمەی تەقە و دەنگی ئوتومبیلی سەربازی و تانکدا ئەو وێنەیەی هاتە بەرچاو لە سەر تەرمەکەشیەوە تەزوی هێزێکی گەورە دەبینرا لە سەر شە پۆلی با کزەکەوە شالاوی خوێناوی ئەو ڕۆژە نوێ دەبوەوە شاڵ سپی لەگەڵ نیگاکاندا هەستێکی تۆقێنەر دەیگرتەوە و ترسێك بە دەمارەکانیدا دەگەڕا وای دەزانی توشی جەنگی جیهانی بوە و هەناسەکانیشی هەوای پاك و بێگەردی ئەو ڕۆژە سامناکەیان دەکێشا دیدە خامۆشەکانی شاڵ سەوز خالێکی گرنگ بون پانتایەکی بەیاریان پڕ دەکردەوە وەکو گێژاوی لیتاوی ڕۆژانی ڕابردو حەزی بە نرکەو قریشکەی ناکات دەکرد لە نێو دەزولەی دەمارەکانی جەستەی هەستێکی پڕ لەکارەسات دەبینرا لەگەڵ شنەی باکەشدا ئەو هێزەی خاو دەبوەوە کاتێك کە سەیری ناوچەوانی دەکرد تەزویەکی تۆقێنەر جەستەی دەگرتەوە نەك ئەوە بگرە هەمو ڕۆژێك ئەو گرە جەستەی دەپێچایەوە لەو کاتەی چاوی پێی کەوتبو ڕوبەری جیهانی لەنێو چاوی دا دەخوێندەوە لەو ساتەشدا بە هەمان چەشن بو چرکەکانی ناو چاوی وێنەی دێبەر پەل و پۆیان دەخستە هیوایەوە لەگەڵ ئەوەشدا مات دەبو ڕۆژان شاڵ سەوز هەردو قاچی لەزەوی یەکە گیر دەکرد موەکانی جەستەی ڕاست دەبونەوە بالای بەسەر سەرتا پای گۆڕستانەکەدا سوار دەبو لە دورەوە ڕەنگالەی هەیکەلێکی نەمری دەبەخشی سام و هەیبەت سەر جەستەی دەنیشت بە چاوی پڕلە تروسکەی گەشیەوە لە خانوەکانی دەڕوانی گلۆپ و منارە و کۆڵان و شەقام و جادەی بەسەر دەکردەوە لە پڕ تەزویەك لەبەری پێ یەوە هەڵدەستا و هەتا تە پلی سەری دەگرتەوە زۆرجار لەبەر خۆیەوە دەدوا جارێکیان توشی شە پۆلێکی سەرگەردانی هات لەو کاتەی پشتی کردە شار توڕەیی گرتی و بەبێ ئارامی یەوە سەیری گلەکەی کرد و تفێکی مزری لە شارەکە کرد و وتی : شارەکە ئێستاش خوێناوی یە هەرگیز پاك نابێتەوە ئەم شارە ئەم شارە .. شاڵ سپی گوێ ی بۆ شل کرد بو کاتێك کە دوا وشەی لە دەم دەرچو لەرزی و لێ ی چوە پێشەوە و لێ ی پرسی : خەلیفە باسی تاوانی شارەکە دەکەیت دەمەوێت ئەو نهێنی یەم بۆ بدرکێنی کوڕ و ژن و منداڵت کوژراون خەلیفە بەڵکو وەڵامم بدەیتەوە .. خەلیفە شڵەژا ئەو پرسیارە دەمارەکانی سوتاند ساتێك خۆی گرت پاشان دەنگی بەرز کردەوە : منداڵ و ژن و کچ و کوڕ هەموی جگەر گۆشەمن ئازارمن ژانن مەرگن .. ئەوەی گوت دڵی پڕ بو بەسەر گۆڕستانەکەدا قیژاندی شاڵ سپی لەوە زیاتر قسەی لەگەڵدا نەکرد ئەویش بەدەم ڕیشەی ئازارێکی سەختەوە لە پاڵ کێلێکدا دانیشت و هەردو دەستی بەسەر یەوە گرت ئەوسا کەوتە هاوار و ناڵە ناڵ بە چە پۆك بە سەری خۆیدا دەماڵی چاوی لە خۆڵەکەی بەر دەمی بڕی لەو ساتەدا قژی خوێناوی ئاراسی هاتەوە بەر چاو موچڕکەیەك گرتی دڵی کەوتە سەر خورپە بە ناو قەلایی یەکی بێ بن دا ڕۆچو سی و سێ ساڵ بو ئەو تەزوە بە جەستەی دا دەهات زۆر جار هاواری بە سەردا دەکرد : ئاراس ئەو کچە چاو باشقەڵە توشی گێژاوی خوێنینت دەکات واز بێنە ڕۆڵەکەم .. ئاراس سەری دا دەخست توشی گەرداوێکی وا ببو تەوق کەوتبوە دەست و قاچی یەوە ڕەنگی ئەو خۆشەویستیەی دەگەڕایەوە بۆ سالانێکی دور و درێژ وەکو هەڵۆ و ماسو لەگەڵ نیاز پێك لچکا بون بیری لە مەرگی خۆی

بکردایەتەوە نەدەهاتە سەر ئەو ڕایەی واز لەو ئەوینە پاکەی بهێنیٚ هەمو جارێك بیری ئەو ساتەی دەکردەوە کە بۆ یەکەم جار بینی هەردوکیان حەپەسان دەزوی چاوەکانیان بەیەکەوە چەسپ بو جەستەیان کەوتە لەرزین چەند ساڵ بەو سڕیە لە دڵەوە یەکیان دەپەرست دو دڵ کەوتبونە نێو گوڵدانێکی دڵداری یەوە پاش سیٚ ساڵ ئەو هیوایەیان هاتە بەر تا ئەوساتە هەردوکیان بەند بون ئاراس چەند بیری دەکردەوە دڵی دەگوشرا دەزولە جەستەی دەگرتەوە هاوڕێیەتی براکەی نیاز چوار پەلی بەست بو چەندی کرد نەهاتە سەر ئەو ڕایەی قسەی لەگەڵدا بکات زۆر جار بیری لەوە دەکردەوە وازی لیٚ بهێنێت و ئەو دڵەی بداتە بەر نەشتەر ئەم کرۆکە گرتبوی هەتا ڕۆژێك هاوڕێکەی ئەو دەرگایەی بۆ والا کرد وپیٚ ی وت : ئاراس ئەگەر بەختیاری منت دەوێت سەربەست بە سەیر من چۆن دوچار بوم بە هۆی برایەکی نالە باری نازەنینەوە با من و تۆ ئەوە دوپات نەکەینەوە ئەگەر تۆ نیازت خۆش نەوێت دەبێتە هاوسەری کەسێکی دی ئاراس گوێم لیٚ بگرە..ئاراس سەری داخست فەرهاد هەستی پیٚ کرد قژی بۆ هەڵدایەوە ئەو هەستە تەریقی یەی شکاند: ئاراس خۆمن ئەحە چەقۆ نیم ئێمە باس لە ئازادی دەکەین با لە خۆمانەوە دەست پیٚ بکەین ..ئاراس بەو قسەیە دەرفەتێکی بۆ ڕەخسا و وەڵامی دایەوە : ئەحە سەرسەریە جاسوسە شکی لیٚ دەکرێت دەبیٚ چارەیەکی بۆ بدۆزینەوە ئەگەر لەبەر نازەنینیش نەبێت خوێن مژە دەبێت بکوژریٚ..فەرهاد پێکەنی بە زەردەخەنەیەکەوە گوتی : نازەنین دەڵیٚ ئەوەندە نهێن گرە ئێمە بەسڕی نازانین پارەی زۆرە بەبیٚ کار و کاسبی کەس نازانیٚ چۆنی پەیدا دەکا..ئەوەی گوت سەری هەوادا چاوێکی بە ئاسماندا گێڕا سێبەری شاخەکە دەکشایە ناو سنەوبەرەکانی کارێزی قەراغ شار ناو شاریش شڵەقا بو خەڵکی بەرەو خوار دەبونەوە گۆڕستانەکە ترسناکی تێکەوت بو ئەوانیش لەگەڵ وتو وێژەکەیان دا گەڕانەوەماڵەوە ئاراس لەگەڵ هەنگاوەکانیدا دەرونی دەکفاو جەرگی دەکەوتە بەر نەشتەر دوای ئەوەش نەیتوانی قسە لەگەڵ نیازدا بکات هەتاکو جەستە خوێناوی یەکەی فەرهادی دی ئەو کاتەش بە هۆی قسەی فەرهادەوە دەستی نیازی گرت پەیمانی لەگەڵ دا بەست لەو ساتانەی کە ڕقێك بەر چاوی بگرتایە خوێنەکەی دیدەکانی دەپۆشی ناچار کەوتبوە ناو داوی نیازەوە بە هیچ شتێك ڕزگار بونی بۆ نەبو لەناو قسەکانی باوکیشی دا دەکەوتە ناو تۆڕێکی ترەوە شاڵ سەوز لە پڕ ڕاچەنی لەناو شەپۆلێکی بیٚ ئارامەوە ئەو پێشهاتەی بیر هاتەوە بەو ترسناکی یەوە ڕوی کردە شاڵ سپی و هاواری کرد: بەسە بەس چی تر باسی ڕوداوی ئەو شارەم لیٚ مەپرسە نامەوێت نەشتەر لە جەرگم بدەم ..

قریشکەیەکی بەهێزی کرد و چوە سەر تەختە بەندەکە ڕاکشا لەبەر هێزی تیشکی چەماوەی خۆردا وێنەی تابوتێکی زیندو بەری دەنواند هەتا ببێتە کەشتی و جیهان تەی بکات تەرمەکەشی ڕەنگێکی ترسناکی لیٚ نیشت بو وەکو کەشتی دەنواند بە دەریا و چۆم و ڕوبار و مانگ و ئەستێرە و ڕۆژ و هەوا و گەردوندا بگەڕیٚ دڵی نهێنی یەکانی گەردون شی بکاتەوە کەفەکە بروسکەی دەخستە دڵی شاڵ سپی یەوە وێنەی میکرۆسکۆب دیاری دەدا ئەوە مایەی دڵە ڕاوکێی ژیانی بو لەو کاتەی ئەو بەرگەی پۆشی بو عەوداڵی نهێنی کەفی سەر لێوی وەلی ببو دەیویست تێر لەسەر لێوێك هەڵی بمژێت زۆرجار شاڵ سەوز ئەو باسانەی بۆ دەگێڕایەوە وەلی نهێنی یەك بو هەمیشە شانازی پێوە دەکرد بەو هیوایەوە دەژیا بیگاتیٚ چەند ساڵ شاخ و کێو و تەکیەی کرد چاوی پیٚ ی نەکەوت کاتێك بۆ یەکەم جار بینی دڵی داخورپا کەوتە لەرزین دەستی بە گریان کرد ساتێك پەڵەی ڕشت ئەوسا دانەوایەوە لێوی ئەو وەلی یەی ماچ کرد کە لە بەردەمیدا ڕاکشا بو پاشان هەستایەوە بە ئەژنۆی خۆیدا ماڵی و هاواری کرد: ئای خەلیفە قالە لەم ئەشکەوتە چۆڵەدا گیانت سپارد بوی بە وەلی خوا مەرگەکەت جیهانی لەرزاند ئەمڕۆ بە تەزوی کەمەند کێشی تۆوە ڕاچەنیم و هاتمە ئێرە گەورەم بۆ ئەم مەرگە پەلت گرتم ئاخ ئاخ ..ئەوەی گوت گریا فرمێسکەکانی بۆ شەش ساڵ لەوە و بەر دەڕشت ئەو کاتەی هاوڕیٚ ی بو کاتێك لە شێخە پەڕۆ جیا بوەوە ئەوی ناسی پێنج ساڵ بەیەکەوە گەڕان ساڵێك بو لێکدی جیا ببونەوە بەدەم گڕی شێخە پەڕۆوە هەریەکە بە لایەکدا دایان کێشا کەچی پاش دوانزە مانگ کەمەند کێشی یەکتری بونەوە شاڵ سەوز لەو ساتەدا قریشکەیەکی کرد ئەوسا دانەوی یەوە لە بیرەوەری ئەودا نوقم بو خەلیفە سیٚ ساڵ بو ببو بە خەڵوەکێش بۆ خونچەیەکی پڕ لە چەرمە سەری ئەو هونەرەی هەبو ئەو سەرگوزشتانەی بۆ شاڵ سەوز گێڕابوەوە بەناو شاخ و کێو ڕەوەز و بێشەو شەوەزەنگ دا پەلکێشی دەکرد لە گۆڕستان و موغارەی تاریکدا پرۆڤەی مەرگی پیٚ دەکرد بە کەمەند کێشی دو ڕۆژە ڕایدەکێشا بە قوڵایی خەیاڵی ئەفسانەییدا شۆڕی دەکردەوە خۆیشی

لەگەڵ سەما ی مەرگاویدا بەشداری ئەو پرۆڤەیەی دەکرد هەمو ئەو ماوەیە ئەوە پیشەی بو هەرچەند ساڵێك کفن پۆشێکی فێر دەکرد لەناو خەڵوەکێشەکاندا ببو بە ڕابەر بە تایبەتی ئەم مامۆستایی یەی بۆ شاڵ سەوز کرد و لە هەمو شتێکدا چاوی کردەوە سڵی لە گەردەلول و دڕندە و تاریکی و تەلیسم نەما بو سەدان تولە ڕیٛ ی تاریکی لەبەر چاودا ڕوناك کردەوە کاتێك بەجیٛ ی هێشت بروسکەیەك بو شەوێك بە جوتە لە خەو ڕا پەڕین ئەم بۆ دەستە ڕاست و ئەویش بۆ چەپ لەو ساتەوە یەکیان نەدیەوە شاڵ سەوز بە دوایدا دەگەڕا ئەشکەوتەکانی بەسەر کردەوە هەتا بە دوای تەزوی مەرگییەوە ڕاچەنی و لەو ئەشکەوتەدا دی یەوە و لەو ساتەشدا کە چاوی بەسەردا شۆڕ کردبوەوە ئەو بروسکانە جەرگیان دەپێکا بۆیە قریشکەیەکی بیٛ ئاگایی کردو دانەویەوە جارێکی دی لێوی ماچ کرد ئەوسا مێزەرەکەی لەسەر سنگی لاداو بەدشداشەکەیەوە دای بە کۆڵیدا و گەیاندیە گوندێکی لاپاڵ لە دورەوە خەڵکی لێی هاتنە پێش ئەویش لەسەر بەردێك تەرمەکەی ڕاکێشا و بە شاخەکەدا هەڵگەڕایەوە ئەو زەنگە هەمیشە لە مێشکی دا لیٛ دەدرا زۆر جار ئەو جەستەیەی دەهێنایەوە بەرچاوی خۆی چۆن لە ئەشکەوتەکەدا ڕاکشا بو سەرە ڕوتاوە سافەکەی وەکو خۆی دەبینی موە بەفرینەکانی لە جەرگی دەچەقین کەفەکەی سەر لێوی دەیخستە سەر خەندە و خرۆشی فیردەوس تەزبیحە هەزار دەنکی یەکەشی لە ملیەوە ئاڵا بو ئەو جارە چاوی بەو کەفە کەوت چەند جاری تریش باسی وەلی تری بیست تەنیا شاڵ سپی ئەو هیوایەی زڕ بو کاتێك کە شاڵ سەوزی ناسی عاشقی کەفەکە بو زۆر جار خۆی ماندو کرد بیٛ سود بو کاتێك کە چاوی پیٛ ی کەوت لە خۆشیان شاگەشکە بو لەناو تاریکایی ئەشکەوتێکدا کەوتە ناو نیگایەوە وەکو زێڕی دەنواند کاتێك کە شاڵ سەوز قریشکاندی هێندەی تر دڵی کەوتە سەر جۆش هەستی کرد کەچی کارەساتێك لیٛ ی ڕویدا بەوە دڵی وەکو کەف دەتوایەوە ئەویش گریا دەیویست باسی ژیانی ئەو وەلی یەی بۆ بکات لەبەر فرمێسك تواناى نەبو لە پڕ خۆی گرت و کەفەکەی نیشانی شاڵ سپی دا کەوتە گێڕانەوەی ژیانی : ئەمە ئەو زاتەیە کە باسمان دەکرد شێخە پەڕۆیە . .فرمێسك لە چاوی یەوە دابارى شاڵ سپی واقی وڕما بو ورتەی لە دەم دەرنەدەهات هەتا شاڵ سەوز دەستی بە قسە کردەوە ئەوەندە بە جۆشەوە کەوتە قسە فرمێسکەکانی زەویەکەیان مۆر کرد : بە منداڵی خەوی بە حەزرەتی یوسفەوە دیوە ئەوسا داوێتیە شاخ مرۆی وا چاك لەسەر جیهاندا نابێتەوە ..بە کوڵ گریا ئەوسا ماچێکی تری کرد شاڵ سپیش لێوی خستە سەر لێوی ساتێك هەردو دیقەتی کەفەکەیان دا و بە جوتە گریان شاڵ سپی ئەو جارە ئەو هیوایەی هاتە دی لەم ساتەشدا کە سەیری شاڵ سەوزی دەکرد پلەیەکی بیر دەهاتەوە تەزوی مەرگە سەختەکانی دەهاتەوە بەرچاو بۆیە بە گومانێکی زۆرەوە سەیری دەکرد خەلیفەش بە جۆرێك کەفەکە لەسەر لێوی نیشتبو پرسیاری لە ژیان دەکرد تنۆکەیەك بو بە دوای ڕیشەی جیهانەوە کێش ببو وەکو شوێنەواری جەنگی جیهانی بو بێت بەو جۆرە چرایەکی تاریکی بەسەر ڕەوڕەوەی خوێناوی مێژودا دادەگیرساند

4

سەرینی دینامیکی تەرمەکە لە بناری کێوەکەوە دەستی پیٛ کرد بو هەردو قاچی بە لای گوندەکەدا جوت ببون سێبەری دار ئەرخەوانەکەی مەرقەدیش شەپۆلی نسێی بەسەر و ڕویەوە دەکێشا گڵۆپەکانی شار هەڵکرا بون لەگەڵ تۆپەڵ بونی تیشکی خۆردا بەشەڕ دەهاتن و باق و بریقەیەکی ڕەنگا و ڕەنگ لەسەر تەرمەکە دەسازا هەردو دەستی بەسەر زبرایی تاشەکەدا شۆڕ ببوەوە پەنجەکانی وێنەی تەرم بە نەرمی درێژ ببون خەمێکی تاریك لەسەر دەستی چەپی بو تا ئەو کاتەش وەکو خۆی مابوەوە جێگەی برینەکەی خۆی نەگرتبوەوە و پێستەکەی ئاوەژو نەببوەوە و ئازارە سەختەی وەکو خۆی بە گرمۆڵە کراوی مابوەوە پارچە قەیدەکە چۆنی هەڵدڕی بو بەو چەشنە بو خەتێکی ئەستوری بەسەردا کێشرا بو بە لولی یەکی گرتبوەوە هەر کاتێکیش ئەو ژانەی بە دڵ بگەیشتایە کت و پڕ بە ناخی بیرەوەری ئەو ڕۆژە ترسناکەدا ڕۆ دەچو وێنەی خامۆشی

ئەو ساتەی دەهاتەوە بەرچاو پەرچەمی بیٚ دەنگی شار و هەناسەی كپی چۆن وەكو تەرمیٚكی خوٚڵاوی بۆ زرنگەی ئازار كەوتبو لە ڕاست و چەپ و باكور

باشوری زەنگ و قریشكەی مردن دەهاتە بەر گویٚ كۆلاٚن و شەقام و دیواری چاوەڕوانی دلۆپە خویٚناویٚكی ڕژاو بون وەكو گۆماویٚكی مەنگ بۆنی مەرگیٚكی ناكاتی لیٚ دەهات چەند ڕۆژ بو دوكان و بازاڕ داخرا بون قفڵی دولاییان لیٚ درا بون عەرەبانەو كەر و ولاٚخ لەناو بازاڕدا نەما بو پەردەی تاریكی لەژیٚر تیشكی خۆرەوە بە ئاسمانەوە دەكشا نیشانەیەكی ترسناكی دەكیٚشا لە ژیٚر دەسرۆكەی وشكی چاوەڕوان كراوی شارەوە ئەو دەستە بە خویٚنەوە كۆلاٚنەكانی كیٚش دەكرد دلۆپەی بەسەر خوٚڵ و جادەو شەقامدا دەڕژا لەو كاتەی بە تەڵەزمی قەیدەكەدا درا بو خویٚناو فیچقەی دەكرد كەسیٚك نەبو پەڕۆیەكی بۆ لیٚ بنیٚت ناچار دەستە سڕەكەی لە گیرفان دەرهیٚنا و توند بەستی فشاری خویٚنی نەدەوەستا هیٚزی دایە بەر خۆی بۆ ماڵەوە چوەوە دلۆپەی خویٚن بەڕیزە دەهاتە خوار و نەدەگیرسایەوە هەتا میمكە مریەمی دراوسیٚ یان بە پیٚستەیەك بۆی بەست ئەوسا خویٚنەكەی وەستا سیٚ كاتژمیٚر بە بیٚ هۆشی كەوت كاتیٚك هاتەوە سەرخۆی لەنیٚو دڵە ڕاوكیٚ ی شارەكەدا گیٚژ بو جەستەی دەرزی ئاژەنی ئەو ژانە تۆقیٚنەرانە بو ڕوخساری كۆلاٚن و بازاڕ ویٚنەی سەرگەردانیان خستبوە بەرچاوی دو كاتژمیٚر بەناویدا گەڕا بە چاویٚكی ماتەمی پرسە گری یەوە لە هەموی ڕوانی ویٚنەی سەرەتای جەنگیٚكی كاولكەریان دەنواند لە بەیانی زوەوە ئەو زەنگە میٚشكی گرت بو پە نجەی خست بوە ناو دەمیەوە و دەی مژی هەتا هاوارەكانی ژنەكەی دایان چڵەكاند لەو لایەوە قژە خاوەكانی بەسەر سەرینەكەدا پەرش ببونەوە عارەق ناوچەوانی گرت بو هەناسەكانی توند ببون دەیویست شتیٚك بە میٚردەكەی بڵیٚ دانی بە خۆیدا گرت و هەتا ئەو لیٚی چوە پیٚشەوە و دەستی بە قژی دا هیٚنا : ناسكۆڵ حەزت لە چی یە قسە بكە زمان بكەرەوە ژنەكە ..ناسكۆڵ ئاهیٚكی هەڵكیٚشا ساتیٚك لیٚ ی ورد بوەوە ئەوسا زمانی جولاٚند :پیاوەكە گیپە یەك دانەم بۆ بیٚنە پیاوەكە ..لەو ساتەوە بازاڕ دەگەڕا تاك تاكە خەڵكی دەبینی بە تیژی تیٚدەپەڕین دوكانیٚكی كراوەی نەهاتە بەرچاو لەبەر دەمی گیپەخانەیەكدا دانیشت و سەری بەسەر كۆشی دا شۆڕ كردەوە لەناخەوە هەناسەی هەڵدەكیٚشا : ئای مامە قالە گیان جاری جاران بوایە سەد گیپەشم بویستایە دەتدامیٚ ئاخ ئاخ ..

گیپەخانەی قالە كەوتبوە خواروی بازاڕی خومخانەی شارەوە قالە بەناوبانگ بو لە تەواوی شارەكەدا دەنگی دابوەوە ڕوخۆش و قسە نەستەق بو هەمو كەس دەیناسی خواردنەكەی هەڵمیٚكی چڕ وپڕی لیٚ هەڵدەستا مە نجەڵی گەورە لەبەردەم دوكانەكەیدا ڕیزكرا بون لەسەر چوار پایەكی زل شوشەیەكی دریٚژ لەبەردەمی دا كیٚشرا بو بە چوارچیٚوەیەك چەسپ كرا بو لۆكسیٚكی ئینگلیزی لە ناوەوە بو شەوقیٚكی بەتینی هەبو وەستا قالە بەدەم ئیشی خۆیەوە چاودیٚری خەڵكەكەی دەكرد وەكو ڕەزمی مۆسیقا لەگەڵ كارەكەیدا ڕاهات بو تەواو سەقامگیر ببو دوكانەكەیشی ڕەمزیٚكی گەورەی خواردنی بالاٚی شارەكە بو زۆر كەس دەیانوت : بازاڕی خومچییەكانی شار بە گیپەخانەی قالەوە ماوەتەوە . .لەو ساتەشدا هەناسەكانی خامۆش بون بۆنیٚكی تفتی لیٚ دەهات سەرو كەلەی ئەویان دەپیشاند ئەویش سەری شۆڕ كردبوەوە لە بیرەوەری گیپەخانەكەدا نوقم ببو لە پڕ زمانی جولاٚند و وتی : ڕەنگە مامە قالە بەشداری شەڕ بكات خۆشەویستی سەرۆكە و ئەویش بە گیپەی قالە خۆشحاڵ دەبو . .لەگەڵ ئەو قسەیەدا بە نا بەدڵی یەوە لە خۆی ڕوانی بە تورەیی یەوە ڕا پەڕی و ڕاست بوەوە دەستی بە قەیدیٚكی تیژدا درا تەڵەزمیٚكی دڕ لە مەچەكی یەوە هاتە سەر پە نجە گەورەی دڕی لەو ساتەوە ئەو برینەی لەناخەوە سارێژ نەببوەوە و برینی ژنەكەشی داریٚكی سەوزی ناو دڵی بو هەركاتیٚك بیری لیٚ بكردایەتەوە قریشكەیەكی دەكرد : خوایە بیٚزوی دەكرد بە ژانی منداڵ بونەوە كوشتت..بەم قسەیە دەستی بە سەریەوە دەگرت مناڵەكەی ناو سكی دەهیٚنایەوە بەرچاوی لەناو مناڵدانی میٚشكی دا لە دایك دەبوەوە هەتا لە ڕۆژی حەشردا بیباتە بەردەمی خوا ئەوە ئازاریٚك بو لە ڕیشە دەرنەدەهات هەر لە سەرەتای ژن و میٚردایەتی یەوە ئاواتیان منداڵ بون بو شیٚخ و مەلا و تەكیە گەڕان هەتا پاش دو ساڵ كوڕیٚكیان بو دوای ئەوە بە نەزۆكی مانەوە چەندە گەڕان چاریان نەبو جاریٚك كتیٚب گرەوەیەك ئەو نهیٚنی یەی كردەوە : ئیٚوە منداڵتان نابیٚت هەناسەی خەڵكیتان بە دواوەیە هەر لە مناڵی یەوە دڵداریتان كردوە كتیٚبەكە شتی ترتان لەسەر دەڵیٚت خوا ڕەحم بەو مناڵەشتان بكات . .هەردوكیان لە جیٚ ی خۆیانەوە وشك بون لەگەڵ شە پۆلیٚكی بیٚ هیوایی دا بە جوتە لیٚیان پرسی یەوە : گەورەمان باسی بكە با بەختی خۆمان تاقی بكەینەوە . .كتیٚب گرەوە چاوی نوقاند

پاشان وەك دڵخۆشی یان بداتەوە روی خۆی گۆڕی : ئەمە شتێکی نهێنیە ناتوانم بیدرکێنم بەڵام پە یمانتان دەدەمێ کەخۆم دوعاتان بۆ بکەم بەڵایەکە لادەچێت مەترسن .. ئەو قسەیە دو دڵی بۆ دروست کردن لای هەردوکیشیان قسەکانی بە ڕاست گەڕاو جەستەیان دەلەرزی کاتێك بەسەری دا دەچونەوە وێنەی ژیانە ئەویندارى یەکەیان دەهاتەوە بەرچاو هەمو ئەو ساڵانەی بە شوانە بەرغەل و مازو چنین و گەڵا هێنان لەبن دار و بەرد دا یەکتریان ڕادەموساند ژوانی سەر تەنور و ژێر چەتر و پەنا گوێسوانە و شتی تر لە نیوە شەودا یەکیان لە باوەش دەگرت چەند ساڵ بەو جۆرە مانەوە هەتا باوکی ناسکۆڵ هەستی پێکردن و بە قسەی خەڵکی ڕق گرتی و ویستی کاری خراپ بکات بەڵام لە پڕ بەسەر خۆیدا شکایەوە و لە دڵەوە بیری لێ کردەوەە : خولە خوشکە زامە هەتیوە بێ کەسە کچ حەڵاڵی خۆیەتی . . ئەو قسەیەی کرد ناسکۆڵی لێ مارە کرد بۆی گواستەوە لەو کاتەوە بە هیوای منداڵ بونەوە دەژیان خەزانی ڕۆژگار گەردنی هەردوکیانی گرتەوە و ئەو ئومێدەیان مرد بۆ دواجاریش تێکەڵی خۆڵ بو سێ ساڵ بو ئەو ئەو گۆڕە لەناو شە پۆلە تاریکەکانی دڵی دا دەژیا هەر لەو ساتەی کە نیگای لێ تۆرا کۆتری سرکی لە هیچ ئاقارێکدا خۆی نەدەگرت هەتا توشی شێخە پەڕۆ هات و وێنە خەیاڵی یەکەی هاتەوە بەرچاو ئەو تەلیسمە لەمناڵی یەوە لەبەر چاویدا بو چەند ڕۆژێك پێش ئەو کارەساتە بە تەواوی خەرمانەی لەلای دابو بەرگە سپی یەکانی باوکی دەبینی یەوە چۆن شەوانە دەیپۆشی و دەچوە گۆڕستان لەناو دەزولەی چاوە منداڵیەکەیەوە وێنەی ترسناکی یان دەدا لە کەشتی یەکی سەرمانگ دەچو شەوێکیان دوای کەوت بە گریان و لالانەوەوە هاواری کرد هەتا لەگەڵ خۆیدا بردی و لە گۆڕستانەکەدا لە پاڵ خۆیەوە ڕایکێشا و ئەویش چاوی دەبڕی یە ئاسمان و باوەشی بە پێش هاتەکانی ئەو شەوە زەنگە ترسناکەوە گرت بو لەناو شە پۆلی ترس و گومانەوە خەوی لێ کەوت هەتا تەقینەوەی گزنگ ئەوسا بۆماڵەوە گەڕایەوە ئەو شەوە بیرەوەری یەکی سامناك بو لە دیدەی ژیکەلەیەوە سەیری ئەو نهێنی یە ترسناکەی دەکرد شەوارەی ترس لەبەر چاوی تێك دەشکا وەکو بۆ جەنگێکی گەردونی بەرن ئەو شە پۆلە بێ ئاگایی یانە بە مێشکیدا دەهات دوای ئەوەش دایك و باوکی بە نەخۆشی مردن کاتێك ژنی هێنا بە ماڵەوە هات بۆ شار ئەو هەستەی تێکەڵی گەرداوی شە پۆلەکانی شار کرد ماوەی بیست ساڵ وەکو شریتێکی مۆمیا بو لە مێشکیدا مابونەوە چەند ڕۆژێك پێش ئەو ڕوداوە زیندو بونەوە دو ڕۆژ پێش شەڕ چەند ژنێکی سواری عەرەبانەکەی کرد کاتێك گەیشتنە گردی سەیوان بەرگی سپی زێوانەکەی مەرقەد دایچڵەکاند و هاواری کرد ئەو هاوارەی مایەوە لەگەڵ بیستنی مەرگەی ژنەکەیدا شەقەی باڵی فڕین گوێی کاس کرد ئەو هێزە خەفەیەی تەقیەوە قریشکاندی هەر ئەوە بو دوای ئەو تەلیسمە کەوت هەتا لە پاڵ ئەو تاشە بەردەدا چاوی بەو سپی پۆشە کەوت و بە جوتە بە شاخەکەدا هەڵگەڕان وەکو کەشتی سەر مانگیان دەنواند لە پڕ سپی پۆش هەڵگەڕایەوە و پێی گوت : من شێخە پەڕۆم تۆش شاڵ سەوز ئەمە ناوتە بیرت نەچێت . . پریاسکەی نهێنی یەکانی لەوێدا کرانەوە دوای ئەوەش دە ساڵ هاوڕێی شێخە بو ڕەنگ و ڕوخساری ئەوی گرتبو وەك ئەو فێری نهێنی مەرگ ببو لەم ساتەشدا تەرمەکەی ڕەنگی ئەوی دەدایەوە خەتە لولەکەی دەستی شایەتی ئەو ڕۆژەیان دەنەخشاند شاڵ سپی دەزولەی تەرمەکەی شێخە بە چاویدا دەهات وێنەی ژیانی شاڵ سەوزی بیر دەهاتەوە لە دیدەیدا چەکەرەی دەکرد بە هێزێکی نەبینەوە وەستا بو لەوەدا بو بتەقێتەوە و هەمو جیهان لە مەرگی شاڵ سەوزدا بلەرزێنێ

تیشکێکی ڕەنگاو ڕەنگ لەسەر تەرمەکە ڕەنگاڵەیان کرد بو سینەی وەکو چە پکە گوڵی هەمە جۆر بۆنی ئەفسوناوی یان دەدا شێ یەکی خۆ کردی تەڕ بەناو گۆڕستانەکەدا دەهات بن بەرد و لاکێل و گۆڕ و شیو و کەندڕ و بەرزایی و نزمایی گۆڕەکانی دەماڵی شنەی دارەکان تێکەڵاوی زەماوەندی ترسناك بون زۆرجار گۆڕستانەکە لە چرکە دەکەوت لە پڕێکدا دەکەوتەوە سەر شە پۆلی مەرگ هەروەك و هەمویان بۆ چاو کردنەوەی کفن پۆش ئامادە بو بن ئەویش بە جۆرێك ڕاکشا بو چرکەی لە خۆی بڕی بو حەوت ڕۆژ لەوە و بەر ئەوەی لێ بەسەر هات دەنگی گولە باران و تۆپ و زرێ پۆش و فرۆکەی ڕۆژی ڕابوردو لە مێشکیدا دەزرنگایەوە قریشکەی منداڵ و پیرو لاو و ژن بە گوێچکەیدا دەهات هەر چوار گۆڕستانە کۆمەڵێیەکە جارێکی تر لەبەرچاوی دروست دەکرانەوە وەکو ئێوارە مرۆڤی زیندو گڵیان بەسەردا دەکرایەوە ئەم تەوژمە بڕستی لێ بڕی بو لە تاوان لەسەر تەختە بەندەکە ڕاکشا و نوزەی لە خۆی بڕی توشی شالاوێکی وا هات هۆشی بە هیچ شتێك نەما بو شاڵ سپی نەیوێرا قسەی لەگەڵ دا بکات چەندە سەیری کرد هێندەی تر زمانی دەشکا بە جۆرێك تورەیی گرتبوی لە گۆڕ و کێل و دار و بەردی دەڕوانی مۆڕەی دەکرد ڕقی لە ژیان دەبوەوە ئەوە یەکەم جاری بو لە ژیانی دا بەو جۆرە لافاوی خوێن بیگرێتەوە هەر لەو کاتەی کە زێوانەکەی مەرقەد هاتەوە و باسی ڕوداوەکانی کرد هێندەی تر خرۆشا کە بیری لە قسەکانی دەکردەوە بروسکەی مردن وشەکانیان دابڕ دەکرد : هاتو چۆ قەدەغە بو سەدان کەس زیندە بە چاڵ کران گەورەم ئەمیش خۆی خستە پاڵ پیاوکوژانی تر . .ئەم قسانە مێشکیان کاس کرد لەسەر تەختە بەندەکە بەنج بو تواناى ڕاست بونەوەی نەبو دەمەو نیوەڕۆ دەنگی پیکابێك هات لەخوار نزرگای کفن پۆشەوە وەستا سێ کەس دابەزین سێ تەرمیان خستە چاڵێکەوە و گڵیان بەسەردا کردنەوەو بە پەلە ڕۆیشتن ئەمە گومانێکی زۆری بۆ دروست کرد نهێنی ئەو تەرمانە بون بە خۆرەی مێشکی چەند کاتژمێرێك خولی خوارد ئەوسا بەڕیزی خوارودا دایکێشا یەکەم جار بو قسە لەگەڵ گۆڕ هەڵکەنەکە بکات لە پاڵ کێلە بەردەکانەوە بانگی کرد ئەویش گەیشتە لای کابرایەکی کورتە بالای ڕیش ماش و بر نجی جگەرەیەکی قامیشی بەدەمەوە بو مژێکی لێ داو گوتی : فەرمو گەورەم فریشتەی ئەم گۆڕستانە سێ ساڵە دەمەوێت قسەت لەگەڵ دا بکەم . .کفن پۆش پەلی گرت لەژێر دار ئەرخەوانێکدا دانیشتن ئەوسا بە هەناسەیەکی گەرمەوە لێ ی پرسی : ڕۆڵە ئەو سێ تەرمە چی بو خرانە ناو ئەو کەندەلانەوە . .گۆڕ هەڵکەن شلەژا مژێکی لە جگەرەکەی داو لەگەڵ چەند وێنەیەکی ترسناك دا وەلامی دایەوە : ژن و مێرد و کچێك بون جاسوس بون کوشتیانن . . کفن پۆش دەمارەکانی دەلەرزین لە پڕ دەنگی بەسەردا بەرز کردەوە : کاکە تەواوی بکە مێشکم جە نجاڵە دەی ڕۆڵەکەم . . گۆڕ هەڵکەن چیچکەی کرد و لەرز گرتی و ترسا بە هێزێکی سستەوە زمانی جولاندەوە : ئەمە مەسەلەیەکی دورە ئەم ماڵە سێ مانگ بو هاتبونە ئەم شارە ناوی خۆیان گۆڕی بو ژنەکە بە سوعاد و کچەکە بە شەهلا و مێردەکەشی بە سەعید سی ساڵ بو ئەم شارەیان جێ هێشت بو ئیتر پێ یان زانین و کوژران . .ئەم قسەیە ختورەی خستە دڵی یەوە جەستەی وەکو لۆکە شی دەبوەوە بە تورەیی یەوە پێ ی گوت : ئەی خۆیان ناویان چی بو . . گۆڕ هەڵکەن ترسا ساتێك متەقی لە خۆی بڕی ئەوسا لەو گومانە ڕزگاری بو بە پرتە پرت وەلامی دایەوە : ژنەکەیان کچی قالە ئاوساو بو مێردەکەشی ئەحە چەقۆ لە گەڕەکی ئێمە بون خانویەکەی سەربەخۆیان گرتبو قەمەرەیەکیان هەبو ئێواران ئەفسەر و پیاو خرا پیان بە بەرگی خۆمانەوە دەخستە ناوی بە دەرگای گەراجی دا بۆ ژورەوە لەم دوایی یەدا دەرکیان پێ کردن . .کفن پۆشی پێستی سەری توێژاڵێکی گرت بە هەردو چە پۆکی بەسەری خۆیدا ماڵی و تورەیی گرتی ئەوسا قریشکاندی و گۆڕ هەڵکەن سەرسام بو لە قسەکانی پەشیمان بوەوە کاتێك لە ناوچەوانی ورد بوەوە لە تاڵی و گرژی و تاریکی چرچەکانی ناوچەوانیەوە خەیاڵ دەیبردەوە بیری ئەو شەوەی هاتەوە کە لە سەربانی خۆیانەوە لە پە نجەرەکەی دەڕوانین ئەحە لەسەر قەرەوێڵەیەك ڕاکشا بو لە پڕ کچەکەی هاتە ژورەوە لەبەر شەوقی گلۆپەکەدا دەبریسکایەوە قژە جوانەکانی بەسەر شانی دا پەرش ببونەوە بالای بەرزیان نیشانە دەکرد باوکە لێ ی ڕوانی و بانگی کرد کچە چوە لای لە پاڵیەوە قاچی ڕاکێشا ئەنیشکی دایە سەر سەرینەکە ئەویش دەستی گرت و گوشی ئەوسا لەسەر سنگی دایناو دەستی خستە قژی یەوە گواستی یەوە لەسەر مەمکی گرتی و لێ ی پرسی : میوانەکە خەوت . . کچە دەلنگی تەڕ بو هۆشێکی لەزەت بەخش گرتبویەوە بە سستیەوە وەلامی باوکی دایەوە : نە ﺧﻪڵێی بارگینە ئەو کچە شێواوە دایك و باوکی پێی نەزانن باشە هەر هاواریەتی . .ئەویش لەبری وەلام مەمکی گوشی کچە تفێکی قوت دایەوە و تامێکی

خۆش ناو دەمی گرت گورج عەزیزی یەکەی هەڵدایەوە و بە دەستە سرێك سڕی ئەویش دەستی کێشا بە تەواوی عەزیزی یەکەی هەڵماڵی باوەشی پیا کرد لە ساتێکدا بەیەکەوە جوت بون کچە قژی بەسەر سەرینێکی پەڕدا بڵاو ببوەوە دەمی لە نەرمایی چەقی بو لە ژێر ئەو جەستە قورسەوە هاواری دەکرد پاش ماوەیەك هێور بوەوە ئەویش هەستایەوە و دەلنگی خۆی و کچەکەی سڕی لە پڕ تەقەیەك هات کچەکە گورج ڕا پەڕی بە دیتنی پە نجەرەکە واقی وڕما و بەبێ هۆشی پرسی : بابە تۆ پەردەکەت لاداوە . . ئەویش بەترسەوە سەری بەرز کردەوە : نە ء . کچەکە بە ترسەوە پەردەکەی دادایەوە هاتەوە جێگەی خۆی گۆڕ هەڵکەن بەسەری خۆیدا ماڵی و خۆی هەڵدایە خوارێ ئەو شەوە هەتا نیوە شەوێکی درەنگ خەو بە چاوی نەکەوت و هەر بیری کردەوە و ماوەیەکی زۆر بە قولایی شە پۆلی لێکدانەوەدا ڕۆچو ئەوسا هاوڕێ لاوەکەی هاتەوە یاد وەکو چارەسەری ئەو کێشەیەی دیبێتەوە لە دڵی خۆیەوە گوتی : شیروان زۆر چاکە شۆڕشگێڕێکی ئازایە ڕۆشنبیرە دەتوانێ نهێنی ئەم ماڵە بدۆزێتەوە . .ئەوەی گوت مێشکی پشوی داو خەوت بۆ بەیانی زو چو بۆ لای لە نوکەوە هەمو شتێکی بۆ گێڕایەوە ئەویش بە وردی کەوتە چاودێری یان لە سەرەتاوە ژیانی ماڵە غەوارەکەی زانی لەو ساتەشدا کە سەیری شاڵ سەوزی دەکرد ئەو گڕەیەی دەهاتەوە بەرچاو وەکو ئەویش بەو نهێنی یانە بزانێت بۆیە بە هێواشی لێ ی پرسی : تۆ هیچی تر دەزانی لەسەر ئەو ماڵە . . شاڵ سەوز نوقمی دەریای ترسناك ببو هۆشی بە خۆی نەما بو بەو قسەیەی ئەو ڕاچەنی و بە پرتە پرتەوە وەڵامی دایەوە : نە ءرۆڵە نە ء. .ئەوەی گوت هەستا لەگەڵ ڕاست بونەوەدا جەستەی کەوتە لەرزین گۆڕ هەڵکەن هەستی پێ کرد لێوی خۆی کرۆشت ئەویش خوا حافیزی کردو ڕۆیشت کاتێك گەیشتەوە لای تەختە بەندەکە ڕاکشا ئێسقانەکانی پشتی تەقین چاوی لیتەیان پیا دەهات قژە خاوەکانی نیاز لەسەر و کەلەی ئالا بو بە جارێك ئەو جەستەیەیان پێچا بوەوە چۆن جاران بە بینینی کرژ دەبو بەو جۆرە تورەیی گرتی و خراپتری لێ هات ئاگر بە دەمارەکانی دا دەهات شەوارەی ئەو ساتانە دەیگرتەوە کە بەسەر ئاراس دا هاواری دەکرد : ڕۆڵە سێ جار نیازم دیوە لەگەڵ کوڕێکی چڕو چاو ناشریندا کوڕی ڕۆستە بازرگان باوکەکەم لەوەتەی تۆ لەم شارە نەماویت بەرەڵڵا بوە. .ئەم قسەیەی چەند جارێ گوتەوە ئەویش بێ ئارام دەبو هەرچەندی کرد نەیویست دڵی لێی کرمێ ببێ بەدڵ ساردی نیازیشی دەزانی کە لە تول بەندێکی تاریکەوە لەو و لە شۆڕشی دەڕوانێ بە پارچە قوماشی ڕازاوەوە خۆی بادەدا بەدوای سێبەرێکی ئەفسوناوی یەوە بو لەو کاتانەی لێی دور دەکەوتەوە چاوی تێ دەبڕی پە نجەکانی دەخستە پە نجەیەوە و بە خەیاڵ لەگەڵی دەدوا : شێرزاد وەرە بمکوژە نازانی چەندە عاشقی تۆم برینەکانی جەرگمت سارێژ کرد ئۆف ئۆف .. زۆر جار ئەو قسانەی دوپات دەکردەوە شێرزاد بو جۆرێك دەواری بەسەردا کێشا بو جەستەی پێچا بوەوە پە نجەی وردیلەی بەسەر سنگی یەوە نوسا بون ترازاندنیان بۆ نەبو هەمو جارێك کە چاوی پێی دەکەوت دەیویست تێر لە مەمکی بکەوێت وەکو پەلکە زێڕینەش بەسەر جەستەی دا دەتوایەوە ئەم هێزە هەمو شتێکی بیر بردبوەوە گڕێکی بەهێز جەستەی پێچا بوەوە شێرزاد لاوێکی شۆخ بو ماوەیەکی زۆر بو لە دورەوە نیازی دەناسی چەند جار بە دەستی خۆی قوماشی بۆ لێ کرد بوەوە لەمەوە تەزوی یەکی خۆش بە جەستەی هەردوکیاندا دەهات هەتا جارێك ئەو نهێنی یەیان بۆ یەکتری ئاشکرا کرد شێرزاد لەو کاتەی قوماشەکەی دەبڕی پێی گوت : ئێستا بە دڵتە ئەگەر دو دڵیت بۆت دەگۆڕمەوە . .نیاز تفێکی قوت دایەوە و کلەی چاوی تێ بڕی لەگەڵ نیگای ئەودا یەکا نگیر بون شێرزاد هەلێکی چاکی بۆ ڕەخسا ئەو بزەیەی بۆ دەرخست : ئازیز پیرۆزت بێت قابیلە تۆی شۆخ لەبەری بکات ئاخ چەندە جوان دەبیت .. لەگەڵ ئەو وشانەدا کراسەکەی دایە دەست پە نجەی بەر پە نجەی کەوت و خرۆشی پیادا هات ئیدی ئەو دو جەستەیە یەکیان گرت نیاز گڕی تێ بەر بو ئەو قوماشە تابلۆی کارەساتەکانی ژیانی بۆ کێشا حەفتەیەك لەوە دوا لە ماڵەوە ژوانیان گرت نیاز بە چاوی خوماراویەوە بەرامبەری دانیشت ساتێك لە یەکتریان ڕوانی ئەوسا شێرزاد کەوتە باسی کێشەکەی پێشوی : ئێمە مەبەستمان کێشەی کۆمەڵایەتی یە هەمو چینەکان ئەوە بزانە دەوڵەمەند باڵا دەستە سەیر بکە شێخ و مەلا و پیاوی گەورە دەبنە سەرۆك بۆ چونکە کوڕە هەژارێك عەقڵی ڕابەرایەتی نی یە گوێ بگرە نیاز.. ئەو قسەی نەکرد ئەویش لێی دوبارە کردەوە : ئازیزئێستا دەزانی مەبەست چی یە ئێمەش پەیوەندیمان بە سیاسەتەوە نی یە خۆشگوزەرانیمان دەوێت و ژیانێکی بەختەوەر..لەگەڵ ئەم قسەیەدا چاویان لە تیشکی یەکتری گیر بو شێرزاد بە هێزێکی سستەوە قژەکانی بۆ هەڵدایەوە : ئازیزەکەم خۆشم دەوێیت . . نیاز ورتەی نەکرد جەستەی خرۆشی تێکەوت شێرزاد فرسەتی هێنا و دەمی خستە ناو دەمیەوە مژی ساتێك ماچی کرد ئەوسا نیاز خۆی کێشایەوە ئەویش

دەستی خستە ملیەوە ئەو ساتەش بو دو دەم ئاسمانی یەکتریان دەلستەوە شێرزاد دەستی لەناو قژە خاوەکانیدا گیر کرد بو دەمی بەسەر دەم و چاویدا دەگێڕا ئەوسا ترازاندی تا لاملی و سەر سنگی هات پاشان دو جەستەی سڕ بەسەر یەکتردا تلێسانەوە جوتێك مەمکۆڵەی سرك لە دو دەستی تینو ئالاَ بون دەگوشران خاو دەبونەوە قیت دەبونەوە دەخزان لە نێوەندی پە نجەکانەوە دادەبڕان تا ئەو ساتە پە نجەیان نەکەوتبوە سەر لەو ساتەدا کەوتنە ناو داوی دەستی خرۆشەوە ئەو جەستەیە هەراسان ببو ئاسمان و زەوی قوت دەدا ئەو جەستەیە بە چەشنێك وروژا بو پێستەکەی ژاکا هەناسە بڕێکی پیَ کەوت شێرزاد ڕەگی شەهوانی گرتی و کراسەکەی هەڵدایەوە نیاز بیَ چرکە لەسەر سك پاڵ کەوت هۆشی بە خۆی نەما بو هەناسە بڕکێی پیَ کەوت دەمی لە نەرمایی فەرشەکە گیر ببو قژە خاوەکانی بەسەردا پەرش ببو قیژەی دەهات و چنگە کرِێی دەکرد هەتا پشوی دا ئەوسا مات بو کاتێك هەستایەوە توڕەیی گرتی و تفی کردەوە و هاواری کرد : شێرزاد تکاندمت ئەوە بو مانای خۆشەویستی .. شێرزاد ورتەی لە خۆی بڕی پاشان زەردەخەنەیەکی کردو پێی گوت : زیز مەبە من و تۆ هاوسەرین .. نیاز دو دڵی گرتی ویستی بڕوات ئەو ڕوی تێکرد : ئازیز بیَ زەوق مەبە دڵداری مانای ئەوانەیە . .نیاز سەری داخست و ڕۆیشت دوای ئەوە موچڕکە هەردوکیانی گرت هەرکات یەکتریان بدیایە دەیانویست بەسەر جەستەی یەکتریدا ڕابکێشن ماوەیەك بەو جۆرە مانەوە دوای کوژرانی ئاراس شێرزادیش بەسیَ مانگ دوای ئەوە لە دوکانەکەی خۆیدا درایە بەر گولە نیازیش پاش هەفتەیەك گوم بو کفن پۆش لەو ساتەوە کرۆکی ئەو پێشهاتەی کرد بو لەو ساتەدا کە گۆڕ هەڵکەنەکە ئەو پەردەیەی بۆ دڕی جەستەی کەوتە سەر شە پۆل لەسەر تەختە بەندەکە ئۆقرەی نەگرت مێشکی کەوتبوە سەر گڕو کڵپە لە ساتێکدا قیژاندی پڕ بە گۆڕستانەکە هاواری کرد بە توڕەیی یەوە گۆڕەکەی کردەوە بە ئارامگای ژان و خەمی گەردونی شاڵٍ سپی لەم کاتەشدا وێنەی ئەو کاتەی دەهاتەوە بەرچاو دەیویست وەکو ئەو کاتە دەست بکاتەوە بە قریشکە و خۆی بخاتە گۆڕەکەیەوە جار بەجار ئەو هیوایەی دەکرد کفن پۆش وەکو خۆی مابوەوە وێنەی خێرایی بە مێشکی شاڵ سپیدا دەهات و بەبیَ ئەوەی قسەیەك بکات هەستی بە ژانی تۆقێنەری دەکرد لەسەر تەرمەکەیەوە هەموی دەدیەوە دەیزانی ئازاری مرۆڤایەتی کەلەی گرتوە ئەمەی لە لا ڕون بو هەرچەندە خۆیشی دەردە سەری ئەوی لیَ بەسەر هات بو ئەوە دە ساڵ بو ببوە هاوڕێی لە خزم و کەس و کار و منداڵ تەنیا ئەو و گۆڕێکی بۆ مابوەوە لەو کاتەی لە لادێوە هاتبونە شار تاکە خزمێکیان لە ناویدا نەبو تەنیا خۆی و دایك و باوکی و خوشکێکی بون ئەویش لە شەڕی را پەڕینی شاردا کوژرا خوێناوەکەی لەسەر جەستەی ئالاَ بو هەمیشە بیری ئەو ساتەی دەکردەوە کە قیژە هەستا و وتیان : شەوبۆ کوژرا ..بەمە هار بو بە پڕتاو ڕایکرد جەستەکەی بەسەر شانی پیاوێکەوە بو لێی سەندو خستیە سەرشانی خۆی تەواوی خوێناوەکەی بەسەر جەستەیدا هاتە خوارەوە تەنیا ئەو خوشکەی شك دەبرد ئەویش بەو چەشنە گولە مەمکۆڵەی پوکاندەوە شیر و خوێناوی بەسەر بالاَیدا دەڕژاند دوای ئەوەش بە سیَ ساڵ دایك و باوکی بەیەکەوە بە نەخۆشی سیل مردن پاشان کەوتە تەنیایی یەوە کاتێك ژنی هێنا حەوایەوە ئەوەش سیَ ساڵ بو لە کتوپڕیەکدا ژن و منداڵەکەی گیران ئەو لە برسا مردو ژنەش گولە باران کرا خۆیشی وەکو شێت کەوتە گەڕان هەتا توشی شاڵ سەوز بو ئەو ساتە گۆپکەی ژانی وەری حەوت ساڵ بەناو شاخ و ئەشکەوتدا گەڕان سیَ ساڵ بو هاتبونەوە گردی گۆڕستانی شار ڕۆژانە لە ترۆپکی گۆڕەکانەوە لە شە پۆلی مەرگاوی یان دەڕوانی شاڵ سەوز تواناى پیَ خستنە ناو شاری نەبو تەنیا لە دورەوە سەیری دەکرد لەو ڕۆژەوە ئەوەیشی تۆرا بو هەر کە لێی بڕوانیایە چاوی کوێر دەبو ڕۆشنایی یان بەسەردا نە دەهات تەنیا پەڵەیەکی سپی و سور دەهاتە بەرچاوی گورج ڕوی وەردەگێڕا و نیگای هەڵدەفڕاند ئەو ئێوارەیە لەناو گۆڕەکەیەوە سەیری کرد چاوی لێڵ بو لە تاوان قریشکەیەکی کرد و بەو ژانەوە هەتا عەسری ڕۆژی دوایی لە ناویدا مایەوە لە جیهانی ئەفسانەی تێکەلاَودا سەرگەرم بو هۆشی بە ژیان نەما بو خەونەکەی شە پۆلی سەرگەردانی بۆ ڕەخساند بو بە شێوەیەك بەناو هەمو نهێنی گەردوندا کێش دەکرا جەنگی جیهانی بە شریتی مێشکی دا دەهاتن و دەچون وەکو هەمو ئەو ساتانەی لەسەر شاخی باکورەوە سەیری لەشکری بیَ شوماری ئینگلیز و ڕوسی دەکرد فڕۆکەی جەنگی لە ئاسمان لە هەواوە گۆڕی خەیاڵیان لەناو دڵیدا هەڵدەکەند چەند ساڵێك بو بەو شاخەوە گوێی بۆ زرمەی تۆپ و دەنگی گولە باران ڕاگرت بو تەنیا هێندەی دەزانی دو لەشکری گەورە ڕژاونەتە نیشتمانەوە و جەنگی جیهانی یە ئەوەیشی لە دەمی زێوانەکەی مەرقەدی شارۆچکەکەوە بیستبو بۆیە هەمیشە لە نیگای تاریکی دەڕوانی لەو خەونەشدا هەموی هاتنەوە بەرچاو کاول کردنی جیهان و کوژرانی دەستەی مرۆڤایەتی بەو هێزە سامناکەوە ڕاچەنی وێنەی

ساروخێکی سەر مانگ لە گۆڕەکەیەوە دەرکەوت دڕی بە گەڵای سەر جەستەی دا شاڵ سپی لەو لایەوە زیرەی مەرگی پێگەیشت ماوەیەك بو پاسەوانی دەکرد شەو و ڕۆژێك بو بەبێ هۆشی کەوتبو ئەمە ببوە کرۆکێکی ترسناك لە لای لەو ساتەشدا کە سەیری دەکرد بەو چەشنە نرکەی دەهات خەریك بو دڵی بوەستێت ئەویش بەبێ ئەوەی ڕوی تێ بکات چوە پاڵ قسنەکە دەستی بە ئاسنەکانەوە گرت سەیری شاری کرد چاوی کوێر بو هاواری لێ بەرز بوەوە پاشان ڕوی وەرگێڕا لەگەڵ یەکەم هەنگاودا کەوت سەر و چاوی خوێناوی بو شاڵ سپی ڕایکرد ڕاستی کردەوەو لەسەر تەختە بەندەکە ڕایکێشا پاش ئەوەی قاچەکانی درێژ بون چاویشی نوقاند پەنجەکانی کردەوە نیوەڕۆی ڕابردویش بەو جۆرە بو کاتێك لای گۆڕ هەڵکەنەکە هاتەوە و ڕاکشا هەتا عەسر جەستەی ژاناوی مۆمیا کرد ئەو کاتەش ڕا پەڕی خرۆشی خوێنەکەی گرت و بەناو گۆڕستانەکەدا ماخۆلانی پێکەوت ئێستاش تەرمەکەی ئەو نهێنی یەی دەدرکاند وەکو ئەو ساتەی ڕەنگی مردوی گرتبو شاڵ سپی دەیویست بە هەمان چەشن قریشکە بکات بەلأم ئەو هیوایەی نە دەهاتە دی تەرمەکە بێ چرکە لەسەر تەختە بەندەکە ڕاکشا بو کەفەکەی سەر لێوی لە دیدەی شاڵ سپیدا پرسیارێکی ترسناك بون لەگەڵ تەقینەوەی هێزێکی نەدیودا سەرتا پای مرۆڤایەتی یان هەڵدەگێڕایەوە

******

6

گەواڵەی رەنگا و رەنگی سروشت لەسەر تەرمەکە گرمۆڵە دەبو دڕك و داڵ و گژو گیا و کانیاو و دار و درەخت و بەرد و خۆڵ لەبەر شنەی هەوایەکی خەمناك دا جەرگیان دەتەزی ڕوبەری گۆڕەکان لەژێر پۆپە شمینێکی خوێناوی هەمە رەنگ دا شارای مردنێکی بێ سەر و بەریان بەسەرا دەدرا و ئاهەنگی کارەساتی سەختیان بۆ ساز دەدا ماتەم باڵی بەسەردا کێشا بون نرکەی کفن پۆش خامۆشی نەدڕی بو گۆڕستان کپ ببو هەواڵنێری مردن و ژیان چرکەی لەخۆی بڕی بو شاڵ سپی لەبەردەمیدا وەستا بو دو دڵۆپ فرمێسك کەوتبونە سەر کوڵمی بەو دیدە ئەسریناویەوە لەئەندامانی شاڵ سەوز ورد دەبوەوە جەستەی وەکو لۆکە دەهاتە بەرچاوی پێستەکەی ژاکانی مەرگی پێوە دیار نەبو موەکانی وەکو خۆی مابونەوە دەست و قاچی وشك ببون سنگی وەکو جاران دەرپەڕی بو تەنیا کەفە سپیەکەی سەر لێوی نیشانەیەکی نوێ بو کاتێك لە پەنجەکانی قاچیەوە پیا دەهات هەستی بە مردنی نەدەکرد دەماری بینین و بیستن و هەست ونەستی چاوەڕێی دەنگە بەهێزەکەی بو هەتا وەکو جاران هاوار بکات گوێچکەی بە چاوەڕوانی قیژەیەك گیرا بو هەتا ئەوپەردە ئەفسانەییەی بدڕێت و بیخاتە ناو ئەو جیهانە زەنگۆڵاویانەوە وەکو ڕۆژانی پێشوی گۆڕەکان بتەزێنێت و ناوچەکە بخاتە بەر پرسیاری مەرگ حەوت ڕۆژ لەمەو بەر ئەوەی لێ بەسەرهات لە کاتێکدا شەوێك لەناو گۆڕەکەی دا مایەوە بەبێ جوڵە لەگەڵ ڕا پەڕیندا ئۆقرەی لێ برا بە هەر چوار دەوردا دەسوڕیەوە پاش دو کاتژمێر بەقیژەوە خۆی بە خۆڵی گۆڕەکەوە نوساندەوە دیسان بێ ئارامی گرتەوە و خرۆش کەوتە خوێنەکەیەوە دڵە ڕاوکێی توش هات نەیتوانی چاو لێك بنێت بە قریشکە و ناڵە و هاوارەوە ڕا پەڕی پڕ بە گۆڕستانەکە قیژاندی شاڵ سپی دڵی کەوتە خورپە و لە دورەوە سەیری دەکرد ئەویش لەجێی شۆفڵەکانی ڕۆژی پێشوی دەڕوانی لە پڕ وەکو ئالأی مردن و ژین لە گۆڕ دەرپەڕی زمانی کەوتە تەتەڵە شاڵ سپی لە بەردەمی دا وەستا ئەویش چاوی بەناو جیهانێکی سەرگەرداندا هەتەر دا بروسکەیەك جەرگ و دڵی هێنا بوە لەرزین لە تەواوی ئەو ژیانەیدا تەنیا جارێکی تر وای لێ بەسەر هاتبو پاش خەوێکی قوڵی دو ڕۆژە لە سەرما و تۆفانی شاخی سورێن لەبەر کرێوە و ڕەشەبا و گەردەلولدا خەوی لێ کەوت شاڵ سپی دو ڕۆژ ئێشکی گرت کاتێك ڕاچەنی ئەشکەوتەکەی هێنایە لەرزە قریشکەی لە شاخەکەدا دەنگی دەدایەوە پاشان زمانی گیرا سەری بەسەر ئەژنۆیدا شۆڕ کردەوە بە کپی لە سیمای

خەونەکەی دەڕوانی چی دی بو بەو جۆرە بەخێرایی بە بەرچاوی دا دەهاتن و دەچون چینەکانی ئاسمان کێشیان دەکرد بەناو دەریا و ژێر زەوی و سەر مانگ وئەستێرە و خۆر و تریشقەی گورزی فریشتە لەکەنارەکانی دۆزەخ وەیل و بەهەشتدا لە پڕ جیهان لەبەر چاوی بو بە تەونی جاڵجاڵۆکەخەونەکەی ئاڵۆسکا و ڕۆشنایی تەنرا یەئجوج ترەکینەوە و جیهانیان پۆشی ئاسمانیان گرت و لەکانیا و و ڕوبار و ئەستێڵ و چۆمەوە بەچکەیان کاروانی دەگرت شەبەقی خۆر ملیۆنانی دەخستەوە سەرتا پای گەردون تەلبەند کرا بەو شە پۆلانە لەناو ئەشکەوتەکەدا تلیسایەوە چاوی زەق بو بڕۆی هەڵگێڕایەوە ڕەنگی تێك چو شاڵ سپی بە دیاریەوە کەوتە گریان و هاواری کرد چەند جار دەستی خستە سەر سنگی چرکەی هەناسەکانی تاقی دەکردەوە ناچار کەوتە دوعا کردن نوێژی بۆ خوێند ئەویش لە دەمەو بەیانیدا چاوی کردەوە زمانی بۆ نەدەجولا تەنیا چرکەی مردن لەڕەنگی دور کەوتبووەوە بەو چەشنەش یەك هەفتە بەبێ قسە مایەوە بە وڕی سەیری دار و دیواری دەکرد لەبەرد و خۆڵ ورد دەبووەوە جارجار لەتە کولێرەیەکی دەخستە دەمیەوە و قومێك ئاوی بەسەردا دەکرد لە حەوتەمین شەودا بروسکە لێی دایەوە هەمان کارەساتی یەکەم ڕۆژی لێ بەسەر هاتەوە زریکاندی و مێشکی ئاڵۆسکا و ڕا پەڕی سەری بەتاشە بەردەکاندا کێشا هەتا بێ هۆش بو دوای چێشتە نگاوێکی درەنگ چاوی هەڵهێنا زەردە کەوتبوە سەر لێوی لەو کاتەوە روداوی وای لێ بەسەرنەهاتبو لەو ساتەشدا تەقینەوەی هەمان بورکانی خەفە لە جەستەیدا گەلاڵە ببو بەو پەشۆکاوییەوە سەیرێکی شارەکەی کرد چاوی کوێر بو بەو خامۆشیەوە کەوت لەسەر تەختە بەندەکە راکشا ساتێك دەستی بە چاویەوە گرت هیچی نەهاتەوە بیر یادی ناو گۆڕەکەی خامۆشیان پیادا هاتبو وێنەیەك بەلایدا نەدەهات لە پڕ بروسکەیەك لە چاویدا ئەو جەستەیەی پەلکێشی دەریای خەیاڵ کرد هەروەکو شەیتان بەسەر مێشکیدا زاڵ بو بێت کچێکی شۆخ پەلی گرت وەکو فریشتە پاك و بێگەرد بالاْ بەرزێکی لۆکەیی قژ درێژی بریسکاوی پۆشاکی بێ وێنەی لەبەردا بو بروسکەی لەجەرگ و دڵی دا بەو هێزەوە بەدوایدا ڕۆیشت لەناو گوڵزار و فوارە ئاوێکی خۆشدا ڕاکشان تکەی ئاو کەف چرێنی ئاسمانی دەکرد تریفەی بەدەم شنە بایەکی هێدیەوە دەتکایە سەر دو جەستەکە ئاو پرژێنی ڕۆحی دەکردن جەستەکەی سەرەوە لەگەڵ تەکانەکانیدا دەشنایەوە سێبەری خەندەی بۆ قژە پەرش بوەکەی ناو گیاکە دەکرد هەناسە بڕکێ کانیشی لەگەڵ جولانەوەی تاڵە موەکانی دەبزواند لەو کاتەی کە هەردو قاچی بە پشتی کفن پۆشەوە نوساند بو پێ دەکەنی پشوی دەدا شەست و نۆ کچی دی ئاویان پیادا هەڵپرژاندن ئەوسا لە یەکتری جیا بونەوە لە پڕ کزەبایەك هات لەسەر تەختە بەندەکە دایچڵەکاند قریشکەیەکی کرد و لەرز گرتی لەجێگەی خۆیەوە سەری بەسەر قاچە درێژ کراوەکانیدا شۆڕ کردەوە سێ جار سەری بادا وای زانی فیردەوسیان نیشان داوە ئەم کرۆکە چەکەرەی لەلا دەکرد لە پڕ ئاڵۆزیەك گرتی وەکو سەدان مۆرەغە و ئێسك و پروسك و جەستەی ڕزیو بلۆنیان تابوت لەناو زەریای مەرگەساتەوە کەشتیەکەی نوحیش بەشەوقی بێ ئامانەوە بەسەر لوتکەی شاخەکانەوە لەنگەری گرتبێ نوح لەسەر تەختەبەندی بالاْوە قاقا پێدەکەنێ و ئەوسا دەکەوتەوە شە پۆل لەدوا نیشتنەوەی زەریاکاندا شاخ و کێو هەرەسیان هێنا تلیسانەوە لەگەڵ جوت بونی نێرو مێکاندا زەوی قلشی هێنا پەڵەی شەهوەت خوڵی دەرژاند نوحیش هاواری دەکرد دەیویست گڕ بەرداتە کەشتیەکەی لە پڕ تەواوی جیهان کەوتە بازنەیەکەوە مێردە زمەیەك دەستی خستبوە قوڕگیەوە لەوەدا بو بی خنکێنێت قرخەی پێ کەوت و یەك تەختە بو هەتا تەقینەوەی گزنگ چرپەی لێ بڕا لەجێگەی خۆیدا بەبێ هۆشی مایەوە ئەوکاتە شاڵ سپی هاتە ژور سەریەوە قوڵپێکی بەسەرا داو بە گریانەوە وتی : هەستە ئەو کولێرە و ئاوە بخۆ دو ڕۆژە هیچت نەخواردوە ..

لەگەڵ قسەکەیدا دەستی خستە ژێر سەریەوە و بەرزی کردەوە و ئەوسا بەهێواشی پارویەك لە کولێرەکەی خوارد و دەمی بە مەسینە ئاوە کەوە نا چەند قومێکی قوتداو چاوی بڕیە خۆلەکە سزای بلیۆنێك مردوی تیا دیەوە کاروانی یەك لەدوا یەکی مرۆڤایەتی وەکو ڕیچکەی شارە مێرولە بە دوای یەکدا دەڕۆیشتن جیهان کۆچی دەکرد سەرلەنوێ دروست دەبووەوە پانسیۆینەکانی بەهەشت و دۆزەخ بریسکەیان دەدایەوە باران و بروسکە و ڕۆژ و باران و با و تریشقە تکەیان دەکرد چاوی کەوتبوە سەر لێڵ و تاری زرەی زەنگی بەندیخانە بەلایدا دەهاتن وگوێی کەوتبوە سەر زەنگۆڵە ئەوە سی و سێ ساڵ بو کەچی تازە دەماری هەستیان گرتبوەوە وەکو لەناو شە پۆلی ئەو ساتانەدا بێت بەو جۆرە زرمەی پێیەکانی بارچاوەشەکە دەهات و زرەی زنجیری ئاسنین دڵی دەلەرزاند چۆن بەڕاڕەوەکانا دەهات و قفڵ وکێلونە دولابیەکەی دەکردەوە لەو ساتانەدا تەواوی بەندیەکان دڵیا دەکەوتە لەرزین هەر کاتێك لەو درگایە بدرایە یەکێك لەوانە دەبرا ئیدی کەس نەیدەزانی بۆ کوێ کە زیرە و هاوار و گریان لەکونی بچوکی

دەرگاکەوە بهاتایە ئەوە نیشانەی ئەشکەنجە دانی هاوڕێیەکیان بو ئەگەر ئەوە نەبوایە گوێیان بۆ گولە باران هەڵدەخست دەستیان بەچاویانەوە دەگرت وێنەی ئەو بەندییەیان دەهێنایەوە پێش چاوی خۆیان هەرکە سرمەی ئەسپەکان بهاتایە خۆیان ئامادە دەکرد بۆ چاوەڕوانی چەند کەسێکی نوێ حیلە حیل مۆسیقای جەنگی بەسەر بەندیخانەکەدا دەهێنا خرۆشیان دەخستە مێشکەوە لەو ساتەشدا ئەو ئاوازە تێکەڵا وانە مێشکیان گرتەوە وەکو ئەو چرکەیەی فڕێیان دایە ناو ژورە تاریکەکەوە وەکو لە کلاو رۆژنەیە کەوە بیخەنە خوارەوە بەو چەشنە کەوتە ناوبەندیەکانەوە پاش چەند چرکەیەك لاوێکی خوێن گەرم لێی هاتە پێشەوە بەئەسپایی بەخێرهاتنی کرد : مام محمود بەخێر بێیت .. بەو قسەیە شڵەژا بەدو دڵیەوە وەڵامی دایەوە : تۆ کێیت من ناتناسم .. لاوەکە هەستی بە تەریقی کرد لە پڕ بەسەر خۆیدا زاڵ بو پێش ئەوەی ئەو قسەکەی تەواو بکات خۆی پێناساند: من فەرهادم قوربان .. کاتێك ناسیەوە باوەشی بۆ گرتەوە ماچی کرد پاشان دڵی پڕ بو بەگریانەوە دەردی دڵی خۆی بۆ هەڵڕشت : رۆڵە ئەم جەللادانە گرتیانم هەمو شتێکم لەبیر چۆتەوە بەڕاستی بیری تۆم نەماوە ئەوە سێ مانگ پترە تۆ توش هاتویت .. فەرهاد هەناسەیەکی هەڵکێشا و پاڵی دایەوە ساتێك لەبن میچەکەی ڕوانی ئەوسا زمانی جولاند : من تازە تەواو جەستەم تێك شکا ئەگەر گولە بارانیش نەکرێم تازە بەنەخۆشی دەمرم مامە دەمرم .. ئەوەی گوت و بێ دەنگ بو با یەکی تیژ لەکونی دەرگاکەوە هاتە ژورەوە شەپۆلێکی ترسناکی دروست کرد بەندیەکان لەیەکتر دور دەکەوتنەوە تەنها فەرهاد ومحمود مانەوە ئەوی بردە لای خۆی لەجێگەیەکی تەنیشتیەوە دایناو پێی گوت لەویا بخەوە ئەوە جێگەی هاوڕێیەکم بو ئەم شەو گولە باران کرا..ئەم قسەیە شەپۆلێکی خوێناوی بۆ ڕەخساند وێنە ی هەردو لاوەکە ی هاتەوە بەرچاو لە کاتیکدا لوتی خۆی خوراند لەو تەوژمەدا بزر بو نیوە رۆی ئەو ڕوژە لەسوچی کۆڵا نێکەوە لاوێك دەستی بۆ راگرت و هاواری کرد: مامە گیان فریام کەوە ئەو بریندارەم پێیە..ئەو قسەیە موچڕکەی بەجەستەیدا هێنا و عەرەبانەکەی وەستاند و سواری کردن کاتێك قامچی لە ئەسپەکانیدا یەکێکیان لێ ی پرسی : ماڵە حەکیمێك جەڕاحێك شارەزانیت تۆ باوکمانیت یارمەتیمان بدە ؟..ئەویش لەو کاتەدا بریسکەی قامچیەکەی دەستی مێشکی خرۆشاند بو بەو قسەیەش وێنەیەك لەبەرچاوی دروست بو بیری عەولی جەڕاحی کەوتەوە بەو بیرە وەڵامی دایەو: برادەرێکم هەیە هەردوکیانە برینداری ترم بردۆتە لای خەم مەخۆ ڕۆڵە .. عەول هاوڕێی بو جارێکی تر بریندارێکی تری بردە لای کاتێك دەستی لێ ڕگرت و هاواری کرد : خاڵە بریندارم .. ئیدی یەك ڕاست سواری کرد لاوەکە بە جامانەکەی بریندارەکەی دەبەست دەستی بەسەر زامی گولەکەوە گرتبو هەتا گەیشتنە جێ ئەو کاتە عەولە تیماری کرد برینەکەی بۆ بەست کاتێك تەواو بو دەستی بەسەر چاویدا هێناو دڵ خۆشی دایەوە : خەم مەخۆ دەچیتە لای سەرۆك گولەکان دەرچون خەم مەخۆ نامریت ئەم جارەیش ئەفسەرێکی تر دەکوژیت تۆ بەجەرگیت نیشانەی ئەوەیە بەهەتیوی لەدایك بوی بەڕاستی جێگەی باوکت گرتۆتەوە .. بریندارەکە گەشکە گرتی ترسی مردنی نەما پاش هەفتەیەك بە تەواوی چاك بوەوە و گەڕایەوە لەو ساتەشدا ئەوەی بیری هاتەوە بەخۆشیەوە ئاوڕی لە هەردوکیان دایەوە و پێی وتن .. بریندارێ ترم بردۆتە لای مەترسن مردو چاك دەکاتەوە لە پڕ زرمەیەك هەستا یاسا وڵەکان چوار دەوریان گرتن دو لاوەکەیان دابەزاند و گولە بارانیان کردن محمود لەگەڵ دەنگی گولەکاندا قیژاندی وکت و پڕ زرمەیان لێ هەستاند قۆناغە تفەنگێك لوتی کوتایەوە خوێن فیچقەی کرد ئەسپەکانیش بەچوار ناڵە بەرە و ژور جادەکەیان تەی کرد کاتێك بەسەر ئەو ڕوداوە ترسناکەدا ڕۆیشتەوە موچڕکە بەجەستەیدا هات هێزی نەبو بیگێڕێتەوە لەتاوا پاڵی دایەوە فەرهاد ئەو هەستەی گۆڕا و دڵ خۆشی دایەوەو وتی : مامە تۆ ڕزگارت دەبێت بەلام من دەکوژن ئەو کوڕە ڕاستی لەسەرگوتم بۆیە هاوڕێکەم کوژرا .. بە پەنجەی نیشانەی بۆ لاوێکی سور کار گرتەوە و ئەوسا لەسەر قسەکەی ڕۆشتەوە : ناترسم با بکوژرێم..لەگەڵ دوا وشەدا بێ دەنگ بو ئەویش وەڵامی نەدایەوە کەوتە ڕوانینی دیمەنی ژورەکە بنمیچ و دار و دیواری ڕەش بو بو دوکەڵ و ڕەشی گرتبوی دەرگایەکی تەختەی گەورەی هەبو جگە لەکونێکی بچوك نەبێت ئیدی خۆری تێ نەدەهات ئاو دەستەکەش لەناو ژورەکەدا بو چوار چێوەی بەخشتی سور گیرا بو بۆ گەنەکەی بەسەریاندا دەهاتەوە ئەوانیش بە دەرپێ وکراسە سپیە دڕاوەکانیانەوە دادەنیشت وبۆگەناویان هەڵدەمژیەوە هەمو سەر و ڕیش هاتو چڵکن ئەسپێ بەسەر جەستەیاندا ڕچکەی دەکرد ڕەنگیان زەرد ببو بەو دیمەنەوە مات بون لە پڕێکدا تەقەی ئاسن و کێلونەکە هات زنجیر گوێکانی خرۆشاندن بارچاوەشێکی سمێڵ زلی قەڵەو یاساوڵێك سەتلێك پەنیر و کتریەك چا و دەستەیەك نانیان خستە ئەمدیوەوە و دەرگاکەیان کلۆم دایەوە ئەوانیش

سفرەکەیان ڕاخست و لە دەوری خوانەکە کۆبونەوە پاشان هەرکەسە چوە سەر جێگای خۆی فەرهاد موستیلەکەی پەنجەی دایە مەحمود پێی گوت: مامە ئەوە بدە بە دایکم ئەمشەو گولە باران دەکرێم من خۆم مردنم هەڵبژاردوە ڕاستی نادرکێم . . بەو قسەیە زمانی گیرا نەیتوانی وەڵامی بداتەوە دڵی پڕ بو لە پڕ بارچاوەشەکە هاواری کرد : فەرهاد قادر..فەرهاد هەستایە سەر پێ بەبێ دەنگی چوە لای دەرگاکە سەری بۆ هاوڕێکانی دانەوەند لەساتێکدا دەست وچاوی بەسترایەوە پاش دو کات ژمێر چەند گولەیەك تەقی هەمویان بەسەر یەکتریدا تەقینەوە مەحمود قیژاندی : ئای خوایە ئەو چاوە گەشانەت تێکەڵی خۆڵ کرد ..لەدوای ئەو قسەیە دڵی گوشرا یەك هەفتە بەبێ دەنگی مایەوە کاتێکیش لە بەندیخانەکە چوە دەر بەهەمان چەشن بو هەرکە پێیان گوت : فەرهاد کوژراوە .. گومانەکەی بو بەڕاست ماوەیەك بێ هۆش بو کاتێك ئەو وێنەیە لەبەر چاوی دا ڕابورد ژیانی لێ ئاڵوسکا چاوی فەرهاد و ئاراس بەئاسمانەوە دەهاتنە ناو دیدەیەوە وەکو کۆتری سرك لەشەقەی باڵیان دەدا پەڵە سپیەکانی نیاز شەپۆلێکی تاریکیان دەدا لەڕقا لەجێگەی خۆیەوە قیژاندی..خوایە ئەمەیە ئەو تەرازوەی بۆ جیهانت داناوە خوایە . . قریشکەیەکی تری کرد جیهانی لێ بو بە تۆپەوانەیەکی ئاگراوی گەردون کرایە هەزاران تاڵە دەزوی تێك ئالاوی بەرچاوی لەجەستەیەوە دەئالان لەجێگەی خۆیەوە کەتبوە بەر زریانی خەوی ترسناکی شەپۆڕی کارەساتی ناهەمواری مرۆڤایەتی مردن و ژیان بەسەر کەشکەلانی گەردونەوە دەسوڕانەوە وای دەزانی فریشتە و وەلی پەلیان گرتوە بەخەیاڵ دەگەڕا کاتێك سەری بە تونێلی یەئجوجەکاندا کرد فریشتەکان لێ ی بزر بون سەدان قەپاڵی ناجۆر کەڵبەیان بۆ تیژ کردبوەوە ساتێك لەناو ئەو گەرداوەدا مایەوە جەستەی لەناو کەفاوێکی زەردا داپۆشرا ئەو تەسلیمە بەجۆرێك گرتی هەمو نهێنیەکانی بینی شەو و ڕۆژی پێش مردنیش ئەوەی دی کاتێك لەگۆڕەکەی ڕاپەڕی جەستەی گڕی گرت و لەرزی هەر کە هەنگاوی نا کەوت و سەر و چاوی ڕوشا تکەی خوێنی لێ دەهاتە خوار شاڵ سپی دەستی گرت و بردیەلای مەرقەد ئەویش پەنجەی بە ئاسنەکەوە نوساند و سەیری شاری کرد ڕۆشنایی لە دیدەیدا نەما بو ڕوی وەرگێڕا هیچی نەدی چاوەکانی خامۆش بو بون ئەسا کەوتە گریان بۆ لای تەختە بەندەکە چو شاڵ سپی مەسینە و کولێرەیەکی بۆ هێنا چەندی لەگەڵدا گوت دەمی بۆ نەبردن وەڵامیشی نەدایەوە زمانی شکا بو هەر کە ڕاکشا جیهانی لێ بو بە تاریکی و تەم و خومارێکی سور و سپی و سەوز جەستەی دەزولەی ڕەنگا و ڕەنگی پیا دە هات هەستی کرد کەفێکی سپی زەرد باو نیشتۆتە سەر لێوی لەو بیرەدا بو لە پڕ لەنیگایدا پەرەی سەند جەستەی لە ناویدا داپۆشرا کەفەکەی لێ بو بە ئاوێنەیەکی خوداوەندی وەك تێزابی ئاڵتون جەستەی تواندەوە خۆی لێ بو بەمانگ و ڕۆژ و گەردون و ئەستێرە و وەلی و فریشتە و باران و هەوا و جیهان و زەوی و گای ژێری و ماس و خدری زیندە و دۆزەخ و وەیل و فیردەوس و بەهەشت و سروشت و دەریا و ئادەم و حەوا و یوسف و یعقوب و نوح و دواجار کەوتە نێو شەپۆلی خواوەندیەوە بەو هیوایەوە مۆمیا بو بیست و چوار کات ژمێر لەجێگەی خۆیدا کەوت هەرشەست چرکە جارێك خۆی لێدە بو بە یەکێکیان لەگەڵ تەواو بونی دوا چرکەدا تێکەڵ بون بیست وچوار جار لەرزی وگیانی دەرچو تفتی و تاڵی ژیانی کەفێکی سسپی بون لێویان داگیر کرد ئێستاش تەرمەکەی هەمان شالاوی نهێنی بەسەرەوە بو لەنێوان دو جیهاندا مابوەوە ئەمە ببوە تەختە سڕ و وشەی مردنی لەسەر دەکوژاندەوە جەستەی ببوە بیردۆزی ڕاستیە خواوەندەکانی بەرچاوی شاڵ سپی لە چرکەیەکدا دەیان گەرداوی کێش دەکرد هەر لە جەنگە گەورەکانی جیهانەوە هەتا بەیەکا دانی گەردون موەکانی ڕاست و ڕەق و سپی وێنەی پەڵە گەنمێکی سوتاو بەیەکدا دەدران دەمێك ساڵ بو تەوژمی توڕەییان لێ نیشت بو لەنێو جەنگە گەورەکاندا ڕست دەبونەوە هەر لەو کاتانەی گولە و کەرەنتوی کوشتار لە شارەکە کەوتنە کار و تەقە لە گۆڕستانەکەوە دەستی پێ کرد ئەوانیش خرۆشان وئەو جەستەیەیان خستە سەر ختوکەی مەرگی جیهان کاتێك کە شاڵ سپی دەربارەی هەواڵی شارەکە لە گەڵیدا کەوتە قسە هێندەی تر شپرزە بو لە تاوا قیژاندی : هیچ مەگێڕەوە توانام نەماوە مێشکم ئاڵۆزە وا لێك دەبمەوە ئەم شارە بێ خاوەنە لەبەر کەرەنتوی دو شالاوی کوشتارەکەدایە هیچم بۆ باس مەکە . . شاڵ سپی لەو ساتەدا وروژا شاڵ سەوزیش ماخۆلان گرتی لەجێگەی خۆیەوە دەخولایەوە لە هیچ شوێنێکدا ئۆقرەی نەدەگرت نە لەگۆڕ و نەلەسەر تەختە بەند و سوڕانەوەی ناو گۆڕستانەکە ئێستاش جەستەکەی وەك ئەو ساتەی دەنواند موەکانی ترسناك دەهاتنە بەر چاو وەکو سەربازی جەنگی جیهانی یەك چرکەیی بن بە جیهان گیر دەبون خامۆش دەبونەوە شاڵ سپی چاوی تێکەڵ دەهات بروسکە بەجەستەیدا دەهات پێلوی ببوە ڕێزەی سەهۆڵ بەندانی خەم وجەنگێکی گەورەی خەیاڵی لە کەفەکەی شاڵ سەوزەوە هەستی

بەبینینی گەردون دەکرد جیهانی وەردەگێڕیەوە بەخەیاڵ فریشتەکانی کۆدەکردەوە و جیهانی دەکرد بە قوربانی مەرگە ناوەختەکەی شاڵ سەوز

*   *   *

7 تەرمەکە کەوتبوە بەر شێیەکی خۆ خوارد و لە ئاسمان و زەوی و ڕاست و چەپ و خۆرئاوا و خۆرهەلاتەوە ڕەنگی ئاسۆیی و تاریکی بەسەردا کۆمەڵە دەبو وەکو ئاوێنەی ژێر پەڵە هەورێکی ڕوە و خۆر سینەی ماتەمی جیهانێکی شیرازە بچڕاوی چاپ دەکرد بە جۆرێك سێبەر بەناو چەوانی دا دەکشا چرچەکانی وەکو دێیەر دیاریان دەدا بە تەواوی مێژوی هەفتا ساڵیان دەنەخشاند شارای ژیانی کوێرەوەری و چەرمە سەریەکانی هەڵچنرا بون لە ژێر سیما تاریك و ڕونەکەیەوە تینوی بارانێکی بەهێز بون جیهان بشواتەوە برژانگی لەژێر تەمەوە گرژ ببون وێنەی دو نەشتەری تیژ داڕنی جەستەی مرۆڤایەتی یان دەکرد لەناو پەڵەی چاوە بچوکەکانیەوە دڵۆپەی خوێناو دەهاتە خوارێ وەکو گوناهەکانی سەر زەوی پاك بکەنەوە حەوت ڕۆژ پێش مەرگی ئەو هیوایە لە کەلەی دابو جەستەی گۆڕ هەڵکەنەکە لەبەر چاویدا بو گەلا جاڕ لەسەر تەختە بەندەکە بێ هۆشی کرد لە پڕ ڕا پەڕی و کەوتە سوڕانەوە دەچوە گۆڕەکەی دەهاتەوە سەر تەختە بەندەکە دەجولایەوە ئاگری گرتبو دوا جار بەناو گۆڕەکاندا خولی خوارد لەسەر هیچ گۆڕێك ئارامی نەدەگرت لە پڕ لە پاڵ کێلێکدا دادەنیشت و چاوی دەبڕیە یەکێکی تر و قسەی لەگەڵدا دەکرد یەك بەیەکی دەدواند گۆڕە بچوکەکانی کرد بو بە مورەی ئاودار لەسەر کێلەکانیەوە پرسیاری مردن و ژیانی دەکرد: کۆرپەکەم زمانت بخەرە گۆ دەردی دڵی خۆتم بۆ هەڵڕێژە بزانم بەچی تاوانێك سەنگا و بەرد خرایت جەندرمەکانی شارەکە کوشتیانی یاخود دز و ڕێ گر و جەردە دەبێت لەبرسان مرد بیت ڕۆڵە خۆ پاکیت چۆلەکەیت ڕۆحیانەتت دەگاتە کەشکەلان بچۆ چیرۆکی خۆ تو ئەم شارە بۆ خوا بگێڕەڕەوە دەی ڕۆڵە بچکۆلەکە . . چەند گۆڕی گۆڕی لەم کێل بۆ ئەوی تر دواجار لەسەر گۆڕێکی خامۆش وەستا گڵەکەی پەرش ببوەوە کێلەکانی شکا بون لە خۆڵەکەدا نوقم ببون ئەمە کاری تێ کردو دانەویەوە سەری لە گەڵیدا کەوتە قسە : ئەو کەسەی دوای بالغ بون مردویت لە زەمانێك دا کە داگیرکەر نەهاتبوە ئەم شارە بۆیە داوات لێ دەکەم لەم قیبلە نمایەوە ژیانی خۆت بۆ خوا باس بکەی . . ماوەیەك قسەی لەگەڵدا کرد مردو بەدەنگ نەهات ئەوسا چە پۆکێکی بەسەری خۆیدا کێشا و تورەیی بەسەردا باراند : دیارە لە دۆزەخدایت دەنا وەلامت دەدامەوە وێنەی گۆڕی ژنەکەمت بۆ دەکێشام پرسیارە کۆچەریەکانم نیشتەجێ دەبون بڕۆ بڕۆ وا دیارە لە دۆزەخدایت بڕۆ . . بە تورەییەوە لێی دورکەوتەوە تەواوی گۆڕەکان گەڕا نەیتوانی لەسەر یەکێکیان بمێنێتەوە و لە گۆڕی ژنەکەی هیوا بڕاو بو بەو هەناسە ساردەوە گەڕایەوە لە پاڵ دار مازویەك دا

دانیشت سەیری شارەکەی کرد چاوی تاریك و ڕون بو ئاسمان و شەقام و کۆلان و شۆستەی بەسەر کردەوە دوکەڵ و بوخاری سەر شارەکەی بینی هۆڕینی ئۆتۆمبیلەکان و دەنگی کارگە و زەنگ و هێزی کارەبایی و قیژە و هاوار ئەمە تەزویەکی سەیری پیٚ بەخشی بروسکەیەك بە جەستەیدا هات خێرا لەجێگەی خۆیەوە ڕاست بووەوە بە پەلە چو بۆ لای زێوانەکە شەرواڵێکی لیٚ سەند و بەسەر دەرپیٚ و کراسەکەیدا هەڵی کێشا و بەرە و شار فڕی سی ساڵ بو قاچی نەخستبوە ناوی ڕۆژێك هەستی نەبزوا بچێت پاروە نانێکی لیٚ بخوات بیری لە ماڵ و ئەسپ و عەرەبانە نەکردبووەوە چرای ژیانی خێزانەکەی لەبەر چاوی کوژابووەوە شارەکەشی بە گۆمی خوێناو دەدیەوە هەرگیز نەیدەویست چاوی پیادا بخشێنێت ئەمجارە پێتاوی پێچا لە کارێزی قەراغ شارەوە کەوتە ڕیٚ منداڵ و ژن وپیر سەیریان دەکرد ئەویش هەر ئەوە بو نەدەفڕی لە هیچ جێگایەك ئۆقرەی نەگرت هەتا نزیکی کۆلانەکەی خۆیان بووەوە ماوەیەك ئەملاو ئەولای کرد ماڵەکەیانی نەدیەوە ناچار بەرە و خوار کشا لەبەر دەرکی سەرای شار گیرسایەوە خۆی تلاندەوە وەکو ئەو ساتەی باوەشی بە کوڕەکەیدا کرد خەڵکی لە دەوری خڕ بونەوە ڕاستیان کردەوە هەر کەس لەبەر خۆیەوە قسەیەکی دەکرد : شێتە.. بورایەوە . . عەقڵی تێك چوە . . غەریبەیە . . ئەویش لنگە فرتێی دەکرد لە پڕێکدا جەستەی لەرزی و کەوتە گریان خەڵکەکە جەرگیان پیٚ ی سوتا ئەویش خۆی لەدەستیان ڕزگار کرد لەگەڵ دور کەوتنەوە بەسەریاندا هاواری کرد : ئەمە چیرۆکێکە بۆ کوڕەکانتانی بگێڕنەوە وەکو باوکتان بۆ ئێوەی باس نەکردوە . . ئەو قسەیە هەموویانی حەپەساند لەپڕ دو پۆلیس پەیدا بون تفێکی تیٚ کردن و بەکۆلانەکەدا سەرکەوت چوە بەردەمی حەوشەکەی خۆیان لە دورەوە سەیری کرد وەکو خۆی مابووەوە سەربانەکە هەڵگەڕابووەوە و دەرگای حەوشەش گۆڕا بو بەئاسنێکی دو تاکی بەرز ساتێك لیٚ ی ڕوانی ئەوسا دەستێکی پیا کێشا پیرێژنێکی چەماوە لە دەرگای ماڵەکەی تەنیشتەوە هات گورج ناسیەوە میمکە مریەم بو ئەویش سوڕێکی لە تەشیەکەیدا بەچاوە کزەکانی لێی ڕوانی چاوی تێکەڵ هات دڵی کەوتە سەر خورپە بەو هێزەوە لیٚ ی پرسی : خاڵە چیت ئەویٚ وەرە ئەم لاوە نەوەك بت گرن جاسوس زۆرە ئەم حوکمەتە زۆردارە بابەکەم ماڵەکە مراقەبەیان لەسەرە باوکە وەرە خۆت بزر بکە . . ئەم قسەیە شاڵ سەوزی ڕا پەڕاند بە پەلە لێی چوە پێشەوەو پێی گوت : دایکە من خزمیانم ئامۆزای خولە عەرەبانچیم بۆچی ماڵەکەیان مۆر کراوە میمکە ساتێك دیقەتی دا ئەوسا چیچکەی کرد کەوتە گێرانەوەی ڕوداوەکە : سیٚ جاسوس و ئەفسەرێك کوژران بە سەر شیرواندا ساغ کرایەوە ڕۆژی قەدەغەبونی هات و چۆ خۆی و ژنی گیران و زیندە بەچاڵ کران منداڵێکی شیرە خۆرەیان ماوە لای ماڵی باوکی ژنەکەیەتی ئاوها باوکەکەم..شاڵ سەوز توشی کارەساتێکی دڵ تەزێن هات لەپڕ دانی بەخۆیدا گرت و لەگەڵ تەوژمەکە کەوتە جەنگی دەرونی یەوە بەوهێزەوە لە میمکەی دوپات کردەوە: میمیکە من ئامۆزای خولە عەرەبانچیم ئەو چی لێهات.. میمیکە توشی چیرۆکێکی درێژ هات پەنجەکانی خستە قژیەوە و ڕوداوەکەی کورت کردەوە : چەند ساڵ و عەیامە خولە دیار نەماوە کوڕێکی کوژراو ژنەکەشی بورایەوە عالەم وتیان مرد خولە بەوە ژانی مەرگی گرت سەری هەڵگرت و ڕۆیشت ئیدی کەس نەیدییەوە ژنەکەشی دوایی هاتەوە سەر خۆی و ڕۆژی دوایی ئەم کوڕەی بو ئیدی پاش سیٚ ساڵ بە خەفەتەوە مرد و کوڕەکەش کەوتە لای من هەتا خوێندنی تەواو کرد و ژنی هێنا ئەو کاتەش ئاوهای لێهات..کفن پۆش لەرزی لە تاوا قریشکەیەکی کرد میمکە گیانی کەوتە لەرزین هەستی کرد خولە خۆی بو ویستی پشتێنەکەی بگرێت ئەو ڕۆیشت و ئەمیش کەوتە گریان و چاوی تیٚ بڕی ئەو بە تیژی دەکشا لە جولانەوەی قاچیەوە مۆسیقای بۆ مەرگە شاراوەکان لێدەدا هەتا ناو گۆڕستانەکە نەوەستایەوە بە هاوارەوە خۆی خستە گۆڕەکەی و ژانەکانی لە ناو خۆڵەکەدا نوقم کرد یەکەم چرکەی هەفتەی مەرگی ناکاتی دەستی پیٚ کرد لەگەڵ خۆرئاوادا خۆی پەیوەستەی خاك وخۆڵ کرد بروسکەی ناکاتی کەوتە چەخماخە چرکە بە چرکە خەوە قوڵەکەی پەرەی بە جەنگی جیهانی مێشك و دەرونی دەدا هەر بە کت وپڕی چاوی لێك ناو وەکو مۆمیا لە سەر کەلێکەوە تەقی یەوە گەلا ڕێزانی خەونەکەی دایان پۆشی گەلا وگوڵ و گۆپکە و دار و دڕك و چرۆ دەوەرین خاك بەو شالاوەوە کێش دەکرایە ناو دەریاوە ئەویش نوقمی ناو شە پۆلی کرد سەر زەمینی شتەوە بەسەر شاخ و کێو و گرد و تەپۆلکەدا گەڕا بستە جێگای وشك نەمایەوە باران باری زوقم و سەهۆڵ و شەختە ڕوانینی گرت لەوێوە دا خزێنرایە ژێر زەوی دەستی بە پشتی گاجوتەکەدا هێنا ئەویش سەری لەقاند زەوی سەر و بن کرد سەهۆڵ بەندان کەوتە سەر پشتی و قوڕ توایەوە و ئاگر و ئاو تێکەلاو بون ئۆقیانوس شالاوی هێنا جارێکی دی جیهانی شتەوە وەکو یاریگای شەپۆل و ئاگر و یەئجوجی لیٚ هات لەوێوە بەرە و تونێلی زولقەڕنەین کێش

کرا شەو و ڕۆژێك لەو شالاوە ترسناکەدا گەردونی بینی ئەوسا چاوی هەڵهێنا نەی توانی هەستێتە سەر پێ لە ناو گۆڕەکەیەوە چاوی بۆ ئاسمان هەڵبڕی خوێناوێکی مەیوی هاتە بەرچاو لە تاوا دا یخستەوە لە ناو دەریایەکی ژاناویدا نوقم بو لە جیهانی ڕوانینی دا سوپایەکی گەورە پەرش دەبوەوە هەزاران سەرباز دابارین زرێ پۆش بەدوای یەکدا ڕیزیان بەست تۆپ بە ئاسماندا دەنگی دەدایەوە دروێنەی مرۆڤایەتی دەکرا جەستە دەتوایەوە شیلاوگ و سك و منداڵدان دەبارین ئەمە مێشکی هەژاند بێداری کردەوە بە هەمو هێزی ڤیژاندی خوێنەکەی وشك دەبو ئێسك و پروسکی دەسوتاند توانای نەبو و قاچی لە گۆڕە کەدا دەربهێنێ ماوەیەك چنگە کرێ ی دەکرد ئەوسا بە لارە لار هاتە دەرەوە هەر دەلەرزی بەو مەرگە ناکاتەیەوە چوە لای مەرقەد دەستی بە ئاسنەکانەوە گرت کەوتە ڕوانین چاوی کوێر بو بەلای ڕاست و چەپ و باکور و باشور و ڕۆژهەلاَت و ڕۆژ ئاوادا چاوی گێڕا تروسکە لە ڕۆشنایی دا نەما بو گوێی کەڕ ببو زمانی لە گۆ کەوتبو کەشتی مرۆڤێکی سەودا سەری کەوتە ناو خوێنە جۆشاوەکەیەوە هەردو دەستی گرمۆڵە کرد و ڕوی کردە مەرقەد : گەورەم هانام بۆ هیناویت دۆعام بۆ بکە با بمرم گەورەم..سەری داخست بە کوێری بەرەو تەختە بەندەکە هەنگاوی نا ئەمە ترسێکی گەورەی پێ دروست کرد شاڵ سپی کولێرە و ئاوەکەی بۆ هێنا تەنیا پروشێك و قومێك ئاوی خواردەوە ڕاکشا وێنەیەکی ئاگراوی جەستەی گرت مە نجەنیقێکی پڕ لە کڵپە دەورەی تەنی بو جەستەی سوتاند دروست بوەوە سەر لە نوێ سوتایەوە هەلاَو دەرونی گرت توانای ڤیژەی نەبو سست ولاواز بەسەر تەختە بەندەکەدا ڕاکشا چرۆیەکی گیان کێشی تەزوی بە جەستەیدا دەهێنا لە تروسکەیەکی ترسناکەوە وێنەی ئەو ساتەی بیر هاتەوە کە لەگەڵ خەلیفە قالە چوار سەعات خەوتن سەر تا پای بە ویرد و نوێژ کردن بە سەر چو دوا چرکە خەلیفە بۆ یەکەم جار ڕوی تێ کرد : شاڵ سەوز تازە نەمردین ئەم ساتە ترسناکەمان نەیتوانی گیا نمان بکێشێ هەر کەسێ ئەمەی کردبێ مردوە وادیارە خوا بۆ کاری گەورەتر هەڵی گرتوین..لەگەڵ ئەوەدا هەردوکیان وێنەی زنەکەی شێخەیان هێنایەوە بەرچاو چۆن لە جەنگی خەیاڵی سەر بە بەرد کێشان و تێك ئالاَندنی مێشکیەوە چۆتە ناو ئەشکەوتێکی بالاَو حەوت ڕۆژ ویردی مردنی خۆی تێدا خوێندوە ئەو کاتە گیانی داوە ئەوە پریاسکەیەکی شالاَو بەری شاڵ سەوز بو زۆر حەزی لە گوێ گرتنی ڕوداوەکانی شێخە پێ خواس بو ئەوە ببوە هیوا و ئاما نجی زۆر کات وێنەکەی دەخستە بەر چاوی و قسەی لە گەڵدا دەکرد : گەورەم قوتبی زەمان دەمەوێت گوێ لە نۆکەری خۆت ڕابگریت توشی حەسرەتی ژیان هاتوم دو دڵم شالاَوی گیان دەرچون یەکالاَم دەکەنەوە و نامرم گەورەم چارەسەر .. شێخە دەهاتە بەر چاوی وەکو جاران مێزەرەکەی بە خواری پێچرا بوەوە برۆ گەورەکەی کرژ کرژ چاوی بە تیژی تیشکیان دەکێشا وەك کێوماڵ بکەن دزداشە سپیەکەی شیتەڵ ببو خەتیان دەکێشا تەزوی تاوانیان دەتەنی پێلاَوەکانی نیشانەی بێدادی ژیانیان دەخستە ڕو تەسبیحێکی گەورە بەلا ملیەوە شۆڕ ببوەوە یاری مردنیان دەکرد لە گۆڕەکانەوە بەرز دەبوەوە دەفڕین لە ولاَتێکەوە بۆ یەکێکی دی فریشتە و وەلی دەدواند چۆن باسیان لێ کرد بو بەو جۆرە بە خەیاڵ بینی مەرگەکەی ببو بە دەفتەری کارەساتەکانی شاڵ سەوز چەندی کرد نەیتوانی لاسایی بکاتەوە لەو ساتەش ئەو وێنەیەی دی تەواو ڕاچەنی هاواری کرد شاڵ سپی دەستی گرت خستیە ناو گۆڕەکەیەوە لەو ساتەشدا لە سەر تەرمەکەی شریخەی قامچی ونی دەبینرایەوە چرچەکانی ناو چەوانی وێنەی هەزاران گۆڕستانیان لە بەر چاودا دەدا لە چاوەکانی شاڵ سپیەوە دەبون بە دو جیهانی تێکەلاَو بە کەفەکەی خەلیفە شاڵ سەز دەبینرانەوە

8 تیشكی خۆره خەفەكە لەسەر تەرمەكە دەتوایەوە لە گەروی ئاسماندا قوت دەدرا و هێزە خۆ خواردوەكەی لوتكە و لاشان ولا پاڵی گۆڕستانی دەرەنگاندەوە شەوقی گڵۆپەكانی ناو شاریش لە سەر گردەكەوە پانتایی زەویان ڕۆشن دەكردەوە شالاّوی هێمنی تۆقێنەر دەهاتنە بەرچاو وەكو هەمو ڕەنگەكان لەسەر كەلەوە چاوشاركێ دەسازا بە جۆرێك لەناو شەپۆلی ڕوناك وتاریكی جیهاندا نهێنیەك حەشار درا بو وەكو جیهان بخەنە شەختە بەندەوە چركەكان سست ببون ڕوبەری گۆڕستانەكە گۆڕا بو سەگەل بە كزی حەپەیان دەهات قروسكەیان لەناو گەرودا دەخنكا هەر وەكو شیوەن بە چەمۆڵەیان بكەن كۆتر و باڵندەش لە ئاسمانەوە دەنوكیان لە زەوی دەژەنی شینە شاهۆكان لەگەڵ فڕین یاندا وەر دەچەرخانەوە چاوەڕوانی بانگەوازێك بون لاڕێ و جادە و تولە ڕێ ڕێچكەی شارە مێرویان پیادا دەڕۆیشت ئەوانیش كاروانی ژیانیان دەگواستەوە لەنێوان گۆڕستانیشەوە ئابڵوقەیان دابو بە چوار دەوری یەوە سەنگەریان گرتبو مەلە كانیش لەسەر درەخت و ئاسمانەوە دەنوكیان بەرو ڕوی زەوی ڕاگرت بو ئاسمان وەكو سەگێكی برسی دەمی كردبوەوە خۆریش لەگەڵ كۆچی خۆیدا بانگەوازی دەكرد ژاوە ژاوێكی هێمن گۆڕستانی گرتبو گەلاّ و لق و چڵی بە هێواشی دەلەرینەوە گۆپكە و گوڵ و چڵ و چرۆی بە ڕزیوی بۆنی خۆیان خامۆش كرد بو هەوا شنە بە هێزەكانی دەسوتاند هەمو شتێك لەگەڵ هەناسە خامۆشەكانی شاڵ سەوزدا جوت ببون تەنها گاسنی بیرەوەری شاڵ سپی وێنەی هەیكەلێكی دینامیكی دەنواند خەیاڵەكانی دەكشاند لەم سەری جیهانەوە دەچوە ئەم سەری بیری لە ژیانە ئاڵۆسكاوەكەی ڕابردوی شاڵ سەوز دەكردەوە ئەو جارانەی كە بەو جۆرە وێنەی مردوی دەنواند لە پڕێكا ئەو هیوایەی شەق دەكرد زیندو دەبوەوە كارەساتی ئەمجارەی تەواو خەرمانەی ترسناكیان هەڵدا بو هەرگیز بەو جۆرەی نەدی بو تەنیا جارێكی تر هەفتەیەك وای لێ هات جیهانی مێشكی لە مەداری خۆی دەرچو دەریایەكی خەمناك هێرشی بۆ دە هێنا و ڕارەوەكانی ژیانی دادەپۆشی هەر لەگەڵ یەكەم چركەیەوە شێوا ژیان لە بەر چاوی بو بو بە تەڵەی تەقیو لە ناو ئەشكەوتە كەدا ڕاكشا و هاواری كرد زیرەی مەرگی پێ گەیشت پاش ساتێك لە قیژە كەوت چەمۆڵەی لە خۆی داو لە پەل وپۆ كەوت و سەدان وێنەی خەیاڵی كەوتبوە ناو نیگایەوە لە تاوان ئارامی لێ بڕاو لە ئەشكەوتەكە چوە دەر لەسەر بەردێك دانیشت و سەری خستە سەر ئەژنۆی هەردو دەستی بە سەریەوە گرت و توند گوشی و چاویشی لە خۆڵە كەوە بڕی بو ماوەیەك بێ وچان سەیری كرد لەوەوە بە بنی زەوی دا ڕۆچو هەتا سەر پشتی گاكە ئەوسا قریشكەیەكی كرد و بە هەرو دەستی سەری گوشی توند چاوی نوقاند تاریكی ڕەنگا و ڕەنگیان پیادا دەهات ئەمسەر و ئەوسەری جیهانی دەبڕی هێڵی ئیستیوا قولەی قاف لە پڕ لەناو گەرداوی دوای كۆتایی هێڵی سفرەوە دەكەوتە خوارەوە لە ناو گەردەلولی تەم و مژ دا دەسوڕایەوە دیسان دەكەوتەوە قیژە لە پڕێكدا تەخت لەسەر تەختە بەندەكە ڕاكشا توند سەری پیادا كێشرا بەوەش ئەو خەیاڵەی نەپچڕا

گەردیلەکانی ئاسمان و مانگ و مەریخ و زوحەل و هەر حەوت چینەی هەوا هەموی بەرچاوی گرت بەسەر ئەستێرەکانەوە وەکو مەلی خەیاڵی دەخولایەوە لە ناکاوێکدا کەوتە ناو دۆزەخ خێوێك هاتبوە بەرچاوی لاچونی بۆ نەبو بە ئامان و زەمان لە بەر چاوی نەدەفڕی و لە پڕ دەستی خستە بینە قاقای قرخە قرخی پێ خست قیژەی دەکرد دەکەوتە هەلەکە سەما ئەو لێی جیا نەدەبوەوە بە ناو خوێنەکەیدا هات و چۆی دەکرد تاڵە دەزوەکانی بەر چاوی خراپتر تێك دە ئالآند ناچار بەسەر خۆڵ و دار و بەردا تلایەوە جەستەی سەر خوێن نیشت هۆشی بەخۆی نەما شاڵ سپی باوەشی پیا کرد لە ناو ئەشکەتەکەدا ڕایکێشا بەو جۆرە سێ شەو و ڕۆژ مایەوە لە ناو ئارەق و خوێناوی مەیودا شەلاڵ ببو لە پڕ بە قیژەوە هەستا سەری بە تاشە بەردەکاندا کێشا بە هەر چوار لادا خۆی کێش کرد دەتلایەوە سەرمەقولاتی دەدا جیهانی مێشکی لە مەداری خۆی دەرچو بو نەدەهاتەوە جێگەی خۆی لە پڕ جەستەی کەوتە خرۆش لەسەر بەردێك کرۆشکەی کرد لەوێش ئۆقرەی نەگرت کەوت شاڵ سپی ئاوی بەسەر و چاودا هەڵپرژاند نەختێك نانە ڕەقی دەر خوارد دا بە هیچ جۆرێك چاری نەبو بە دەردی شێخە پەرۆی لێ بەسەر هات ئەویش دو ڕۆژ بەبێ هۆشی کەوت کاتێك ڕاست بوەوە لە ئەشکەوتەکەوە ڕا پەڕی یە دەر لەسەر تاشە بەردێك وەستا خە نجەرەکەی دەرکێشا پرۆڤەی جەنگی پێ دەکرد وێنەکانی بەرچاوی لەت لەت دەکرد و شە پۆلەکانی پێ دەدڕی وردە وردە هەنگاوی دەنا هەتا گەیشتە بەر ئەشکەوتەکە لە پڕێکدا کەوت خوێن لەسەریەوە فیچقەی کرد خە نجەرەکەشی لە دەستی پەڕی شاڵ سەوز بە هانایەوە چو بە مێزەرەکەی سەری بۆی بەست ئەوسا باوەشی پیا کرد و بردیەوە جێگەی خۆی بەو ئازارەوە خەیاڵەکانی مێشکی پچڕاند و بە یەکجاری چاك بو ماخۆلانی ئەم جارەی شاڵ سەوز وەکو ئەوەش نەبو هەرچی لە خۆیشی ڕادەما ترسێکی زۆر دەیگرتەوە قیژە و هاوارەکانیشی ئەو بەر بەستەیان دروست دەکرد بۆیە ناچار کەوت دو شەو و دو ڕۆژ ڕاکشا کاتێك ڕاچەنی قیژەیەکی کرد لەگەڵ ڕاست بونەوەدا سەری بە ئەشکەوتەکەدا درا خوێن فیچقەی کرد ئازارێکی وای پێ بەخشی خستیە سەرە مەرگەوە بەو ژانەوە بێ دەنگ بو شاڵ سپی سەری بۆ بەست بەمەش خوێنی نەوەستا ناچار نیوەی مێزەرەکەی سوتاند سوتوەکەی لەسەر برینەکەی دانا و بە نیوەکەی تری بۆی بەست ئەو کاتە خوێنەکەی گیرسایەوە و بێ هۆش کەوت پاش سێ کاتژمێر چاوی کردەوە هاتبوە وە سەر خۆی کە لە خۆی دەڕوانی پێ دەکەنی پاش ئەوەش هەتا یەك هەفتە هەر گێژ بو توانای ڕۆیشتنی نەبو لەو کاتەوە ڕوداوی وا تۆقێنەری بەسەردا نەهات بو تا لەم هەفتە مەرگاویەیدا بە یەکجاری خستی و پێش هاتێکی نەزانراوی دەخستە بەرچاوی شاڵ سپی هەزاران فلیمی ڕەنگا و ڕەنگ بەخێرایی بەلایدا تێ دەپەڕی ئەو ژیانە سەختانەی پێشوی دەهاتەوە بەرچاوی و ڕاچەنین و هەڵمەتە خێرایی شاڵ سەوز ڕاکردن بەسەر شاخ و لاپاڵ و گرد و تە پۆڵکەدا تاشە بەرد و تاوێر و دار و بنجگ و بەرزایی و نزمایی و سەرما و بەستەڵۆك و بەفر و باران و تەرزە ڕەشەبا و گەردەلول هەمو ئەو ساتانەی وەکو خێوی ئاسنین جیهانی دەدڕی و لە هەمو سەرمای شاخەکاندا تەنیا لە ژێر دشداشەکەیەوە شەڕواڵ و مراخانی یەکی لۆکەی لە بەر دەکرد ئیدی بێ پێخەف و راخەر دەخەوت وەکو ئاسکی بەفر بێت سەدان شەو لە بەر ڕەهێڵەدا گەڕا و لە ناو تۆفاندا لە ئەشکەوتەکاندا زکری دەکرد و خەڵوەی دەکێشا بە دەگمەن ئاگری دەکردەوە مەگەر بۆ برژاندنی مەلێك چەرخە نەوتیەکەی داگیرساندایە و گڕی لە چیلکە و دار هەڵایسانایە هەمو ساتێك پێش بەفر بارین چەند ڕۆژێك شاخەکەیان دەماڵی دەوەن و گەلا و ڕەگ و پەل وپۆی داریان کۆ دەکردەوە ئەشکەوتەکەیان پڕ دەکرد جار جارە ئاگرێکیان دەکردەوە خۆیان لە بەردا گەرم دەکردەوە گۆشتی باڵندەیەکیان دەخستە سەر ئەو ڕچەیەیان تەنیا لە گردی گۆڕستانی شار شکا لێرە کەوتبونە ناو گۆڕەوە ئەو شەو و ڕۆژانەی بەفر گۆڕەکەی داپۆشینایە لای زێوانەکەی مەرقەد لە ژێر چەترەکەیدا ئارامیان دە گرت شەوانی زستان و باران نەدەچونە ناو گۆڕەوە تەهلیلەیان دەخوێند ئەم ژیانەیان جیاواز بو لە ڕۆژ بەسەر بردنی ئەشکەوتەکاندا ئەو ساڵانەیان بەشێك بو لە مردنێکی ڕوت زۆر شەو بە برسێتی لەبەر کرێوەدا لەو شاخەوە خۆیان بە گوندیکدا دەکرد بنە تۆڵەیەك نان و کولێرەیان گرد دەکردەوە و بۆ ژوانەکەیان هەڵ دەگەڕانەوە بە نانە ڕەق و کولێرە و گژ و گیا دەژیان تەنیا لە مەرقەد و تەکیەکاندا چێشتیان دەخوارد میوە و سەوزەی شاخەکانیش بەلالۆك و گوێز و هەرمێ و ترێ و بە ڕەزە و کارگ و ڕێواس و هەنار و گێلاخە و سێو و هەڵوژە و بەهێ و کاڵەك و ترۆزی و پونە و کوزەڵە و شتی تر زۆر جار دەهاتنە سەر ڕێ یان ئیدی لە تەواوی خواردنی تر بێ بەش بون زستان کاتێك زەوی داپۆشرایەوە دەکەوتنە کۆ کردنەوەی نان دەچون بۆ مەرقەدەکان یان گوندەکانی دەور و بەر ڕاتبەیان دەکرد دەگەڕانەوە شاڵ سەوز قاچی وەکو کەشتی وابون بە هەمو شوێنێکدا بازی دەدا دەفڕی

وەکو پێ نەخاتە سەر قورسایی بەرد و دار و خۆڵ تەنیا بە حەواوە بفڕێت هەمو ئەو شەوە سەختانە ئەو ڕاستییەیان دەگوتەوە شەوێك بە تەواوی ئەوەی سەلماند گژ و گیا بەفر گرتی شاڵ سپی لە برسان کەوت و پرزەی لێ بڕا شاڵ سەوز سەیری کرد فرمێسکی هەڵرشت هێزی دایە بەر خۆی و پێتاوی پێچا و بە سەر شاخەکەدا دای کێشا خۆی کرد بە گوندێکدا لە ماڵێك بنە تۆڵەیەك کولێرە و نانی وەرگرت بە شاخەکەدا سەر کەوت کاتێك گەیشتەوە لای شاڵ سپی دەمە و بەیانی لەبەر تریفەی تاریك و ڕون دا بە زەردەخەنەوە لەو ئازارەی دەڕوانی نەك ئەوە چەند جاری تر بەو چەشنە شاڵ سەوزی بینی بە هەمان چەشن ڕاڕەوەکانی ژیانی دەبڕی بە ناو گەردەلول دا دەفڕی جەستەی مۆمیای بێ خۆراکی و بێ خەوی ببو توێخی قاچی ئەستور ببون بە پەڕۆی سوری بەر پێی دۆڵ و شیو و بەردەلان و لاڕێ و لا پاڵ و لوتکە و دامێن و قەدپاڵ وکون و قوژبن و کەلە بەر و ئەشکەوت دەگەڕا تکەی خوێن و عارەقی بەسەر سەرتاپای خاك و خۆڵ دار و بەردی دارژاند پاش گەشتێکی بیست و حەوت سالان سێ ساڵ بو هاتبوەوە گردی گۆڕستانی شار ئێوارە و بەیانی لەو دیمەنەی شاری دەڕوانی هەور و هەناسەی ئاگراوی بە ئاسمانەوە دەدیەوە دەکەوتە گریان پەڵەی شەهوەتی سپی ناوچەوانیان دەتەزاند هەفتەیەك بو زیادیان کرد بو ئاسمانی شارەکە بە پەڵەی سور و سپی تەندرا بو وەکو بروسکە دەهاتنە بەرچاوی و کوێریان دەکرد دیدەی بەتەواوی لێڵیان پیا دا هاتبو شاڵ سپی هەستی پێ کرد بو دەیزانی کە دەڕوانێتە دوکەڵ و چەرچەفی خوێناوی شار ڕۆشنایی دا دەپۆشێت چەند جار بە نابینایی بینی و باوەشی پێدا کرد پێنج ڕۆژ پێش مەرگی ئەو کوێری یە گرتی یەوە هەر کە لە گۆڕەکەی ڕا پەڕی گۆڕستانەکەی هەژاند هاوار و ناڵەی پەرش دەبوەوە گەڵای دارەکان لە بەر تورەییدا دەوەرین ڕوی کردبوە شارەکە سەرتاپای جەستەی کەوتە سەر چۆقەی مەرگ وەکو شەقشەقە ڕادەوەشی بروسکەی مردنی شاراوە مۆسیقای مەرگی ناوەختەیان بە گوێچکەدا دەهێنا و لە جێگەی خۆیەوە کوێر بو ڕۆژان لەو کوێریە ڕزگاری دەبو ئەمجارە ڕۆشنایی لەچاویدا نەما لە تاوان دەستی خستە سەر قەراغی گۆڕەکە و پیایدا هەڵزنا و هاتە دەرەوە هەرکە هەنگاوێکی نا کەوت و تلایەوە و هاوارێکی کرد شاڵ سپی کتوپڕ چوە سەری ڕاستی کردەوە و شانی خستە ژێر باڵی لە سەر تەختە بەندەکە داینا ئەویش هەر دەلەرزی و شالاوی تۆقێنەری گۆڕەکەی چەرچەفی خەویان پیادا دەهێنا قامچی یەك لە دوای یەك لێیان دەدایەوە گورزی فریشتە بە ئاگرەوە بە جەستەیدا دەهات موەکانی دەسوتا لە پڕێکدا هەستی کرد دەخرێتە ناو تێزابەوە جەستەی دەبێتە قەرەبروت دوایی زیندو دەبێتەوە زۆر کات خەوی بەو گۆمەوە دەدی ساڵێك پتر بو ڕوانینی تەڵخ کرد بو لەو کاتەی بۆیان گێڕابوەوە دەمارەکانی خرۆشی گرت لێدانی دڵی توند تر بو جەستەی زنجیر کراو دەهاتنە بەرچاوی وێنەی ئەو کوشتارخانەیە لە خوێنەکەیدا دەگەڕا دەبو بە ئازارێکی بێ چارەسەر بە ڕێکەوت ئەوەی کەوتە بەر گوێ دو هەفتە لەوە بەر دو ژن توشی ئەو سزایەیان کرد بو لەسەر گۆڕێك دانیشت بون دەگریان و هاواریان دەکرد و دەکڕوزانەوە و قژی خۆیان دەڕنیەوە و دەتلانەوە بە دەنگی بەرز گۆڕستانەکەیان وروژاند بو شاڵ سەوز لەرز بە جەستەیدا دەهات لێیان نزیك کەوتەوە پیرێژنێکی حەفتا ساڵانە و ژنێکی قەیرە گۆنایان ڕنی بوەوە دەم و چاویان خوێناوی ببو لە پڕ ژنێکی پیر هات گۆچانێکی بە دەستەوە بو جلەکانی دڕاو و شیتاڵ چەند ملوانکەیەکی لە مل کرد بو لە دورەوە هەل هەلەی دەکێشا منداڵان دوای کەوتبون هاواریان دەکرد: خاتە شێت ئەوەتا خاتە شێت.. ئەو ئاوڕی نەدایەوە یەکڕاست هاتە لای ژنەکانەوە قیژاندی: مەگرین کوا گۆڕی حەمەم مەگرین..ژنەکان حەپەسان ئەویش بە هەمو هێزی قریشکاندی کەوتە لاواندنەوە: حەمە تاقانەکەم کوا گۆڕەکەت دایکت شبر بێت حەمەکەم کوا گۆڕەکەت..بەو قسەیە هاری گرتی سنگی خۆی ڕنیەوە و هاواری کرد منداڵەکانیش بانگیان بە سەردا هەڵدا: خاتە شێت هێی هێی خاتە شێت.. خاتە لەشارەکەدا بەناو بانگ بو دو مانگ بو شێت ببو ڕۆژانی هەینی دەهاتە گۆڕستان قیژە و هاوارەکەی بە شاڵ سەوزی ناساند بو لەو ساتەشدا مێشکی جۆشاند سەرنجی بەلای خۆیدا کێش کرد وێنەی لەناو ئەو جەستەیەدا توابوەوە ئەویش پتر گەرم بو بو سەیرێکی ژنەکانی کرد و کەوتە قریشکە دوایی هێدی بوەوە کەوتە گۆرانی گوتن: کوڕی من بێ گۆڕە..حەمەی بە تێزاب سوتاو هێ خوا خوا..قیژەی بەرز بوەوە شاڵ سەوز هەر دو چاوی نوقاند ڕوی وەرگێڕا ژنەکانیش لە ترسان هەستان و ڕۆیشتن لە ساتێکدا سێ ڕەشپۆش وەکو ئالای تاریکی بەرز بونەوە خاتە بەرە و خوار کشا کفن پۆش بەو دیمەنە خوێنەکەی خرۆشا بە قریشکە و هاوارەوە خۆی لە ناو گلی گۆڕەکەیدا پەیوەستە کرد دەزولەی قسەکانی خاتە پەتی سێدارەیان بۆ هەڵدەخست ئاسمان لە بەر چاوی دەتوایەوە جەستەی خۆی لێ ببو بە جۆلانە و پیایدا هەڵواسرا بو گۆمێکی تێزاب لە ئاستیدا

بو فڕێ درایە ناوی و جەستەی توایەوە لە تاوا قریشکەی کرد و ئەوسا وێنەی ئەو بەندیخانەیەی هێنایەوە بەرچاو لاوێکی هەژدە سالان بە زنجیرەوە فڕێ درایە ناوی و دو ئەفسەر لەم لاو لایەوە وەستا بون دەمانچەکانیان ڕەنگی تێزابی گرتبو قاقایان دە کێشا لە پڕ زەنگێك لێ درا ئەفسەری یەکەم لاوێکی تری هێنا و پێی وت : ڕاستی بلێ ناوی خۆت و ئەوانەی دەست نیشان کراون..لاوەکە پێکەنی خەندە سێبەری ئازارەکانیان نیشان دەدا ئەفسەری دوەم قامچیەکی لێداو نەڕاندی: تاوانت کردوە یاخی جەنابی (س) ئەفسەرت چۆن کوشت..لاوەکە زەردەخەنەکەشی کوشت گرژ بو وەلامی نەدایەوە ئەفسەری یەکەم دەمانچەکەی خستە سەر سەری و پێی وت : چرکەیەکت ماوە داماو ڕاستی یان توانەوە..لاوەکە دانی جیڕ کردەوە ورتەی لە دەم دەر نەهات ئەفسەری دوەم پەنجەی بە زەنگەکەدا نا ئەوسا ئەویش فڕێی دایە ناوی کفە کف سوتا شالێ سەوز بەو وێنەیە مێشکی خۆی گوشی تواناى قیژەی نەما دەمارەکانی ئاوسا بون سەرتا پای ئاسمانی لێ بو بە تێزاب بەو ئازارەوە دەرپەڕی چوە سەر تەختە بەندەکە چرکەی لە خۆی بڕی جەستەی ئاوساوی ئەو ئازارەی پێوە دەردەکەوت لەم ساتەشدا وێنەی ئەو کاتەی زیندو دەکردەوە و شالێ سپی بە دیاریەوە هەناسەی ساردی هەلدەکێشا و بەسەر ژیانی ئازاراویدا دە چوەوە و بیرەوەریەکانی شی دەکردەوە ئەو ساتانەی لە بەردەمی ئەشکەوتەکەدا دادەنیشت و لە مەریخەوە هەتا جیهان و گەردون و ئەستێرە و دۆزەخ و بەهەشتی باس دەکرد تاقە شتێك کە نەدەچوە سەری باسی خۆی بو دەیوت: مندالێ و کوڕ و کچ..هەر وەکو دایك و باوك و مندالی نە بو بێت شالێ سپی زۆر جار دەیویست ئەو پرسیارەی لێ بکات ئەو هێزەی دەخنکا ئەویش ئەو نهێنیەی تەنیا لە بەر خۆیەوە هەلدەڕشت : خوایە لە گۆڕ و گۆڕستان و ئەشکەوت دا سەولی تەنیایی لێ دەدەم نهێنی ئەم گەردونە وەکو لافاوی نوح وایە ملی دار و بەرد و دار و شاخ و کێو دەشکێنێ کەس سەر لە نهێنی گەردون دەرناکات خوایە خوایە. .لە تەواوی ئەو ژیانەیدا ئەو بیرە وەکو خێوەت دەوری تەنی بو هۆشی بە خۆی و ژیان نەما بو ڕاڕەوی تاریکی دو دلی خستبویانە ناو جیهانێکی سەرگەردانەوە بە ناو تولە ڕێی دژواردا دەگەڕا حەشارگەیەك لە خۆی نەدەگرت تاقە سێبەرێکی ژیانی خەلوەکێشی بو چەندە کۆششی کرد پلەی ڕوناکی گەردونی نەدیەوە جارێك بەو شەپۆلەوە توڕەیی گرتی : مێشکم لە تەڤیندایە ژیان بزر بوە سەیرە مادام مرۆڤ ناتوانێت سەر لە نهێنی ئەم گەردونە دەر بکات مانای هەست بە بونی خۆی ناکات نهێنیش بزرە . . دوای ئەوە هاواری کرد دەنگی بە ناو هەوا کەدا پەرش دە بوەوە گەیشتە دوا پێناسەی مرۆڤ : تەنیا لە کاتی لە دایك بون و مردندا بونی خۆی دەسەلمێنێ کە خۆی بێ هۆشە و ناتوانێ هیچیان بۆ بگێڕێتەوە ئەوەیە ئاوێنەی ژیان . . ڕوانینەکانی جیهان لە بەر چاوی تەلخ بون جگە لە وانەش نهێنی خۆی حەشار دەدا شالێ سپی هەولی دۆزینەوەی ناخی دەدا لەو هەمو ماوەیەدا هیچی بۆ نەدرکاند تەنیا یەکەم جار نەبێت کە چاوی پێی کەوت ئەو سەر گوزشتەیەی خۆی بۆ گێڕایەوە ئەویش گریا و دەستی بە سەر شانیدا کێشا و چەقۆی لە ژانەکانی خۆیشی دا: ڕۆلە منیش جگەرم سوتاوە هاو ژانین . .تەنیا ئەوەی گوت ئەویش لێوی خۆی گەست ئیدی لەوە دوا ئەو پەردەیەی وەکو پێستی ژیژك دەردەخست شالێ سپی نەی دەتوانی هیچ شتێکی بزانێت تەنیا هەستی بە تێکشکاندنی ژیانی کرد بو لەو هەفتەیەدا لە جەستەی خۆیدا گۆڕا بو گومانەکانی شالێ سپی ژیانی شی دەکردەوە ئەویش بە جۆرێك شێوا بو هەر لە زرێپۆشەکانەوە هەستی بە ئاوێنە شکاوەکانی ژیانی کرد نهێنی تەرمەکان و چونی بۆ ناو شار لەو ساتەوە شالێ سەوز لە بەرچاوی ببو بە ئەستۆلی جەنگی گەردونی بە ئاشکرا ئەو وێنەیەی لێ دەبینرایەوە ئەوە لەلای خۆیشی ڕون بو دە ڕۆژ لەوە بەر توشی ئەو حالەتە ترسناکە هات دەمە و خۆر ئاوا ڕا پەڕی و چوە سەر دوندی گۆڕستانەکە ویستی بفڕێ بالی کردەوە و ڕوی کردە بۆشایی جیهان لەو ساتەدا لاوێك لە دامێنەوە سەرکەوت هاواری کرد زنجیرەی بیرەکانی پچڕاند کاتێك سەیری کرد حەپەسا خوێن بە جەستەی لاوەکەوە بریسکەی دەدا کاتێك گەیشتە بەردەمی کەوت و دەمانچەکەی لە دەست پەڕی شالێ سەوز هەلی گرتەوە و باوەشی پیا کرد و بردی لە پالێ مەرقەد دای نا لە گەلێ شالێ سپی قۆلی مراد خانیەکەیان بڕی گولەیەك لە دەستی چەپی درا بو نیوەی جامانەکەیان سوتاند و کردیان بە پلیتە لەسەر برینەکە دایان نا بە نیوەکەی تر بۆیان بەست بریندارەکە بەوە هاتەوە سەر خۆی لەتێك نانی دەرهێنا و کەوتە خواردنی ئەوسا داوای ئاوی کرد شالێ سەوز نیشانەی مەرگی بۆ گرتەوە و ترساندی ئەویش بە شەکەتیەوە ڕاکشا لەو کاتەی سەری تەخت بو نهێنیەکی ئاشکرا کرد : دەمەوێت بڕۆم لێرە بم سورەکان دەمکوژن خوا ناناسن . .کفن پۆش ڕەنگی زەرد بو بە توڕەییەوە لێی دوبارە کردەوە : سور کێیە؟ لاوەکە جۆش گرتی : دەلێن خوا نیە . . کفن پۆش موی جەستەی ڕاست بوەوە وشەکانی لەگەلێ گرێ

دەرونیدا دابارین : ڕۆڵە ئەوان دەیلێن تۆ مەیلێ کفر مەکە خێرا تۆبە بکە . . لاوەکە لە ترسا چرپەیەکی کرد و ورتەی لە خۆی بڕی ئەوسا چاوی بڕیە تاریکاییەکە بە ئازارەوە ئێشکی گرت لە نیوە شەودا چرکەیەك لە لای ڕۆژهەلاتەوە پەیدا بو دەنگە دەنگ دەستی پێ کرد لاوەکە گورج هەستا دەمانچەکەی بە دەستەوە گرت و چوە پاڵ کێلێك لە کاتێکدا ناوی هاواری کەوتە بەر گوێ کتوپڕ دەنگی بەرز کردەوە : هاوار من شاهۆم . . چەکدارەکان بلاّو بونەوە ئەویش یەکراست چوە ناویانەوە شاڵ سەوز سەیری کردن هەتا لە چاوی ون بون ئیدی بەو کرۆکەوە مایەوە بەیانی لەگەڵ شەفەقدا کۆمەڵێك چەکدار بەناو گۆڕەکاندا بلاّو بونەوە یەکێکیان لە شاڵ سەوز هاتە پێشەوە : تۆ چیت لێرەدا . .؟ شاڵ سەوز بە توڕەییەوە وشەکانی لە دەم دەرپەڕی : کفن پۆشم . .چەکدارەکە پێکەنی بە گاڵتە جاڕیەوە پێی گوت : کفن پۆش مانای چی ..؟ شاڵ سەوز دەنگی بەرز کردەوە : مانای خوا پەرستی . . ئەویش دانی جیڕ کردەوە : من خوا دروستی نەکردوم خۆت گێل مەکە برۆ بەلای کارێکەوە . .بەم قسەیە خوێنەکەی گڕی گرت ئاگر بە بەرچاویدا دەهات لە پڕ توڕەیی گرتی : گەورەیی خوا لەوەدایە کە دیار نیە ڕۆڵە بەسە کفر مەکە. . ئەوەی گوت ژیان لە بەرچاوی تاڵ بو بە هەمو هێزی قریشکاندی وسەر بەرەو خوار بوەوە و هاواری کرد :خوایە شێی کفر بەلامدا هات بمپارێزیت . .سێ فیشەك بە سەریا هەڵتۆقی ئەویش لە سەر گردەکەی ئەوبەرەوە قاچی لە زەویەکە گیر کرد و دەردی دڵی خۆی بۆ شارەکە هەڵڕشت : ئەم شارە لە نێوان ئاگر و شەپۆلدایە جەستەی ژن و منداڵ دروێنە دەکرێت. .بەو قسەیە چوە نەدیویەوە مێشکی بە زەویەکەدا کێشا کاتێك چەکدارەکان گردەکەیان چۆڵ کرد ئەویش چوە سەر مەرقەد دەستی بە ئاسنەکانەوە گرت و کەفی دەرونی پەرش کردەوە :قوتبی زەمان تکاکارم بە با خوا بمکوژێ و لەم ژیانە ڕزگارم بکات تەمەنم حەفتا ساڵە کاتی مەرگمە. .توڕەیی گرتی و چاوەڕوانی گیان دەرچون جەستەی خستبوە سەر خرۆش لەو ساتەدا شاڵ سپی لە شار هاتەوە بەو پەشۆکاویەوە چاوی پێی کەوت وشك بو ویستی قسەی بۆ بکات کتوپڕ ڕێگەی لێ گرت : هیچم بۆ باس مەکە بەسە بەس باسی شارەکە مەکە . .شاڵ سپی بێدەنگ بو لەو ساتەوە گومانەکانی دەستیان پێ کرد بو لە مەرگە ساتی تری دەروانی بەسەر بیرەوەری شاڵ سەوز دا دەچوەوە ئەوەی ببوە نهێنی و کرۆکی گومانی شاڵ سپی چونی شاڵ سەوز بو بۆ شار بە درێژایی تەمەنی خەڵوە کێشی بیری لەوە نەکردبوەوە پێ بخاتە ناو شار و بچێت نانێکی تیا بخوات کەچی شەوێك لە خەو ڕاپەڕی و قریشکاندی هەر وەکو دەزو بە پەنجەیەوە گیرسایەوە بە ئاماژە شاڵ سپی تێگەیاند خۆی بپێچێتەوە لە ساتێکدا بە جوتە لەو ئەشکەوتە هاتنە دەر بە شاخ و لا ڕێ و دەشت و تەپۆڵکەدا ڕێگەیان بڕی هەتا گەشتنە گردی گۆڕستانی شار شاڵ سەوز ئاسنەکانی مەرقەدی ڕاوەشاند لە بەر گومەزەکەدا تلایەوە شاڵ سپیش لاسایی ئەوی دەکردەوەپاش ئەوە دو گۆڕیان هەڵکەند تیایدا مانەوە ئەوە نهێنیەك بو لەلای شاڵ سپی نەیتوانی ئەو پرسیارەی لێ بکات هەتا ئەو پاش مانگێك ئەو نهێنیەی بۆ درکاند : ئەم زاتە کەمەند کێشی کردین شەو بە خەو پەلی گرتم تائێرە .. ئەمە ڕوبەرێکی نوێ ی بۆ شاڵ سپی کردەوە لەوە بەدواش لەو جێگەیەدا مانەوە شاڵ سەوز نیگای بۆ شارەکە هەڵدەفڕی کاتێك ئێواران گڵۆپەکانی شار هەڵدەکران سەیری دەکرد ئەوسا قسنەکەی ڕادەوەشاند پەیمانی بۆ دوپات دەکردەوە : گەرەم گەورەم قوتبی زەمان .. شاڵ سپی بەو قسانە پرسیاری بۆ دروست دەبو لە نێوان شاری خەڵوە و گۆڕستاندا جۆلانەیەکی دەدیەوە ئەویش تەنیا جارێك لە بەر خۆیەوە ئەو ڕازەی بۆ دەربڕی : خەڵوە و ئەشکەوت تەنیا باوەڕ زیاد دەکەن نهێنی نادرکێنن تەنها مرۆڤی خەڵوە کێش لە خوا نزیك دەکاتەوە .. ئەزمونی چەند ساڵەی ئەو بڕوایەی پێ هێنا بو هەر لەو کاتەی شێخە پەڕۆ لێی جیا بوەوە ئەو گومانەی بۆ دروست بو لە کاتێکدا بە گریانەوە ئامۆژگاری کرد : نهێنی تەنیا خوا پەرستی یە ئەوانی تر هەمو لە زانستی خوادان جیاوازی وەلی و ڕەشۆکی ئەوەیە ئەم نزیکە لە باوەڕەوە و پاکە .. ئەو قسەیە موی شاڵ سەوزی گرژ کرد ڕۆژ بە ڕۆژ گومانی پەرەی دەسەند هەتا ئەوانە و گەرداوی تۆڕی ئەفسانەیی ژیان ڕیشەی ژیانی لە ئەشکەوت دەرهێنا و هاتە ناو گۆڕستان چەند ساڵ لەناویدا ژیا دەزولەکانی مێشکی ئاڵۆز تر بون ڕۆژێك بە ئاشکرا ئەو ڕازەی دەربڕی : خوایە ئەمەش گۆڕستان نهێنی وەکو بونی خوا نادیارە مرۆڤ ناتوانێت بیاندۆزێتەوە .. دوای ئەوە ژیان لە بەر چاوی تۆرا خۆی بەمادەیەکی بێ گیان دەدیەوە و شاڵ سپی هەستی پێ کرد کە ئامانجی چیە هەر لە ڕوانینی لوتکە شاخی باکورەوە هەتا گڵۆپەکانی شار لەم ساتەشدا کە لێی ورد دەبوەوە نیگای دەشێوا هالاّوێکی گوماناوی دەبینیەوە وەکو ژانەکانی بەو کەفەی سەر لێوی ببینێ لەوەوە سەیری گەشتە حەوت ڕۆژەکەی دەکرد دەیزانی ژیانی لە قالب دەرچوە لەگەڵ یەکەم چرکەی ڕاکشانی یەوە تەونچی نابینا لە خەیاڵ و بیر

و هۆشیەوە ئالآ بون شەو و ڕۆژێك بیّ هۆش کەوت خەوی بە گەردونەوە بینی کاتێك چاوی کردەوە کەوتە شەپۆلی مردن و ژیان حەوت ڕۆژ بەو جۆرە بو دوا ڕۆژ هەمو هیواکانی لەو خەوەدا هاتە دی کاتێکیش ڕاست بوەوە لە بەر چاوی دا دەخولانەوە دوای ئەوەی لە سەر تەختە بەندەکە ڕاکشا و قومێك ئاوی خواردەوە و بەسەر ڕوبەری ڕاست بونەوەی گۆڕەکەیدا چوەوە هەستی کرد بە شالآوی خوێن پڕ بۆتەوە بڕیاری دا نەچێتەوە ناوی و بەتەواوی مێشکی گوشرا و چاوی نوقاند شالّ سپی لە لێواری گۆڕەکەی خۆیەوە سەیری کرد ئەویش چرکەی لێوە نەدەهات بەو تالە دەزوەوە پەیوەستە ببو کە بە جەستەیەوە ئالآ بو سات بە سات پتر دەیگرتەوە گەردون بەو دەزوانەیەوە پێچرا بو دەیویست شی بکاتەوە ئەویش دەئالۆزکا دوا جار دەزوەکان بە دەستیەوە تێك ئالآن هەوا و ڕوبار و هەور و مانگ و ڕۆژ و ئەستێرە و زەوی بەو هێزەوە ڕاچەنی لە سوڕی شەو و ڕۆژێکی چرکەیی دا گیانی دەرچو تەرمەکەش ئەو ڕاستیەیان دەگوتەوە جەستەی وەکو لۆکەی شیکراوەی دەنواند چوار پەلی ڕاکشا و وێنەی سرودی جەنگی جیهانی مۆسیقای مەرگی ناوەختەیان پەخش دەکرد پەنجەی بە جۆرێك تەخت ببون وەکو بە مارشی سەربازی ڕۆحی دەرچو بێت شێی تەرمەکەش وێنەی هالآوی بۆمبایان دەدایەوە شالّ سپی لە ناو زەریای تابوتە نەدیوەکاندا دەیدیەوەجارێکی تر زیندو دەبوەوە دەمرد گیانی بە بەردا دەکرایەوە سەد سەدەی خەیالّی چاوەڕوانی زیندو بونەوە و گیان دەرچونی شالّ سەوزی دەکرد ئەویش هەیکەلێکی زیندو بو لەومەرگ و ژیانەوەیەدا بەری ڕۆشنایی هەمو جیهانی تەنی بو

***

هەمو شتێك 9

وەك تەلّە دەمی پرسیاری کردبوەوە سەر تا پا وێنەیەکی تریان گرتبو بەرد و دار و درەخت و کێل و گلّ و خۆلّ و مەل و گیاندار و مێر وسمۆرە و دڕك و گژ و گیا و کانیا و و وشکایی و سەوزایی و سروە و شەپۆل و با و خەزان و گەلآو گۆپکە و گولّ و خونچە و چەو و لم و بەرد و ئاسن و مرۆڤ و حەپە و دەنگ و نالّە و هاوار و قیژە و پێکەنین و گریان و جریوە و فرمێسك و تەوژم و تەم و مژ و ئاسمان و خۆر و شە و و تاریکی و گلۆپ و دوکەلّ هەمو نیشانەی پرسیاری وێلیان پێوە دیار بو وەکو شۆکەی پرسیاریکۆچەری بە سەردا بباریێت خۆر لەگەلّ خۆ خواردنەوەیدا بە زەردی لە تەرمەکەی دەڕوانی وەکو بانگەوازی ناشتنی بکات تەخت ببو سەر سنگی شەق دەهاتە بەر چاو هەواش شنەی دەهات وەکو بیەوێت ڕا پێچی بکات جیهان تەمی تاریکی دەکێشاو بەسەر تەرمەکەدا تەمێکی تاریك دەکشا لەگەلّ خوێنا و و پەلّە سپی و شین و سەوز و سور و ڕەش و ڕەنگی هەمەچەشنەی تری سروشتدا ئاوێتە ببون وەکو کفنێکی زیوینی بۆ بدورن ئەویش وەکو خۆی مابوەوە مۆمیا ببو تەنیا کەفەکەی لێوی وەکو فرۆ هەلّتۆقی بون پێستەکەی چرچ مێژوی تەمەنی حەفتا سالّەیان دەنەخشاند موەکانی کرژ و ئەستور بیّ هێز هەموی سپی ببون دانی ڕەنگ گرتو لەو تەمەنەدا تەنها شەش کاکیلەی کەوتبون ئەوانی دی بە ساغی مابونەوە سی سالّ بو لە خواردنی گەرم بیّ بەش بو چاویشی بچوك دیاریان دەدا بە قولآیی دا ڕۆچو بون کەلەی سەری قوپا بو تالّ تالّە موی سپی پێوە دەبینرا خەزانی پیری ڕوتاندبویەوە سفت و لوس چرچی دەست و قاچ و ناو چەوانی گرمۆلّە ببون نینۆکی ڕەق هەلّهات بون ببونە ئێسکێکی ئەستور لە سەر تاپای جەستەیەوە

وشکی دەبینرا هاواری مەرگ لە موەکانیەوە دەردەکەوت دەمارەکانی نیشتبونەوە شوێنەوارێکی تاریکیان مابوەوە نیشانەی وەستانی خوێنە جماوەکەیان دەکێشا و لە کەف و کولّ دامرکابونەوە ئەو خوێنە گەرمە نەبون کە شاخ و دەشت و کێوی ناوچەکەی پێوە دەگەڕا سەرما و گەرما و برسێتی و بیّ ئاوی پێوە دەچەشت و هەمیشە جەستەی دەجولاّو بەستەلّۆ ك و گەرما لە وەستانیان نەدەخست شالّ سپی ئەو ڕاستیانەی دەزانی و شالّ سەوزی لاببو بە فریشتەیەك کە لە هەمو ساتێکدا بژی و ڕزگاری ببیّ ئەو بیرەوەریەش کارێکی کرد بو باوەڕی بە مردنی نەدەکرد تویشە بەرەی ژیانی شالّ سەوز ببونە زەخرەفەی بیر و باوەڕێکی پتەو ئالاّی مردنی لەسەر نەدەبینی و وای دەزانی سۆبر مانی مردن و ژیانە و پارتیزانی گۆڕ و گۆڕستانە و فریشتە و گەڕۆکی گەردونە ژیانی شالّ سەوز ئەو بڕوایەیان پیّ هێنا بو بۆیە چەندەی کرد وشەی مەرگ بە زاری دا نەدەهات زۆر جار دەیویست لاسایی ژیانی بکاتەوە دەچوە ناو گۆڕەوە هاوار و قیژە و خەوی قولّی ئەوی دوپات دەکردەوە پە لوپۆی ڕادەکێشا و خۆی بە خۆلّەکەوە دەنوساند لە جیهانی خەو و ئەفسانەو خەیالّی ئەودا دەتلایەوە کەچی نەدەگەیشتە ئە نجام لەو ماوەیەشدا هەستی بە تویّشەیەکی دینداری دەکرد لە سیّ سالّی گۆڕستانیشدا فێری هونەری مردن نەبو نەیدەتوانی وەکو شالّ سەوز لەرزین بخاتە جەستەیەوە لە سەیر کردنی ئەودا سەرسام دەما دوای قریشکە و هاوارەکانیشی دەچوە سەر بەردێك یا سەکۆیەك بە دەریای ئەو خەوە شەپۆلاویەی گۆڕەکەیدا دەچوەوە ماوەیەك خەریك دەبو پەل وپۆی بە هەواکەدا بلاّو دەکردەوە بیّ ئارام مێشکی دەگوشی هەتا کارەساتێکی نویّ بەسەر ئەوەدا ڕادەبورد لەو ساتەشدا شالّ سپی چاوی تیّ دەبڕی دەکەوتە خرۆشی فڕین و بیری لە هێزێکی ئەفسوناوی دەکردەوە شالّ سەوزی لەلا دەبو بە مەلی خەیالّی گەردون سلّی لە گیانێکی تر دەکردەوە لە ناو جەستەی ئەودا دو ڕۆژ لەوەبەر ئەو هێزەی تیا بەدی کرد شەو و ڕۆژێك بەبیّ جولّە لە ناو گۆڕەکەیدا مایەو شالّ سپی بە مردوی ژمارد و هاتە سەر ئەو ڕایەی کە گیانی دەرچوە ئەوە یەکەمجار بو لەنێوەندی ئەو خۆلّەدا بمێنێتەوە بەو جۆرە لە گرمەی خەوی تاریکدا پەلوپۆی درێژ بکات چرکە بە چرکەش زیاتر خۆی پەیوەستە خۆلّەکە دەکرد جەستەی لە ناو شەپۆلی خەیالّدا تواببوەوە هەورێکی سەر تاسەری هەلّمی لیّ هەلّ دەستا و گۆشەکانی دەگرت دیوار و پەردە و چەرچەفی ون و ئاشکرا و ڕوپۆ و سێبەر و ڕەنگ و تام و بۆن و ڕوخساری سیواخ دەدا کتوپڕ خەوەکەی ئالۆزی کرد و جەستەی سوتاو گەردونی لەلا تێکەلاّو بو بەو شەپۆلە تاریکەوە لەگەلّ گرد بونەوەی خۆردا ڕا پەڕی و قریشکەی کردو چنگە کڕیّ و پەلهاویشتنی چاری نەبو نەیتوانی قاچ بهێنێتە دەر شالّ سپی واقی وڕ ماو لە دلّەوە هاتە سەر ئەو ڕایەی شالّ سەوز نامرێت و وەکو "خدری زیندە" بە نەمری دەمێنێتەوە بەو هێزەوە پەلی گرت و ڕای کێشایە دەر ئەوسا بردی یە لای مەرقەد ئەویش ساتێك بە لەرزینەوە وەستا ئەوسا لە جێی خۆیدا تلیسایەوە شالّ سپی باوەشی پێدا کرد و لەسەر تەختە بەندەکە ڕای کێشا و کەوتە هەناسە هەلّکێشان ئەویش چاوی نوقاند جەستەی لە چرکە کەوت هەناسەی خامۆش دیاری دەدا شالّ سپی ئارامی نەماو سیّ جار هاواری کرد : گەورەم .. گەورەم وەلی گۆڕستانە ئەبەدیەکان هەستەوە .. بەو هاوارەش هەر خامۆش بو لە پڕ گڕوگالّێکی مندالاّنەی کرد وەکو پیانۆی خواوەندی بەسەریدا بێت ئەویش لەرزی ئاو و کولێرەی بۆ هێنا و بە ئەسپایی بە گوێیدا چرپاند : گەورەم دو شەو و ڕۆژە نانت نەخواردوە و ئاوت نەخستۆتە دەمتەوە .. ئەو وشانەی گوت ئەو ئاگایشی لیّ نەبو دیدە خامۆش و گویّ کەڕ و زمان لالّ و جەستە بیّ جولّە ئەویش سەرسام مابو دو جاری لیّ دوبارە کردەوە چاری نەبو ناچار پروش پروش کولێرەی بە دەمیەوە کرد پاشان دەستی خستە ژێر سەری بەرزی کردەوە و قومێك ئاوی بە دەمەوە کرد لەگەلّ ئەوەشدا هەر وەکو خۆی وابو کت و پڕیش پەل و پۆی جولاّنەوەی خرۆشی گرت شالّ سپی دەستی گرت هەتا خستیە ناو گۆڕەکەیەوە ئەوسا پاشە و پاش بە گریانەوە هاتەوە دواوە ئەویش لە ئاسەواری خۆلّەکەدا خۆی پەیوەست کرد هەستی کرد بزمار ڕێژ کراوە پشت و سەر و سك و قاچی کەوتنە ژان شەپۆلێکی سڕ جەستەی گرتەوە وای زانی خوێن دای پۆشیوە ویستی ڕاست بێتەوە هێزی نەبو سات بە سات گۆڕەکە بە خوێن پڕ دەبوەوە هەتا بە تەواوی جەستەی بە نوقم کراوی هاتە بەرچاوی و لە هۆش خۆی چو بیست و چوار کاتژمێر لە ناو پلەی سەخت و دژواری لاسایی کردنەوەی خەونی ڕاستیدا بو هەمو ئەو سەودا سەری یەی سی سالّ بو گەرداوی مێشکی داگیر کرد بو هەموی پرۆڤەی یەکجاریان پیّ دەکرد سەرتاپای لەو خەونەدا هاتەوە بەرچاو کەل و شاخ و بنار و دەشت و دۆلّ و جۆگە و ڕۆژ هەلاّت و ڕۆژ ئاوا و باکور و باشور و جیهان و هێلّە کۆتایی یەکان تەواویان ببون بە خۆلّە سور باوەکەی ژێر پێی و کت و پڕ هەموی بەسەر یەکدا تەقینەوە و زریکە لە جەستە مۆمیاکەی هەستا و لەو خەونە بێداری بوەوە ئەو

چەرچەفە سورە خوێناوییە لە جەستەیەوە دەئالاَ هەتا ڕاست بوەوە سەری ڕوشا و چڕ وچاوی خوێناوی بون دەستی بەناو هەواکەدا کێش دەکرد هەزاران نەشتەر و دڕکی ئەڵماس دەوریان تەنی بو بەهەر لایەکدا خۆی وەردەچەرخاند هەستی دەکرد نوکێکی تیژی لیٚ هەڵدەچەقێت لەتاوا بە کوڵ گریا و کڕوزایەوە شاڵ سپی دەستی گرت و بردیە لای مەرقەد ئەویش پەڵەی فرمێسگی خوێناوی دەڕشت ئەوسا ڕوی وەرگێڕا شاڵ سپی باوەشی پێدا کرد و لەسەر تەختە بەندەکە رایکێشا ولە ژێر دار قەزوانەکەوە هەتا نیوە شەو چاوی تیٚ بڕی تیشکی مەرگاوی چاویان دەگرتەوە لەگۆڕەوە بۆ بێشکە و لەوەوە بۆ مردن لە نیگایدا دەپرینگایەوە لەم ساتەشدا جەستەی لەبەر دەمیدا کەوتبو مۆسیقای مەرگی ناوەختەی لە گۆڕستانەوە لێدەدرا ئەویش بێدەنگ و خامۆش و لە شێی تاریکی و تەم و مژی نادیاری سەر تەرمەکەیەوە هەناسەی مردن دەبینرا و تۆوی ڕاست بونەوەی گەشەی دەکرد وەکو چرۆی تازە دەردەهات لەبەر چاوی هەمو روانینەکان مژدەی لەدایك بونێکی نوێی پەخش دەکردەوە و روخساری ماتەمینی دەکشان و پەرش دەبونەوە وێنەیەکی کامێرایی خێرا بون تابلۆی ژیانە پر لە ئەشکە نجەکەیان نیشان دەدا وەکو جاڵجاڵۆکە ئاسمانیان دەتەنی و زەویان داگیر دەکرد لە جەستەی دروست کەری گەردونەوە دەئالاَن هەمو شتێکیان دەخنکاند شاڵ سپی چاوەکانی لیڵ ببون لە دار و درەخت و دەوەن و گوڵ و بنجگ و کانیا و و چۆم و دەریا و تاڤگە و فوارە و شیٚ و باران و بروسکە و ڕۆژ و مانگ و ئەستێرە وە پیا هات هەموی لە جەستەی شاڵ سەوزدا بەسەر کردەوە هیچ شتێك لە ناواخنی دەرنەدەچو چۆن لەمێشك و دڵ و خوێنی شاڵ سەوزەوە ئالاَ بو سی ساڵ بو تاڵ تاڵ لە جەستەیدا خڕ دەبوەوە و مێشکیان دەتەنی هەتا بون بە شارای تەم و مژ و خومار و گەردەلول و خەزان و با و بۆران و تەقینەوە هەر لەو کاتەی گەواڵە گەواڵە لە دورگەکانی گەردونەوە کۆچیان دەکردە ناوی هێندەی تریان دەئاوساند پێشبینی گۆڕ هەڵکەنەکە و هەمو ئەوانە بەلایدا ڕابرد و بە هێزێکی خەفەوە قریشکاندی دوای ئەوە لەرز گرتی و یادی ئاراسی کەوتەوە وێنەی جەستە بە گولە دابێژراوەکەی دیەوە بە سینە شەق بوەکەیەوە سەر هەتا پا خوێناو بەو جۆرە لە گەڵیدا کەوتە قسە : ئای ڕۆڵەکەم ئاراس وەرە تۆی کۆرپەکەم من کەوتومەتە مەشقی مەرگی هەتایی لەم سەرە مەرگەدا باوەشم بۆ بگرەرەوە.. با دڵۆپەیەك لە خوێناوی شەهادەتت بخۆمەوە ڕۆڵەکەم.. بە خەیاڵ باوەشی پیا کرد لە پڕ ئاراس لەبەر چاوی گۆڕ ا وەکو کۆترێکی سپی سرك لە ئاسمانی روانینیدا نەخشی دەدایەوە دیقە بە دیقەی ڕۆحی باوکایەتی لە گەڵدا دەکرد وێنەی هەور دەکشا و دەبو بە دڵۆپەی نەبین و باوەشە گەرمە حەسرەت کێشەکەی پڕ دەکردەوە و لە شێوەی ئەستێرەیەکی گەشدا روخساری دەنواند کۆرپەکەی تریشی لەگەڵیا ببوە پارچەیەکی تری گەردون و دوکەڵێکی رەشی لێدەکشا و بەناو پەلی ئاسمانەوە پەخش دەبوەوە و تارکایی دەخستە بەر چاوی و ویستی بە هێزی روانینی ئەو تاریکاییە پاکژ بکاتەوە و جیهان لە بۆگەناو بهێنێتە دەر وەکو راوچی گەردونی بە خەیاڵ وێنەی کۆلارە تاڵی دەزوی گرت بە دەستەوە و هەوڵی دا مەل و باڵندە و ئەستێرە گەشەکان پاکژ بکاتەوە سەدان تاڵە دەزوی تێك ئالاَو پە نجەی گرتەوە یەك بەدوای یەکدا دەکشان و لە هێڵەکانی فەزادا جیا دەبونەوە لە پڕ هەموی تێك ئالاَن ولە دەستی بەر بو چەندە هەوڵی دا چاری نەبو لە تاوا قریشکاندی و پاشان سەری بەرز کردەوە ئەوسا لە ناوەندی ئەژنۆکانیدا لە خۆڵەکەوە هیوا و ئاواتی را ڕفیوی دەدیەوە و بەو بیرەوە کەوتە دەریای خەیاڵەوە ئۆقرەی لە بەر بڕا لە پڕ دەنگی پیکابەکە دای چڵەکاند و لەرزی مەرگی خستە دڵیەوە کاتێکیش لە شار هاتەوە مۆسیقا ناکاتەکان لە دڵیدا دەخرۆشان ئەو لەرزە بو دەمارەکانی گرت جیهانی لیٚ بو بە دەمی مشکێکی سەرەتا ناوی بەو قورساییەوە کەوتە سەر بروسکەی مەرگی ناوەختە جەستەی کەوتە سەر خرۆش وایدەزانی بلوێنێك نەشتەری تیٚ هەڵدەچەقێت تەنانەت هەوایشی لیٚ ببو بە شە پۆلی تیغی خوێناوی و هیچ پەناگایەکی لە بوندا نەدەدییەوە و بە حەژمەتەوە لەناو گیان و ناخی خۆیدا حەشاریدا و چوە ناو گۆڕەکەیەوە و راکشا هەزاران وێنەی رەنگا و رەنگ لەناو زەینیدا وێنەیان دەدایەوە و دەسوڕانەوە و چاو شارکێی مەرگیان بۆ دەکرد و سەدان ڕاوچی بە دەوریەوە خولیان دەخوارد ئەوە یەکەم جار بو بەو چەشنە خۆی لە دەریای ئاگر و ئاو و خوێن و گۆشت و قیژە و هاوار دا ببینێتەوە و بەو جۆرەش توشی کارەساتی وا تۆقێنەر نەهات بو گوێی بە قریشکە بزرنگێتەوە ئەوە لەلای بو بە موعجیزە و نەهامەتی بەو ترسەوە قریشکەی کرد هەتا تەواو جەستەی بە خۆڵەکەوە تێکەڵاو بو وەك بەشێك بێت لیٚی بەو جۆرە تەپ و تۆزی سەر نیشت بو سات بە ساتیش خرا پتری لێدەهات هەتا بەتەواوی وشك بو هێز و بڕست و توانای نەما و لە قیژە و هاوار و گڕ و گاڵ و گریە کەوت و قاچی بۆ نەدەجولاَ و چاوی بۆ هەڵنەدەهات و شارای گۆڕکەی لیٚ ببو بە قە پاڵ ونوکە نەشتەری ئاگراوی

و جەستەی دەسوتاند بەو بارە ترسناکەوە چاوی لێك نا هەروەك و مێشکی لە کار کەوتبێت بەو جۆرە شە پۆلی خەوێکی کوشندەش داپیۆشی و توشی هەڵچونی دەریا و زەوی و ئاسمان و گەردون و جەنگە گەورەکان بو شالاو لە مێشك و دەمار و خوێنیدا هەڵدەکفا و بەناو لافاوی بێ ئامانەوە دەسوڕایەوە و گەردون و ژیان و مردن و گۆڕ و کۆشك و تەلار دەمارەکانیان دەگرتەوە مێشکی لە ئان و ساتی تەڤیندا بون گریان دەسەند و فۆتۆی ژیانیان دەکوژاندەوە شەو و رۆژێك لەو شالاوە گراویەدا بو ئەو ساتە راست بوەوە ساتێك لە خۆی روانی لەناو شە پۆلی خوێناویدا خۆی دیەوە سات بە سات بەرز دەبوەوە ساتێك لە خۆی روانی هیچ شتێکی نەدەدی بەردەوام بۆ سەر لێواری گۆڕەکەی بەرز دەبوەوە هەتا هاتە سەر لێوار بەو جۆرە رۆژ لە دوای رۆژ رەنگی ئەو کارە سات و روداوانەی دەدایەوە و چرکەی ژیانی کۆتاییان پێك دەهێنا دوا جار شەو و رۆژێك لە سەر تەختە بەندەکە راکشا و نەفرەتی کردە گۆڕەکەی و بڕیاری دا جارێکی تر نەچێتەوە ناوی و بەیەکجاری نیگا و روانین و خوێن و ئێسقان و کەلە و مێشك و زمان و دەست و قاچی لەو خوڵە تۆراند بەیەکەوە هەمو ئەندامەکانی مانیان گرت و بون بە مادەیەکی دژ بە خوڵ و تەنیا لەسەر تەختە بەندەکە پشوی دەدا کاتێك قاچ و دەستی لە سەر درێژ کرد ئێسقانەکانی تەڤین وەکو خۆی لەگەڵدا تێکەڵ بکات و بیکاتە ماڵی هەتایی خۆی و جارێکی تر چاوی لەسەر هەڵنەهێنێتەوە ومۆمیای مەرگی ئەو تاشە بەردە ببێت لەو ساتەشدا هەستی بە مۆمیا بونی خۆی کرد لە ناخەوە گریەی بێدەسەلاتی دەکرد پەڵەی جۆرا و جۆری دەڕشت هێزێکی ژەهراوی تۆقێنەر ناخەکانی دەدڕی کەڕ و لاڵ و کوێری کرد بو ئەندامی جەستەی لە کار کەوتبون تەنیا قریشکەیەکی خەفەی مابو ناخی دەسوتاند وێنەی مەلۆتکەی تازە و مردویەکی دوا هەناسەی دەدا لەو ساتەشدا دوا زەنگی خنکا و مێشکی خۆی گوشی هەمو هەست و روانین و بیستن وجوڵە و بۆنی ببو بە کەفێکی خواوەندی تەنیا هەستی بەو تنۆکەیە دەکرد کەلەسەر لێوی نیشت بوەوە وەکو سەرەتان لەناخ و دەرونیدا پەرەی دەسەند و بە تەواوی بە جەستەیدا بڵاو دەبوەوە و جەستەی بەو کە فاوە دادەپۆشرا هەتا تەواو تواندیەوە و بو بە شالاوێکی تر و هەمو گەردونی داگیر کرد لەو تەلە سکۆبەوە ئەفسانەی بە گەردونی بونی بۆ رسکا و خۆی لێ بو بە بیست و چوار پارچەی گەردون و کەسێتی گەورەی جیهانی و خەونی بە هەمویانەوە بینی هەر کاتژمێرە جارێك بیرۆکەیەکی داگیر دەکرد و لە پارچەیەکدا دەتوایەوە دوا جار هەموی بەسەر یەکدا تێك ترشان و شالاو و سروشت و جیهان و گەردونی پۆشی و بیست و چوار جار لەرزی و شریخە بە جەستەیدا هات لە گەڵ هەر شریخەیەکدا هەمو گەردونی دەدی و دوا جار گیانی دەرچو تەرمەکەی لەسەر تەختە بەندەکە بێ گیان بو پە نجەی بێ جوڵە درێژ ببون و قاچی وەکو خۆی دەهاتە بەر چاو شاڵ سپی لەگەڵ مۆسیقایەکی خەفەدا بە توندی قریشکاندی و بەسەر گۆڕستانەکەدا دەنگی حەوا دا و هاواری کرد : مرد وەلیەکەی شارەکە مرد و گیانی دەرچو لەگەڵ لەرزینی گەردون و مەرگە ناوەختەکەیدا هەزاران کێڵگەی پڕ زامی تری لە مێژودا هەڵکەند .. بە حەژمەتی ئەو هاوارەوە بە سەر سامیەوە وەستا شە پۆلی گومانی ئەزەلی گرتی گەواڵە هەوری ترسناك جەستەیان پێچایەوە و هەستی بەبێ هۆشی کرد و بروسکەی مەرگاوی لەناو پەڵە هەوری ترسناکەوە جەستەی دەگرت مێشکی بە قریشکەی شاڵ سەوزەوە را پێچ ببو گوێچکەی کەڕ دەبو وەکو ساروخی گۆڕستان و مەرگ و ژین لەبەر چاوی وەکو جاران گەردونی دەبڕی و زیندو دەبوەوە لەسەر تەختە بەندەکە هەڵدەفڕی و ئاسمانی تەی دەکرد و گڕ و گاڵی لێ بەرز دەبوەوە لە شەقەی باڵی دەدا بەو حە پەساویەوە دەستی گرت بە مێشکیەوە و هاواری کرد گۆڕستان لەرزێکی تێکەڵاوی گرت دارەکان بە کزەیەکی بە هێزەوە رادەوەشێن لق و چڵ و پۆپ بە یەکدا دەدران گەڵای بێ نەوا دەوەری سەگ و تولە و توتك کەوتنە وەڕین مار و مێرو خۆیان لە کون خزاند وەکو باڵندە کۆچی سەر و ژوریان کرد شینە شاهۆکان لە شقەی باڵیان دەدا ساتێك بو بە حەواوە دەخولانەوە دەنوکیان گرتبوە سەر تەرمەکە ئەویش چرکەی راست بونەوەی رۆژانی رۆژی رابردوی لایدا بو چەند چرکەیەك بو باڵە فڕەیان دەکرد ناچار نیشتنەوە و باڵیان بەیەکدا داو پەڕیان بەسەردا وەراند لەگەڵ دەنگە خنکاوەکەی سروشتدا مۆسیقای مەرگی ناوەختەی شاڵ سەوزیان دەژەند چاویان پەڵەی تازیەی لێ دەبینرایەوە و نهێنی سەر تەرمەکەیان دەردەخست گڵۆپی شارەکەش هەڵکران لەگەڵ کۆچی خۆرەکەدا بە شەڕ دەهاتن دو هێز بون لەگەڵ مۆسیقای خامۆشی مەرگی ناوەختەدا تێکەڵا و دەبون و بەشنەی بایەکی تیژەوە گۆڕستانەکەیان دەهەژاند .)